

KHAZANAH HIDUPAN MARIN SELAT MELAKA

Noorul Azliana Jamaludin
Ryon Siow
Nurul Nadwa Abdul Fatah
Mohd Hans Afifi Hassan
Hashim Shuhaimi

KHAZANAH HIDUPAN MARIN SELAT MELAKA

Penulis:

Noorul Azliana Jamaludin

Ryon Siow

Nurul Nadwa Abdul Fatah

Mohd Hans Afifi Hassan

Hashim Shuhaimi

2025

Institut Penyelidikan Perikanan

Kampung Acheh

Jabatan Perikanan Malaysia

Cetakan Pertama 2025

©2025 Institut Penyelidikan Perikanan Kampung Aceh (IPPKA), 2025

Hak Cipta Terpelihara. Tiada bahagian terbitan ini boleh diterbitkan semula atau ditukar dalam apa jua bentuk dengan cara apa jua sama ada secara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan sebagainya sebelum mendapat kebenaran bertulis daripada Pengarah Institut Penyelidikan Perikanan Kampung Aceh.

Penulis:

Noorul Azliana Jamaludin

Ryon Siow

Nurul Nadwa Abdul Fatah

Mohd Hans Afifi Hassan

Hashim Shuhaimi

Ilustrasi dan reka bentuk muka hadapan: Jamsari Amirul Firdaus Jamaluddin

Diterbitkan oleh:

Institut Penyelidikan Perikanan Kampung Aceh (IPPKA),

Jabatan Perikanan Malaysia,

32000 Sitiawan,

Perak Darul Ridzuan,

Malaysia.

☎ :05-6914752

☎ :05-6914752

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Perpustakaan Negara Malaysia

Rekod katalog untuk buku ini boleh didapati
dari Perpustakaan Negara Malaysia

ISBN 978-629-95455-5-2

Buku ini dirujuk seperti berikut:

Noorul Azliana Jamaludin, Ryon Siow, Nurul Nadwa Abdul Fatah, Mohd Hans Afifi Hassan & Hashim Shuhaimi (2025). Khazanah Hidupan Marin Selat Melaka. Institut Penyelidikan Perikanan Kampung Aceh, Jabatan Perikanan Malaysia. 184 m/s.

ISI KANDUNGAN

PENGHARGAAN.....	iv
PRAKATA.....	v
PENGENALAN.....	1
IKAN.....	2
FAMILI: Acropomatidae.....	3
FAMILI: Ammodytidae.....	4
FAMILI: Apogonidae.....	5
FAMILI: Ariidae.....	9
FAMILI: Balistidae.....	11
FAMILI: Blenniidae.....	12
FAMILI: Bothidae.....	13
FAMILI: Bregmacerotidae.....	14
FAMILI: Bythitidae.....	15
FAMILI: Caesionidae.....	16
FAMILI: Callionymidae.....	17
FAMILI: Carangidae.....	18
FAMILI: Centriscidae.....	34
FAMILI: Cepolidae.....	35
FAMILI: Citharidae.....	36
FAMILI: Clupeidae.....	37
FAMILI: Cynoglossidae.....	40
FAMILI: Cynoglossidae.....	41
FAMILI: Dasyatidae.....	42
FAMILI: Diodontidae.....	45
FAMILI: Drepaneidae.....	46
FAMILI: Engraulidae.....	48
FAMILI: Ehippidae.....	52
FAMILI: Fistulariidae.....	53
FAMILI: Gerreidae.....	54
FAMILI: Gobiiformes.....	58
FAMILI: Grammistidae.....	59
FAMILI: Haemulidae.....	60

FAMILI: Hemiscylliidae	64
FAMILI: Labridae	66
FAMILI: Lactariidae	68
FAMILI: Leiognathidae	69
FAMILI: Lophiidae	73
FAMILI: Lutjanidae	74
FAMILI: Malacanthidae.....	79
FAMILI: Megalopidae.....	80
FAMILI: Menidae	81
FAMILI: Monacanthidae.....	82
FAMILI: Mullidae	85
FAMILI: Muraenesocidae	88
FAMILI: Nemipteridae.....	89
FAMILI: Ostraciidae.....	98
FAMILI: Pinguipedidae.....	99
FAMILI: Platycephalidae	100
FAMILI: Polynemidae.....	104
FAMILI: Pomacentridae	106
FAMILI: Priacanthidae	107
FAMILI: Psettodidae	110
FAMILI: Rachycentridae.....	111
FAMILI: Scatophagidae.....	112
FAMILI: Sciaenidae	113
FAMILI: Scombridae.....	121
FAMILI: Sebastidae	122
FAMILI: Serranidae.....	123
FAMILI: Setarchidae	126
FAMILI: Siganidae	127
FAMILI: Sillaginidae.....	129
FAMILI: Soleidae	130
FAMILI: Sphyaenidae.....	133
FAMILI: Stromateidae.....	135
FAMILI: Synanceiidae	137
FAMILI: Synodontidae	138
FAMILI: Terapontidae.....	140

FAMILI: Tetraodontidae.....	142
FAMILI: Triacanthidae.....	146
FAMILI: Trichiuridae.....	147
KETAM	148
FAMILI: Calappidae.....	149
FAMILI: Portunidae.....	151
FAMILI: Dorippidae	156
UDANG.....	157
FAMILI: Penaeidae	158
FAMILI: Scyllaridae	166
FAMILI: Squillidae	167
SOTONG.....	169
FAMILI: Loliginidae.....	170
FAMILI: Octopodidae	174
FAMILI: Sepiidae	175
INDEKS.....	179
RUJUKAN	184

PENGHARGAAN

Penyelidikan mengenai ikan demersal Selat Melaka ini merupakan hasil usaha kolektif yang melibatkan pelbagai pihak dari dalam dan luar organisasi. Kejayaan menyiapkan dokumentasi komprehensif ini adalah berkat sokongan, kerjasama, dan dedikasi semua yang terlibat secara langsung mahupun tidak langsung.

Penerbitan buku ini tidak mungkin terlaksana tanpa sokongan dan kerjasama daripada pelbagai pihak yang telah memberikan sumbangan berharga sepanjang tempoh penyelidikan dan penyediaan manuskrip.

Penghargaan tinggi ditujukan kepada Ketua Pengarah Perikanan Malaysia, YBhg. Dato' Haji Adnan bin Hussain yang telah memberikan sokongan penuh dan kebenaran untuk menjalankan kajian komprehensif ini. Kerjasama erat dengan Bahagian Sumber Perikanan Tangkapan, Jabatan Perikanan Malaysia yang turut memudahkan proses pengumpulan data dan maklumat lapangan. Penghargaan juga ditujukan kepada pegawai-pegawai Perikanan negeri yang telah memberikan sokongan dan kerjasama yang tidak ternilai sepanjang aktiviti dijalankan.

Tidak lupa juga ucapan terima kasih di atas bantuan teknikal daripada semua pihak yang terlibat dalam analisis morfologi dan taksonomi spesies yang turut memainkan peranan penting dalam pengesahan identiti spesies dan penyemakan maklumat saintifik.

Akhir sekali, penghargaan kepada semua ahli pasukan editorial dan reka bentuk yang telah memastikan kualiti penerbitan ini mencapai piawaian yang diharapkan.

HAJI SALLEHUDIN BIN JAMON

Pengarah
Institut Penyelidikan Perikanan Kampung Aceh
Sitiawan, Perak

PRAKATA

Institut Penyelidikan Perikanan Kampung Aceh telah mengambil inisiatif yang amat bermakna dengan menghasilkan dokumentasi visual yang menggambarkan sumber ikan di kawasan Selat Melaka. Usaha murni ini lahir daripada keperluan untuk mengenali dengan lebih mendalam mengenai spesies-spesies yang mendiami dasar perairan Selat Melaka, terutamanya dalam konteks perubahan iklim global dan tekanan antropogenik yang semakin meningkat.

Hasil daripada Survei Penyelidikan Ikan Demersal di Pantai Barat Semenanjung Malaysia yang dijalankan pada tahun 2024, telah berjaya mengenal pasti lebih daripada 150 spesies ikan demersal beserta invertebrata marin yang menjadi komponen penting dalam rantai makanan ekosistem perairan ini. Setiap maklumat yang dikumpulkan ini akan memberi panduan berharga kepada penggubal dasar dalam merancang strategi pemuliharaan yang berkesan.

Buku ini diharapkan dapat menjadi rujukan bagi penyelidik tempatan dan antarabangsa, pengurus perikanan, serta komuniti nelayan dalam memanfaatkan sumber laut secara mampan.

Setinggi-tinggi penghargaan dan tahniah diucapkan kepada semua penyelidik dan kakitangan sokongan yang telah mengharungi cabaran dalam mengumpulkan data-data berharga ini. Dedikasi dan komitmen yang ditunjukkan mencerminkan semangat kecemerlangan dalam bidang penyelidikan perikanan negara.

DR AZHAR BIN HAMZAH

Pengarah Kanan Penyelidikan
Institut Penyelidikan Perikanan Batu Maung
Pulau Pinang

PENGENALAN

Selat Melaka merupakan salah satu ekosistem marin yang paling kaya dan strategik di Asia Tenggara, menyimpan khazanah biodiversiti laut yang amat berharga. Perairan ini bukan sahaja menjadi laluan perdagangan antarabangsa yang penting, tetapi juga habitat kepada pelbagai spesies ikan demersal yang membentuk asas industri perikanan tempatan.

Buku ini menghimpunkan maklumat komprehensif mengenai ikan demersal yang ditemui di perairan Selat Melaka melalui program Survei Demersal Pantai Barat pada tahun 2024 yang merangkumi lebih daripada 150 spesies dari pelbagai famili seperti *Carangidae*, *Lutjanidae*, *Sciaenidae*, *Nemipteridae*, dan banyak lagi. Setiap spesies diperincikan dengan nama saintifik, nama tempatan yang dikenali oleh nelayan tempatan, habitat semula jadi, dan status konservasi mengikut Senarai Merah IUCN. Spesies-spesies yang telah ditemui ini diidentifikasi mengikut taksonomi dan disahkan dengan analisis genetik. Sebagai maklumat tambahan taburan setiap spesies daripada Survei Demersal Pantai Barat juga dipetakan di dalam buku ini. Selain ikan, buku ini turut memuatkan maklumat mengenai krustasea seperti ketam dan udang, serta cephalopoda seperti sotong yang turut menjadi sumber protein penting.

Penerbitan ini juga meliputi maklumat mengenai habitat yang pelbagai, dari terumbu karang hingga dasar berlumpur, dari kawasan estuari hingga perairan dalam, menunjukkan kepelbagaian ekologi yang wujud di Selat Melaka. Status konservasi setiap spesies yang disenaraikan memberikan gambaran tentang kesihatan populasi dan keperluan untuk langkah-langkah pemuliharaan.

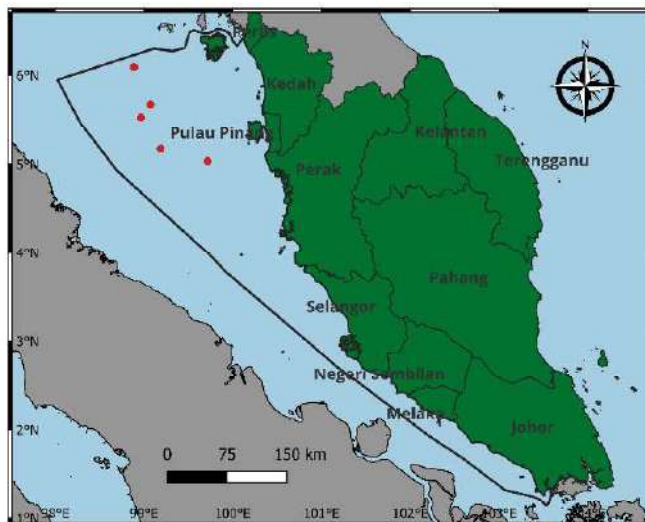
Sebagai rujukan saintifik yang komprehensif, buku ini diharap dapat membantu penyelidik, pengurus perikanan, nelayan, dan semua pihak yang berkepentingan dalam memahami dan menguruskan sumber laut Selat Melaka secara mampan untuk generasi akan datang.

IKAN

FAMILI: Acropomatidae

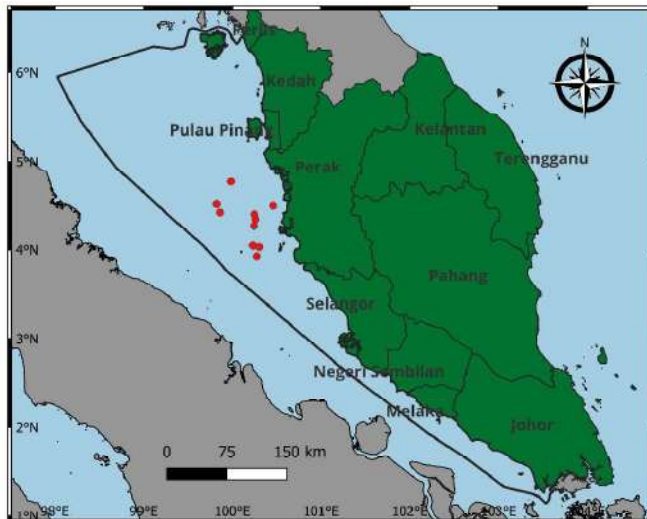
Nama saintifik	: <i>Acropoma japonicum</i> Günther, 1859
Nama sahah	: Lomah jepun
Nama tempatan	: Lomah
Nama Inggeris	: <i>Glowbelly</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Dasar lembut selalunya dijumpai di kawasan berpasir dan berlumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

FAMILI: *Ammodytidae*

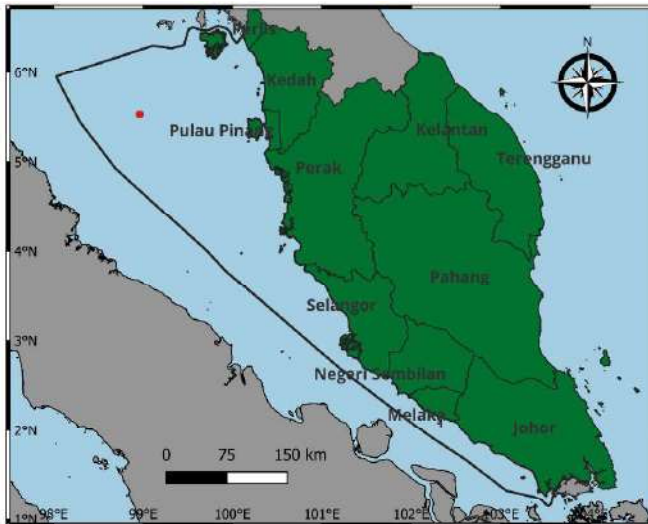
Nama saintifik : *Bleekeria kallelepis* Günther, 1862
 Nama sahah : -
 Nama tempatan : -
 Nama Inggeris : *Yellow striped sandlance*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : -
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

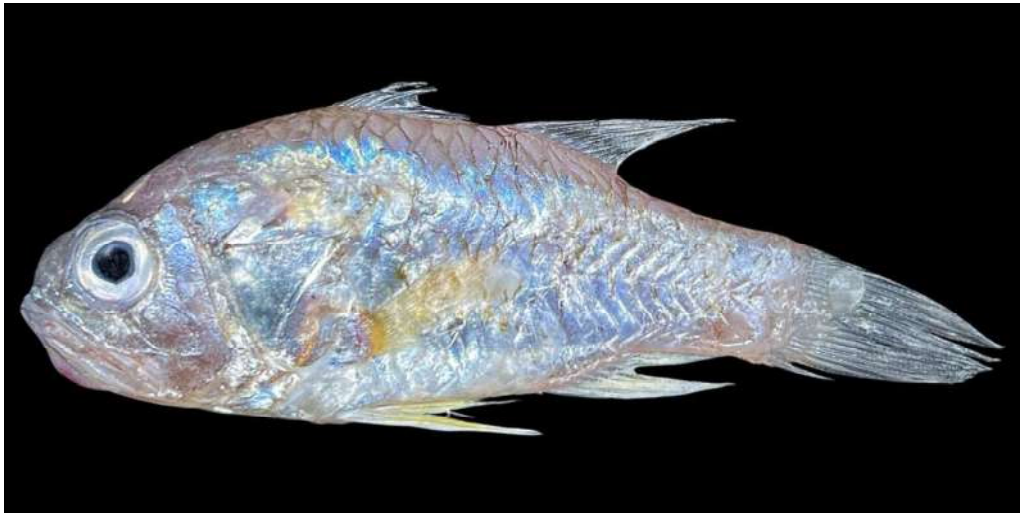

FAMILI: Apogonidae

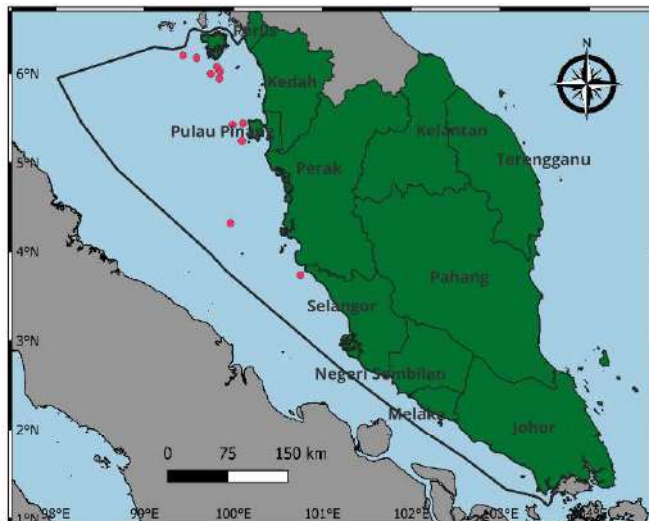

Nama saintifik : *Apogonichthys ocellatus* (Weber, 1913)
 Nama sahah : Sebekah
 Nama tempatan : -
 Nama Inggeris : *Ocellate cardinalfish*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : -
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

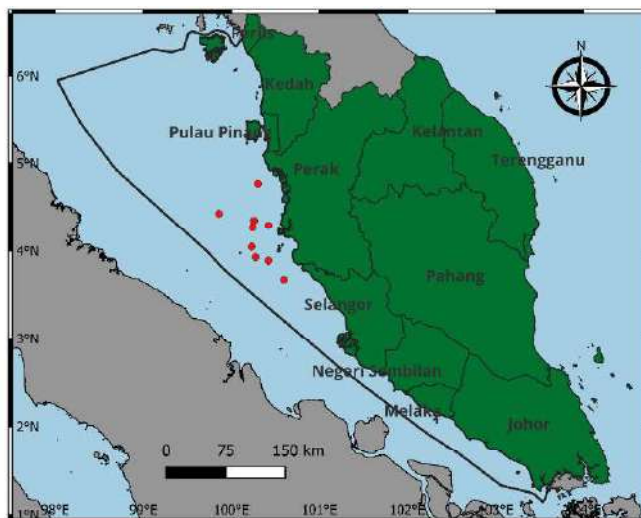
Nama saintifik	: <i>Jaydia ellioti</i> (Day, 1875)
Nama sah	: Sebekah sinar
Nama tempatan	: Sebekah, semangka, seriding, serodong
Nama Inggeris	: <i>Flag-in cardinal fish, elliot's cardinal fish</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

FAMILI: Apogonidae

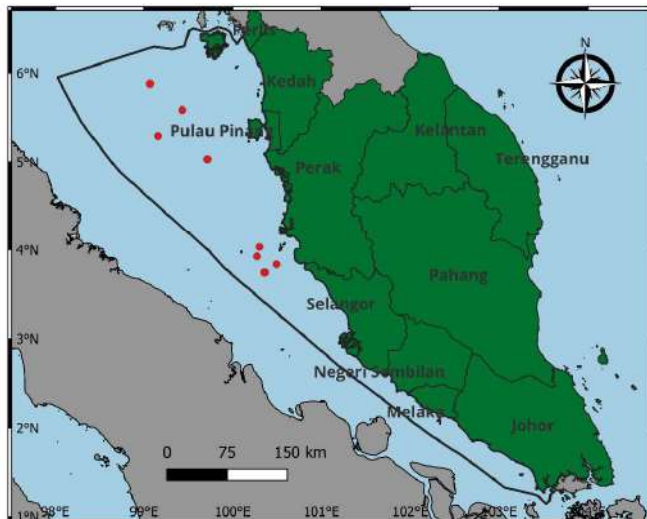

Nama saintifik	: <i>Ostorhinchus fasciatus</i> (White, 1790)
Nama sahah	: Sebekah dwijalur
Nama tempatan	: Sebekah dwijalur, sebekah, sebekah jalur lebar, seriding, semangka, serinding, serodong
Nama Inggeris	: <i>Broadbanded cardinalfish</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

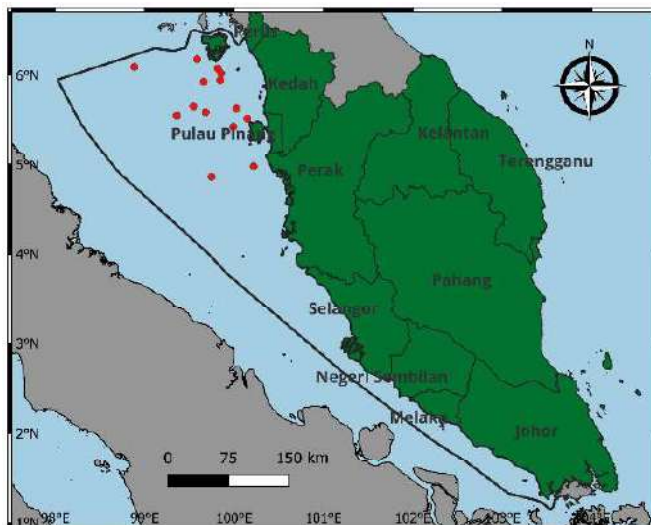

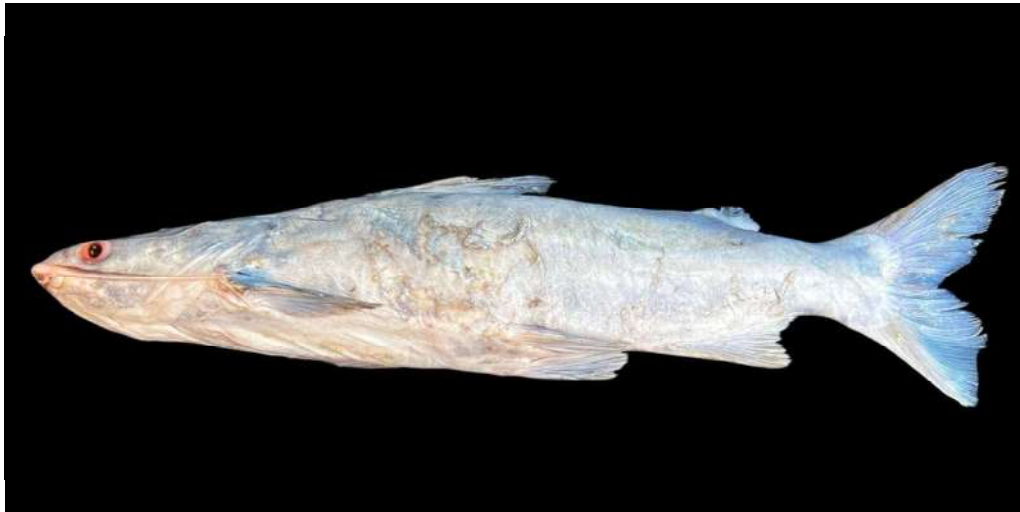
Nama saintifik	: <i>Verulux cypselurus</i> (Weber, 1909)
Nama sah	: Sebekah ekor layang
Nama tempatan	: Sebekah, semangka, seriding
Nama Inggeris	: Swallowtail cardinal fish, cardinal fish
Persekitaran	: Estuari/Lagun/Laut payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

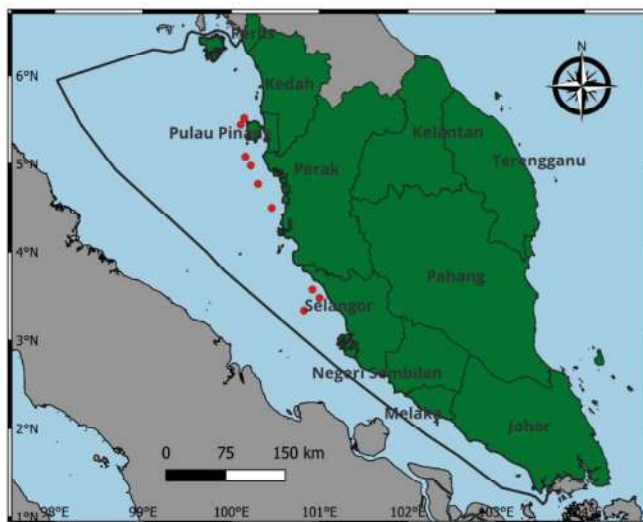
FAMILI: Ariidae

Nama saintifik	: <i>Netuma thalassina</i> (Rüppell, 1837)
Nama sahah	: Duri jahan
Nama tempatan	: Bagok, deduri, duri, gaguk, gok, ikan jan, jahan, kucing, manyung, otek, pulutan, tahi ayam, tok misai
Nama Inggeris	: <i>Giant catfish, catfish, Marin catfish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau, air tawar
Habitat	: Hamparan rumput laut, terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

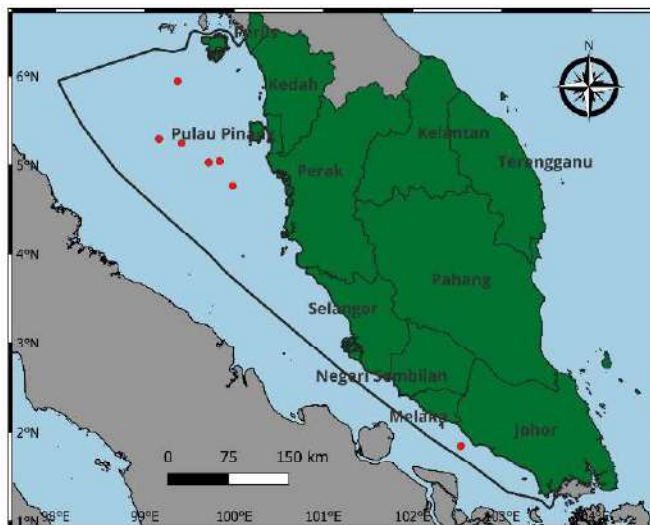
Nama saintifik	: <i>Osteogeneiosus militaris</i> (Linnaeus, 1758)
Nama sahii	: Duri muncung
Nama tempatan	: Bedukang, duri, duri muncung, lunduh, otek
Nama Inggeris	: <i>Soldier catfish, catfish, catfish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau, air tawar
Habitat	: Estuari/Lagun/air payau/bakau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Balistidae*

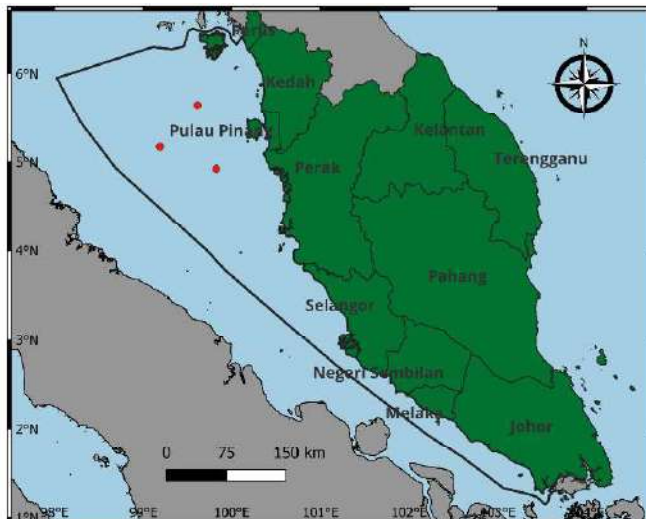
Nama saintifik	: <i>Abalistes stellatus</i> (Anonymous, 1798)
Nama sahii	: Jebong
Nama tempatan	: Ayam laut, itik laut, jebong, kuput, papakul, upit-upit
Nama Inggeris	: <i>Starry triggerfish</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang, berpasir, berlumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

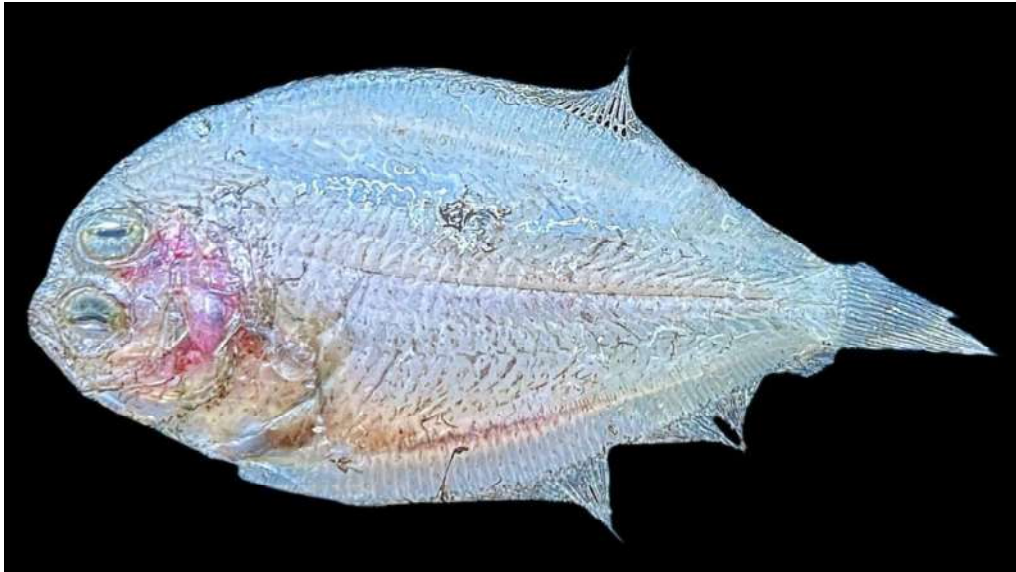

FAMILI: Blenniidae

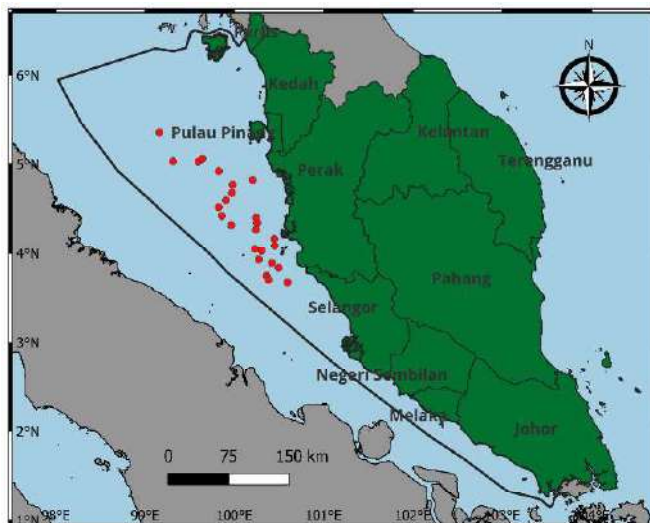

Nama saintifik : *Xiphasia setifer* Swainson, 1839
 Nama sahah : Bleni sayur
 Nama tempatan : -
 Nama Inggeris : *Hairtail blenny*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Berpasir, berlumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Bothidae

Nama saintifik	:	<i>Engyprosopon grandisquama</i> (Temminck & Schlegel, 1846)
Nama sahii	:	Sebelah ekor tompok
Nama tempatan	:	Sebelah, sisa nabi
Nama Inggeris	:	<i>Largescaled flounder, flounder</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Berpasir
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Bregmacerotidae*

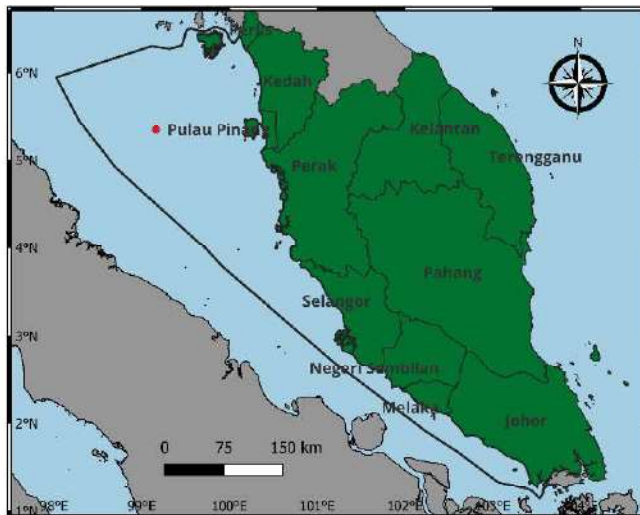
Nama saintifik : *Bregmaceros maclellandi* Thompson, 1840
 Nama sahah : Kod india
 Nama tempatan : -
 Nama Inggeris : *Spotted codlet, indian cod, unicorn cod*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

FAMILI: *Bythitidae*

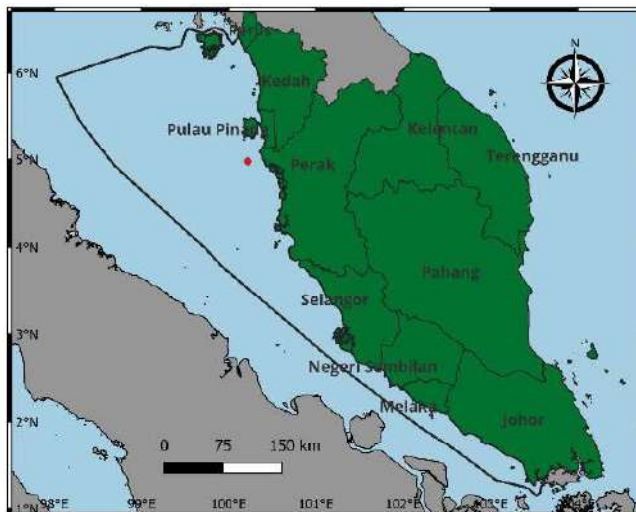
Nama saintifik : *Grammonus robustus* Smith & Radcliffe, 1913
 Nama sahah : -
 Nama tempatan : -
 Nama Inggeris : *Humpback brotula*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : -
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: *Caesionidae*

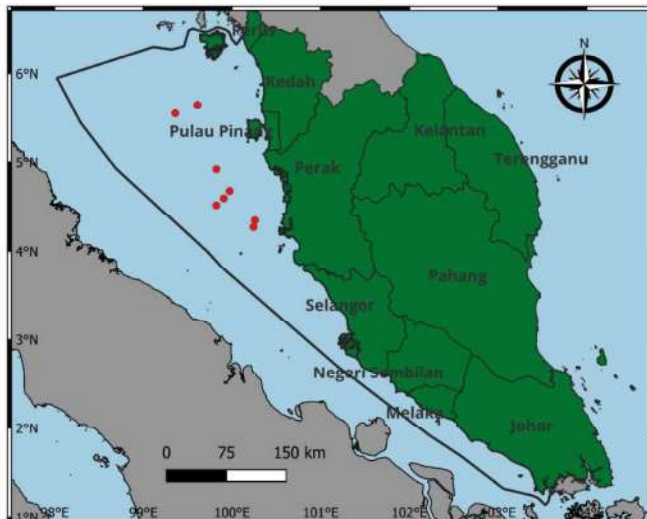
- Nama saintifik : *Caesio cuning* (Bloch, 1791)
 Nama sahiah : Delah pinang
 Nama tempatan : Anjang-anjang, bangan, delah, merah cina, pinang-pinang, pisang, pisang-pisang, seelah, sulit
 Nama Inggeris : *Redbelly yellowtail fusilier*, *red-belly fusilier*, *yellowtail fusilier*, *fusilier*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Terumbu karang, berbatu
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

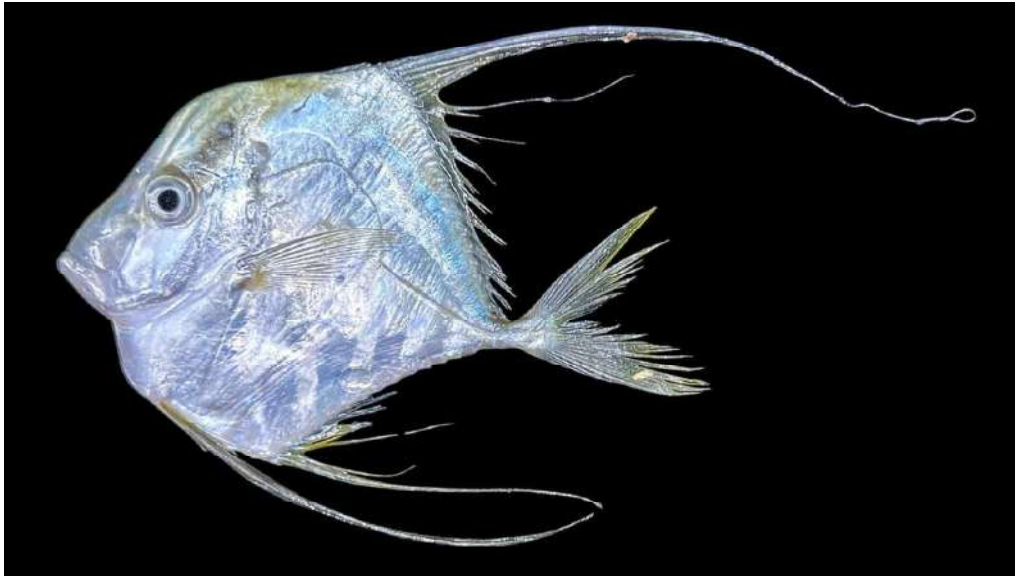
FAMILI: *Callionymidae*

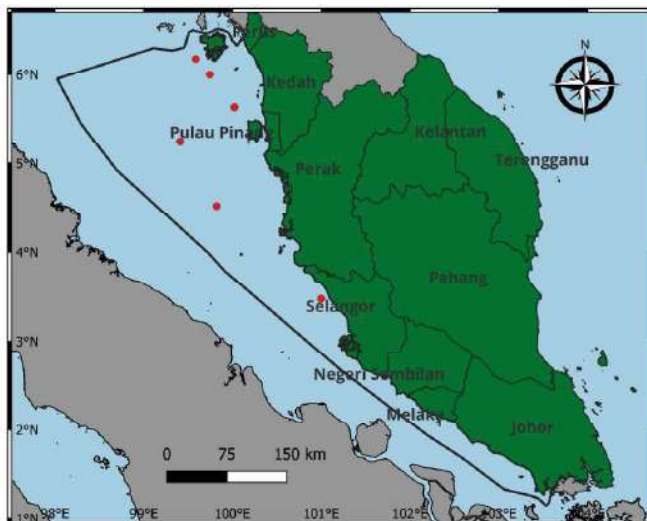
Nama saintifik : *Callionymus meridionalis* Suwardji, 1965
 Nama sahah : Bebaji
 Nama tempatan : -
 Nama Inggeris : *Whiteflat dragonet*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Berbatu
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

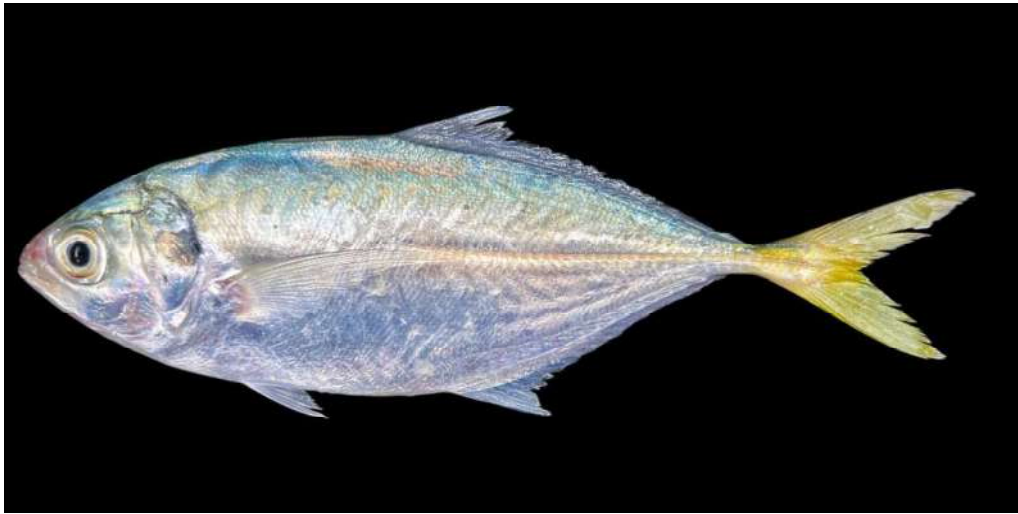
FAMILI: Carangidae

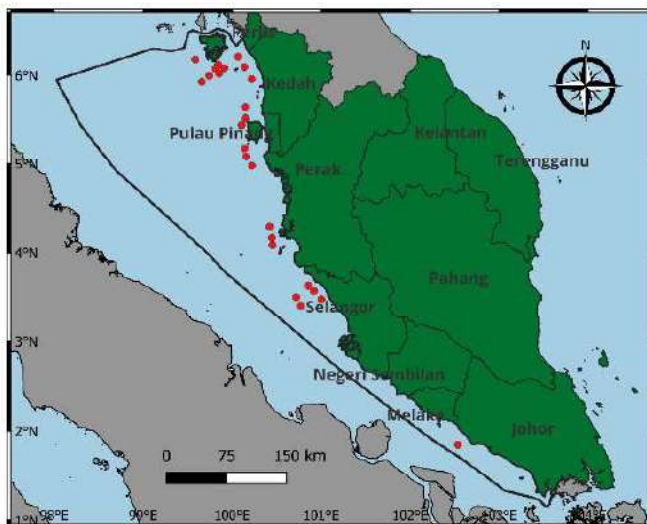
Nama saintifik	:	<i>Alectis ciliaris</i> (Bloch, 1787)
Nama sahii	:	Rambai ebek
Nama tempatan	:	Bandung, cermin, ebek, rambai landih
Nama Inggeris	:	<i>African pompano, amberjack, jack. Pennafish, pompano, scad, threadfin trevally, trevally</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

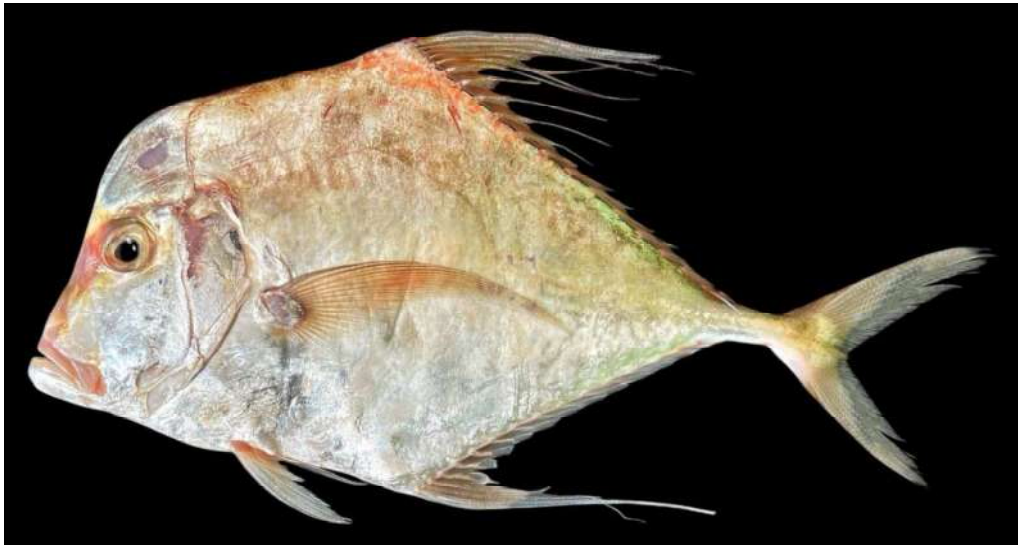

FAMILI: Carangidae

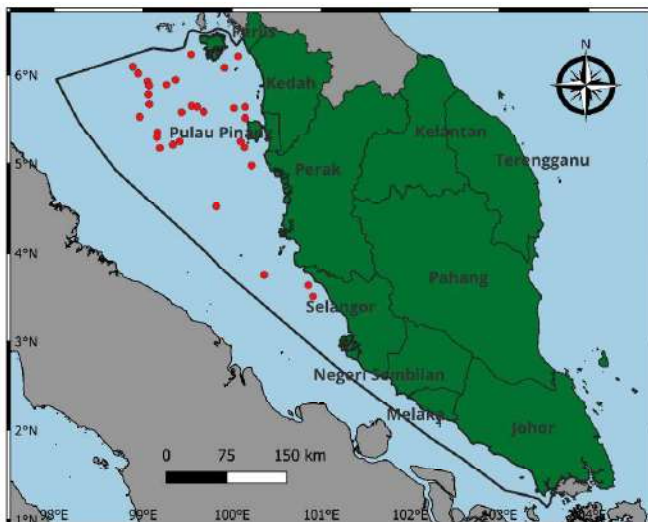

Nama saintifik	: <i>Alepes djedaba</i> (Forsskål, 1775)
Nama sahii	: Pelata keledak
Nama tempatan	: Belata, betung, pelata, selar, selar keledak, selar batang, selar papan, selar renceh
Nama Inggeris	: <i>Shrimp scad, banded scad, djeddaba crevalle, herring trevally, scad, yellowtail scad</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

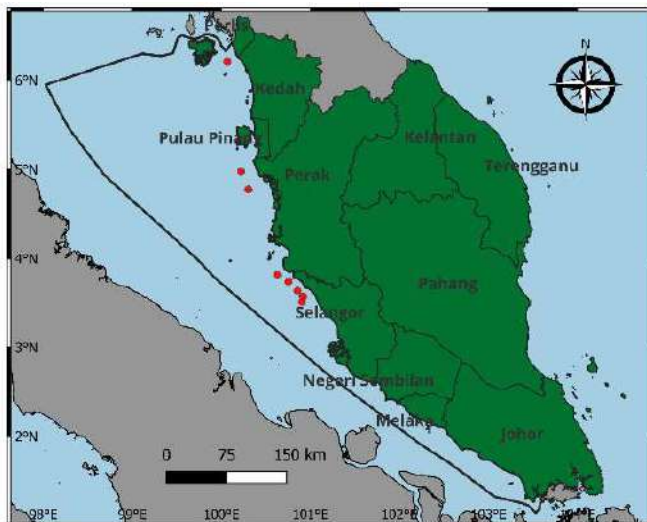
Nama saintifik	: <i>Alectis indica</i> (Rüppell, 1830)
Nama sahiah	: Rambai sagai
Nama tempatan	: Bandung, cermin, ebek, menaut bung, pindung, putih, rambai, rambai landih, sagai, samin-samin, segai, tetepak
Nama Inggeris	: <i>Indian threadfish, amberjack, diamond trevally, horse mackerel, jack, mirror fish, plummed trevally, pompano, scad, thread finned trevally</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, hamparan rumput laut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

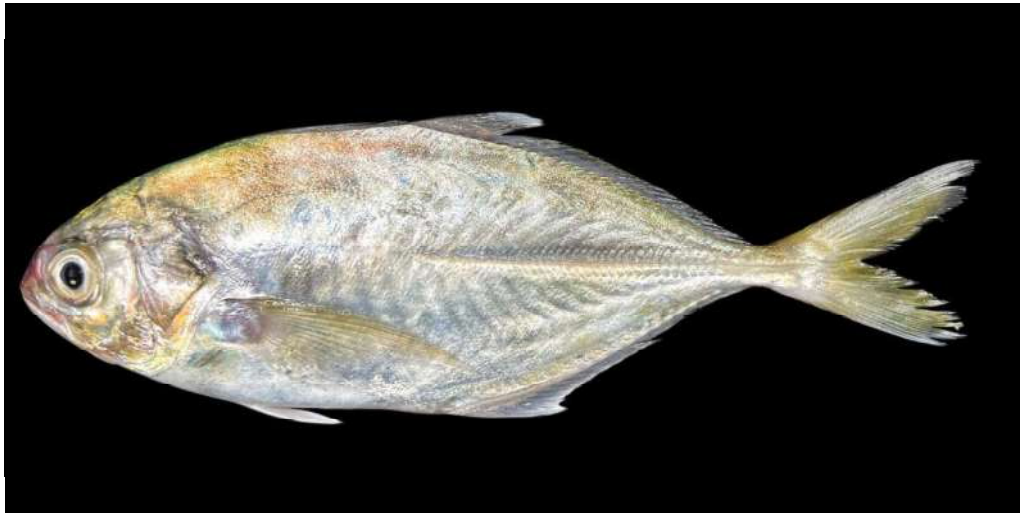

FAMILI: Carangidae

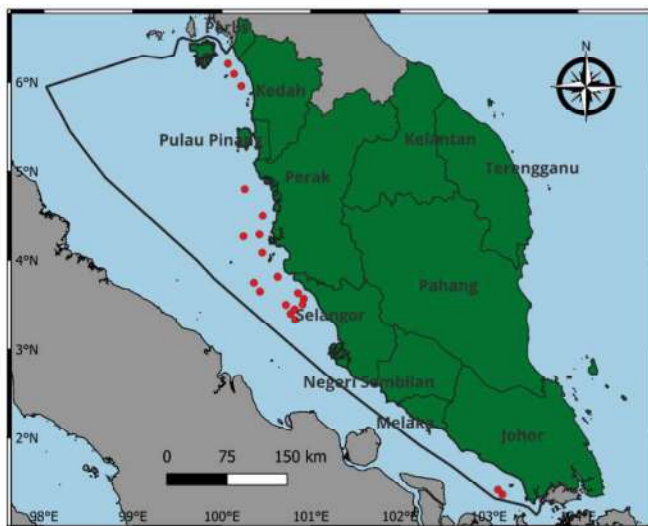

Nama saintifik : *Alepes kleinii* (Bloch, 1793)
 Nama sahah : Pelata perut nipis
 Nama tempatan : Jamah
 Nama Inggeris : *Razorbelly scad, banded scad*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : -
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

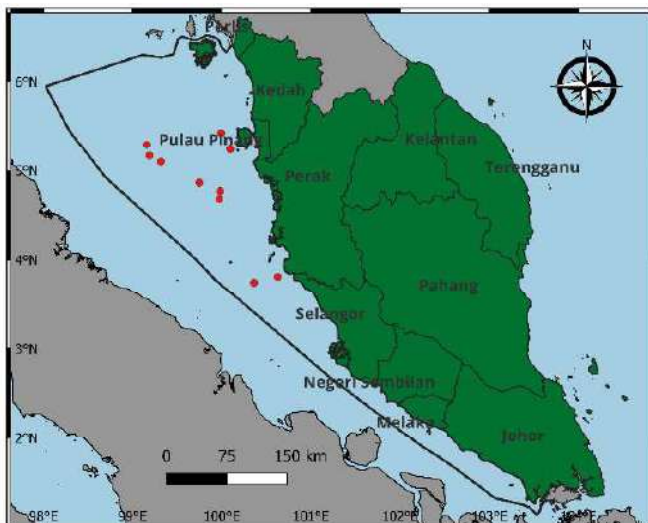
- Nama saintifik : *Alepes melanoptera* (Swainson, 1839)
 Nama sahii : Pelata malam
 Nama tempatan : Betung, salidai, selar, selar malam, selar papan, songsang arus, songsang laut
 Nama Inggeris : *Blackfin scad, banded scad, blackfin crevalle, herring scad, scad, trevally scad*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : -
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Carangidae

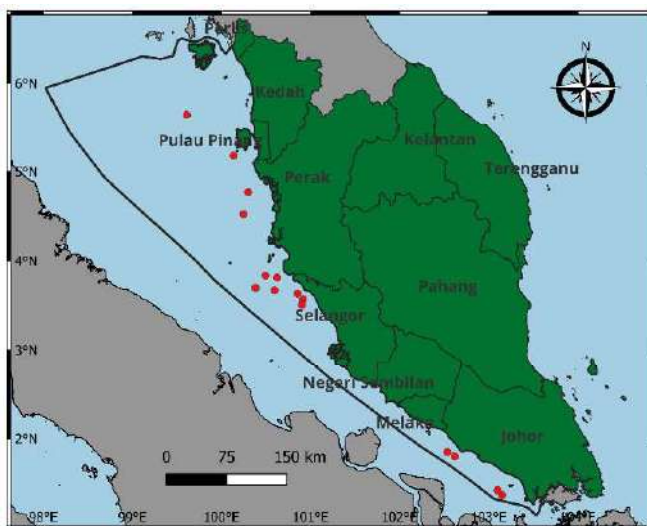

Nama saintifik	: <i>Atropus armatus</i> (Forsskål, 1775)
Nama sahah	: Demudok putih
Nama tempatan	: Betek, cermin, demudok, putih, rambai, sagai
Nama Inggeris	: <i>Longfin trevally, amberjack, armed trevally, horse trevally, jack, longtail cavalla, longtail trevally, pompano, scad</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

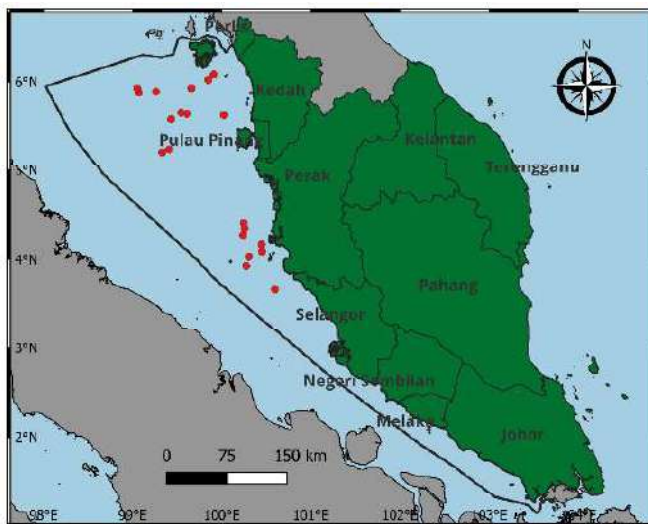
Nama saintifik	:	<i>Atropus atropus</i> (Bloch & Schneider, 1801)
Nama sahah	:	Cermin
Nama tempatan	:	Cupak, putih, rambai, rumahan betina, sagai
Nama Inggeris	:	<i>Cleftbelly trevally, kuweh, kuweh trevally, thin trevally, trevally</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	-
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Carangidae

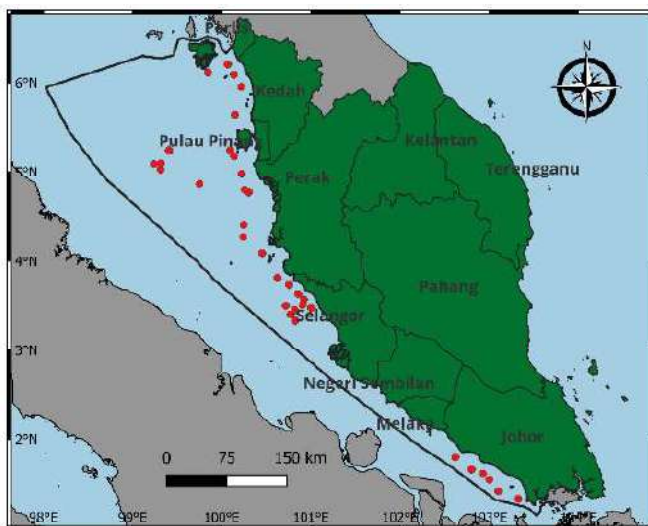

Nama saintifik	: <i>Atule mate</i> (Cuvier, 1833)
Nama sahah	: Pelata
Nama tempatan	: Belata, jamah, lampuduk (Brunei), pelata kuning, selar, selar gelek, selar kuning, selar pucat, temenung
Nama Inggeris	: <i>Yellowtail scad, one-finlet scad, scad, slender-scaled scad</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

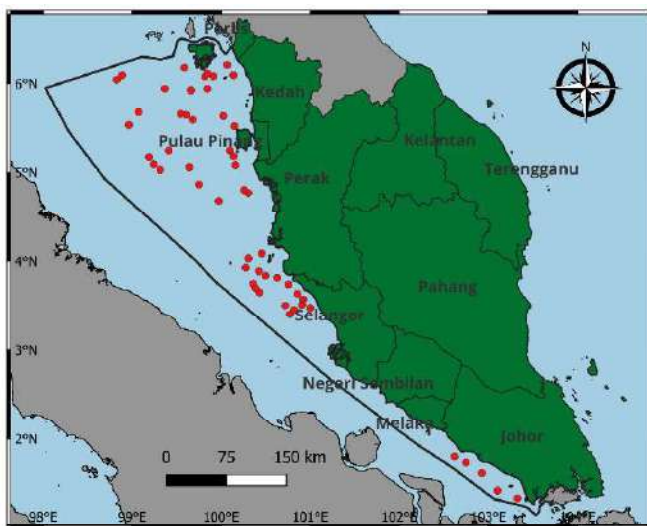
- Nama saintifik : *Megalaspis cordyla* (Linnaeus, 1758)
 Nama sahah : Cencaru
 Nama tempatan : Besi hangat, caru, selik, cencaru, gelenggu, gerunggong, jaru-jaru, keras ekor, kerongan, kobal-kobal. Papakan, sedai-sedai, selikur, tegal, tegap, tentakel, tetenggek
- Nama Inggeris : *Torpedo scad*, *finny scad*, *hardtail scad*, *hardtail trevally*, *torpedo trevally*, *trevally*
- Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Carangidae

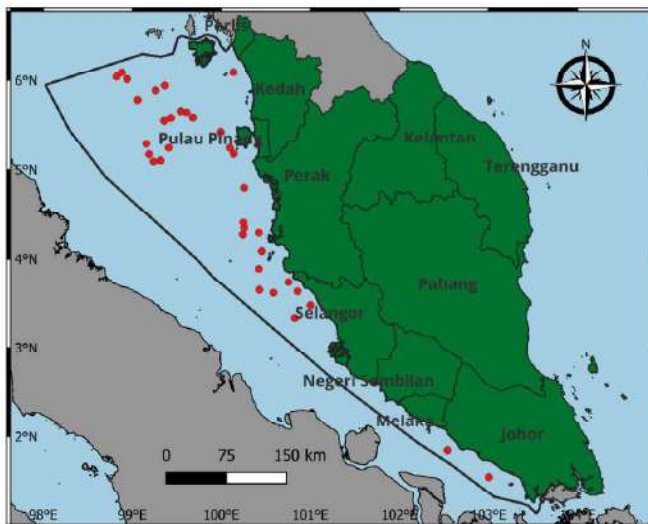

Nama saintifik	: <i>Parastromateus niger</i> (Bloch, 1795)
Nama sah	: Bawal hitam
Nama tempatan	: Bawal dapur, bawal kedewas, bawal selatan, bawar, dorang, dueh hitam, rayah, tambak dapur
Nama Inggeris	: <i>Black pomfret, brown pomfret, butterfish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

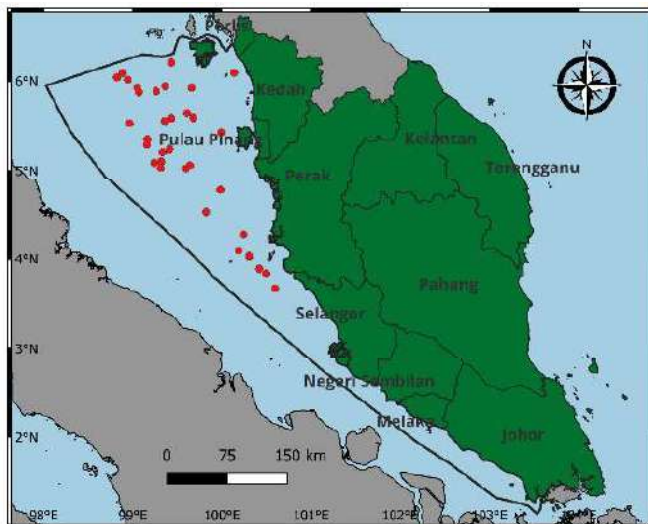
- Nama saintifik : *Platyranx malabaricus* (Bloch & Schneider, 1801)
 Nama sahah : Demudok cermin
 Nama tempatan : Cermin, cupak, putih, rambai, sagai
 Nama Inggeris : *Malabar trevally, amberjack, horse mackerel, jack, pompano, scad, trevally, whitefin trevally*
- Persekitaran : Marin
 Habitat : Terumbu karang
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

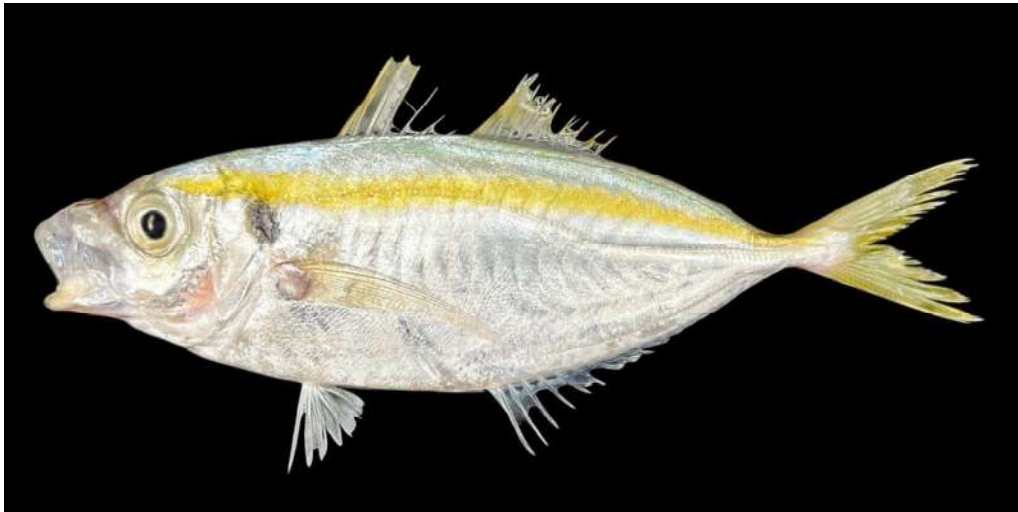

FAMILI: Carangidae

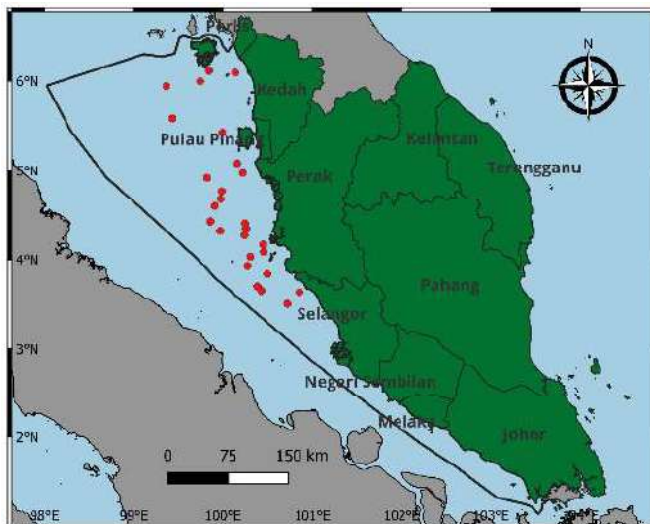

Nama saintifik	:	<i>Selar crumenophthalmus</i> (Bloch, 1793)
Nama sahiah	:	Lolong mata besar
Nama tempatan	:	Basung, jalu-jalu, jamah, lampuduk (Brunei), lecek, lolong, lolong jalur, lolong merah, mata besar, pelata bulat, salai-salai, sanglar (Brunei), selar, selar kuning jantan, selar pucat, temenung, tulai
Nama Inggeris	:	<i>Bigeye scad, purse-eyed scad, scad</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Hamparan rumput laut
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

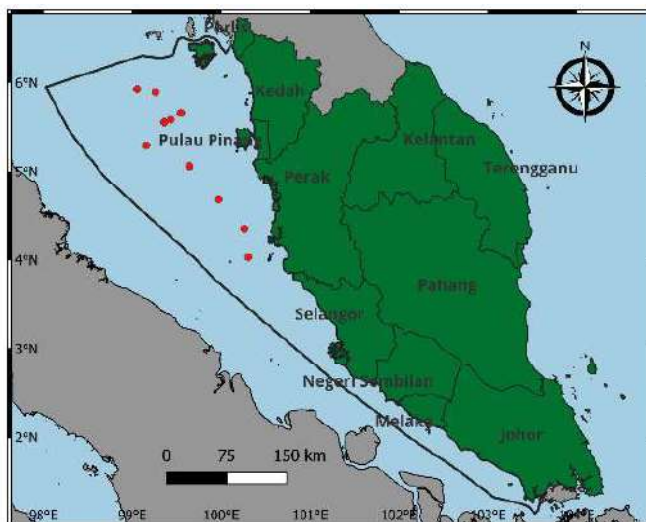
- Nama saintifik : *Selaroides leptolepis* (Cuvier, 1833)
 Nama sahii : Selar kuning
 Nama tempatan : Bulawan-bulawan, jamah, pelata, pelata kuning, pelata sami, pelata sanui, salai-salai, selar kuning, selar kuning jantan, selar sami, temanung
 Nama Inggeris : *Yellowstripe scad, smooth-tailed trevally, yellow stripe trevally, yellow-banded trevally*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Hamparan rumput laut, terumbu karang
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Carangidae

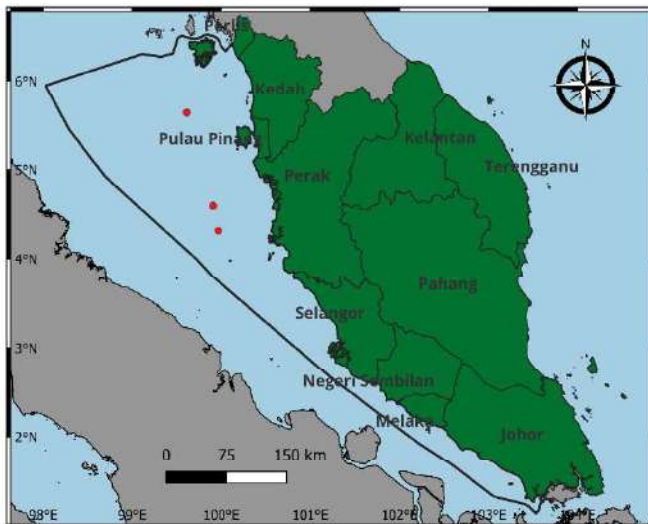

Nama saintifik	: <i>Seriolina nigrofasciata</i> (Rüppell, 1829)
Nama sahah	: Aji-aji
Nama tempatan	: Aji-aji, bebatik (Brunei), cermin, kembung-kembung, mung, pisang-pisang
Nama Inggeris	: <i>Blackbanded trevally, amberjack, king fish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

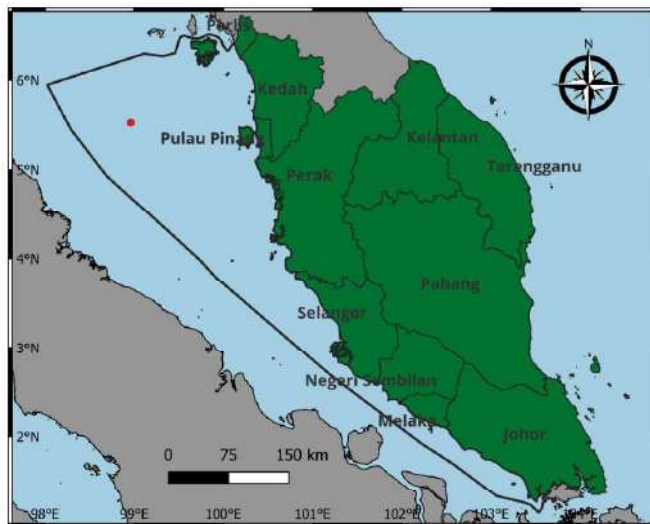
- Nama saintifik : *Turrum coeruleopinnatum* (Rüppell, 1830)
- Nama sahiah : Demudok cupak
- Nama tempatan : Cermin, cupak, putih, rambai landih
- Nama Inggeris : *Coastal trevally, trevally*
- Persekitaran : Marin
- Habitat : Terumbu karang
- Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Carangidae

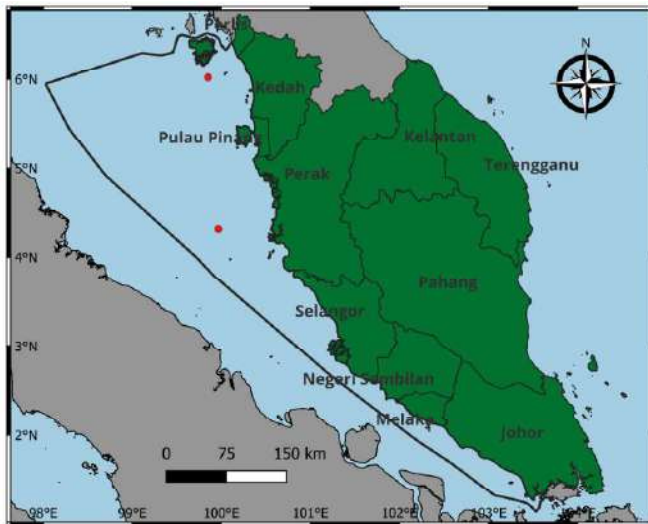
Nama saintifik	: <i>Uraspis uraspis</i> (Günther, 1860)
Nama sahah	: Sagai lidah putih
Nama tempatan	: Betek, sagai
Nama Inggeris	: <i>Whitetongue jack, white-mouth jack</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: -
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Centriscidae*

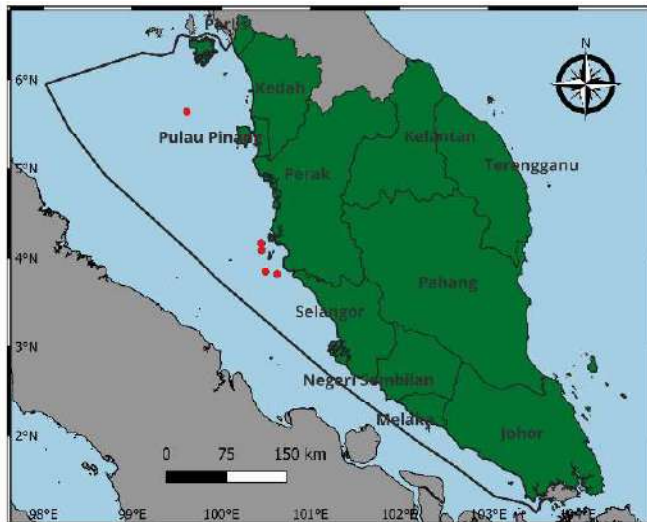

- Nama saintifik : *Centriscus scutatus* Linnaeus, 1758
- Nama sahah : Pisau kering
- Nama tempatan : Kering,lidi
- Nama Inggeris : *Grooved razor-fish, guttersnipe fish, razorfish, shrimp fish*
- Persekitaran : Marin, air payau
- Habitat : Hamparan rumput laut, terumbu karang
- Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: *Cepolidae*

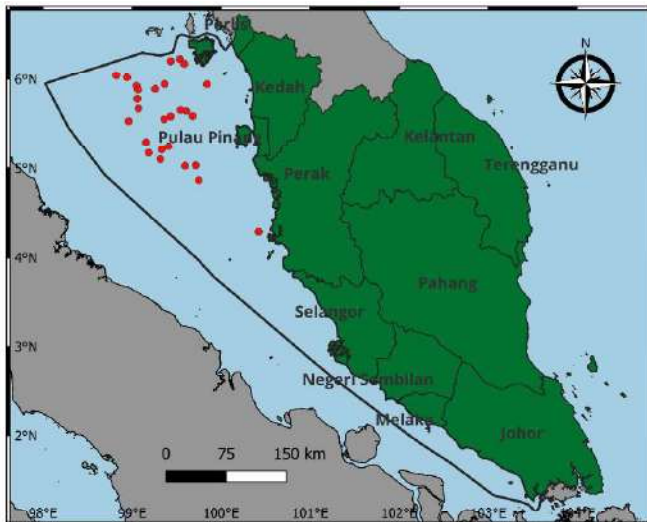
Nama saintifik	: <i>Acanthocepola abbreviata</i> (Valenciennes, 1835)
Nama sahii	: Reben tanda kuning
Nama tempatan	: Ikan reben
Nama Inggeris	: <i>Bandfish, snakefish</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Berlumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Citharidae*

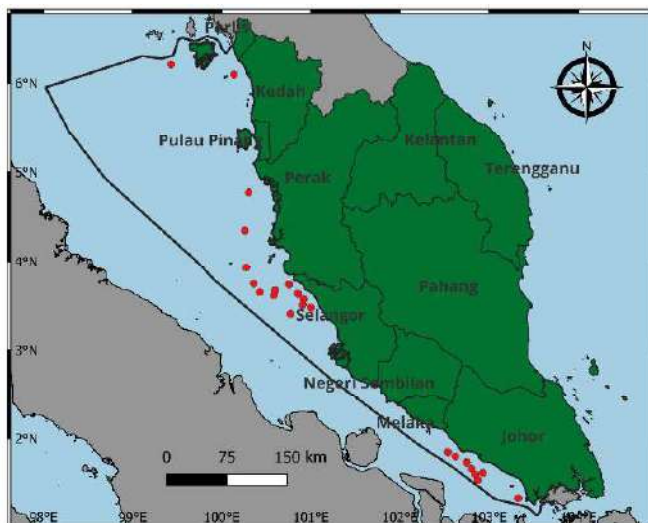

- Nama saintifik : *Laiopteryx novaezeelandiae* (Günther, 1862)
- Nama sahah : Sebelah filamen
- Nama tempatan : Sebelah
- Nama Inggeris : *Yellow-dabbled flounder, flounder*
- Persekitaran : Marin
- Habitat : Pasir, berlumpur
- Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

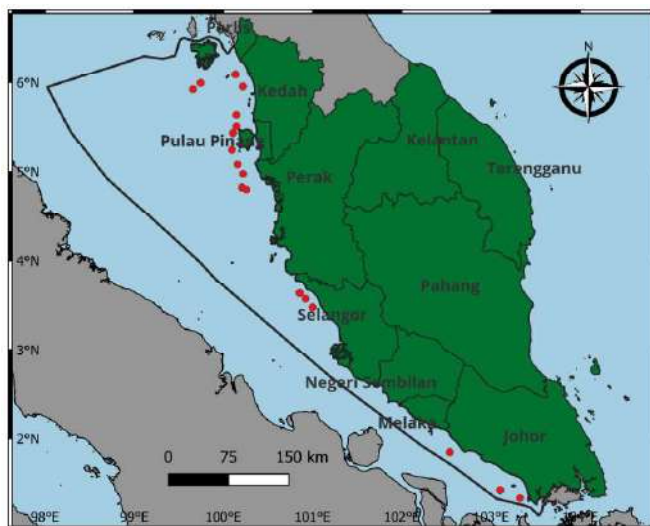
FAMILI: Clupeidae

Nama saintifik	: <i>Ilisha elongata</i> (Bennett, 1830)
Nama sahii	: Puput bulan
Nama tempatan	: Balobok, bebulan, belalak, beliak mata, bersia, bulan-bulan, kirang-kirang, peruput, puput, puput melaka, tiruk
Nama Inggeris	: <i>Elongate ilisha, herring, ilisha, sardine, shad, slender shad</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

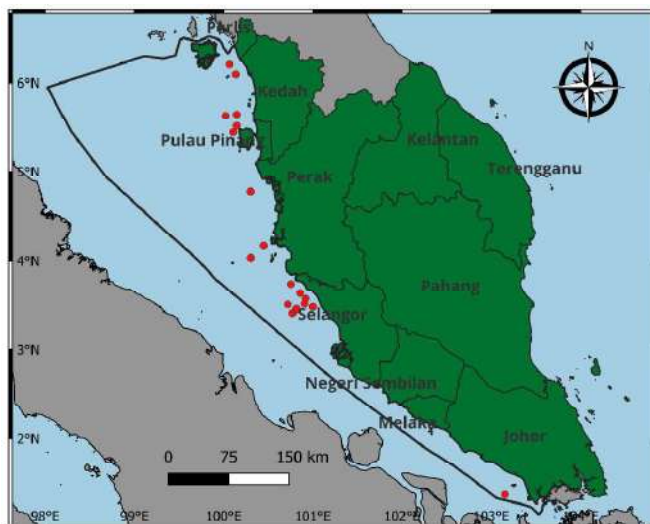
Nama saintifik	: <i>Ilisha melastoma</i> (Bloch & Schneider, 1801)
Nama sahii	: Puput bersia
Nama tempatan	: Beliak mata, bersia, kirang-kirang, puput, tiruk
Nama Inggeris	: <i>Indian ilisha</i> , <i>Ilisha</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Clupeidae

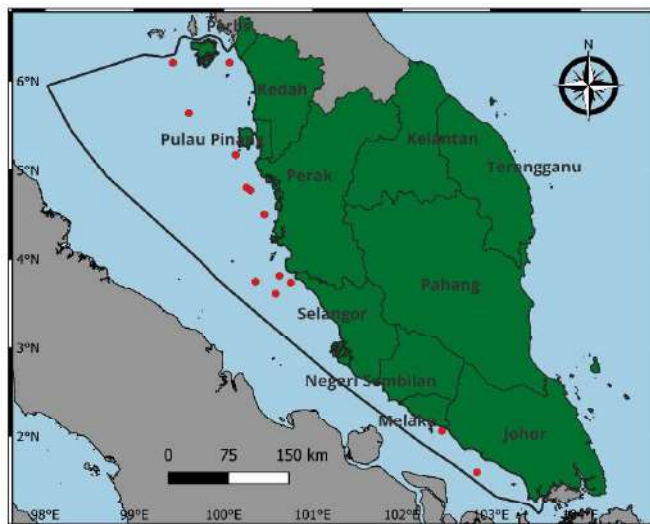
Nama saintifik	:	<i>Sardinella fimbriata</i> (Valenciennes, 1847)
Nama sahii	:	Tamban sisik tajam
Nama tempatan	:	Alur-alur (Brunei), aur-aur, tamban, tamban bujur, tamban jalur, tamban lopek, tamban pipih, tamban sisik
Nama Inggeris	:	<i>Fringescale sardinella, fimbriated sardinella</i>
Persekitaran	:	Marin, air payau
Habitat	:	Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Cynoglossidae

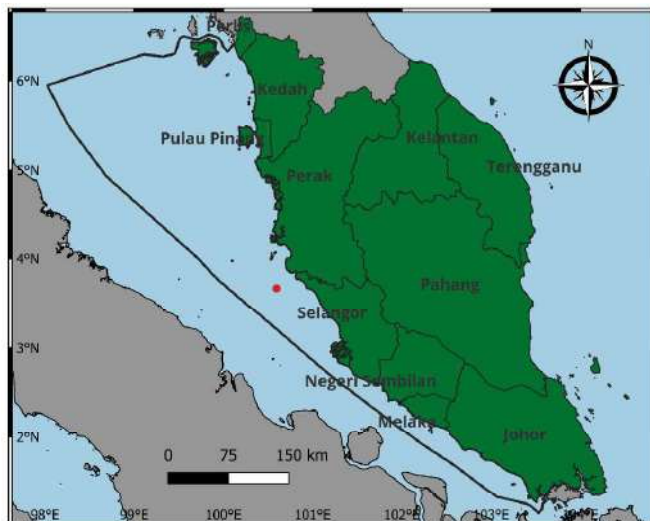
Nama saintifik	:	<i>Cynoglossus arel</i> (Bloch & Schneider, 1801)
Nama sahah	:	Lidah sisik besar
Nama tempatan	:	Lidah, sebelah
Nama Inggeris	:	<i>Large-scaled tongue sole, Large-scaly sole, Tongue sole</i>
Persekitaran	:	Marin, air payau
Habitat	:	Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Cynoglossidae*

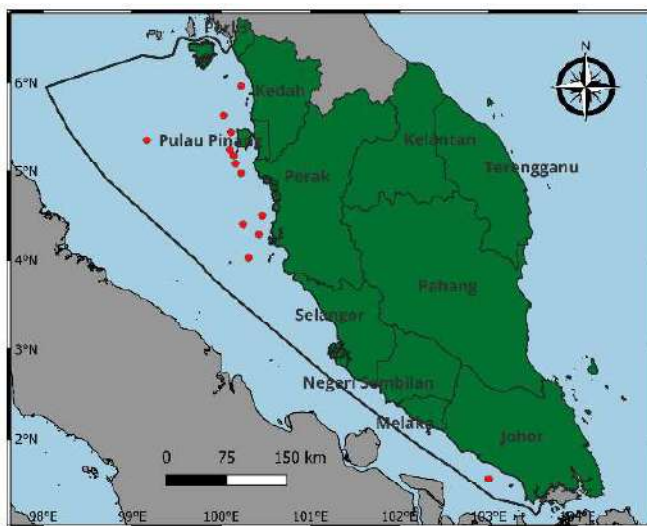
- Nama saintifik : *Cynoglossus puncticeps* (Richardson, 1846)
- Nama sahah : Lidah corak
- Nama tempatan : Lidah, Lidah pasir
- Nama Inggeris : *Speckled tongue sole*
- Persekitaran : Marin, air payau
- Habitat : Terumbu karang
- Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: *Dasyatidae*

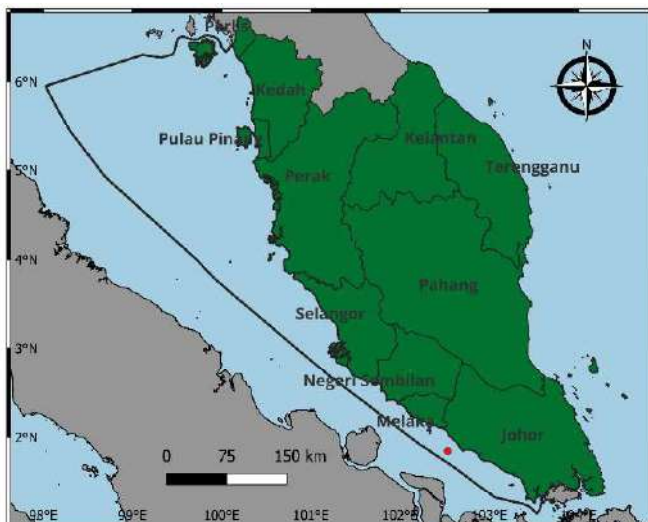
Nama saintifik	: <i>Brevitrygon walga</i> (Müller & Hentele, 1839)
Nama sahiah	: Pari ketuka tanjung
Nama tempatan	: Ketuka, Pari, Pari lalat, Pari nyiru, Pari tanjung, Setoka
Nama Inggeris	: <i>Bengal whipray</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Marin
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Near Threaten</i> (NT)

FAMILI: Dasyatidae

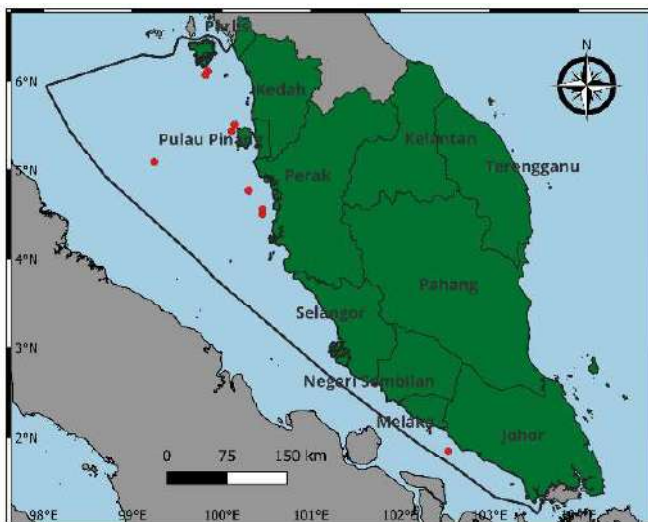

Nama saintifik	: <i>Neotrygon orientalis</i> Last, White & Seret, 2016
Nama sahii	: -
Nama tempatan	: Pari bintik biru
Nama Inggeris	: <i>Oriental bluespotted maskray</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Marin
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

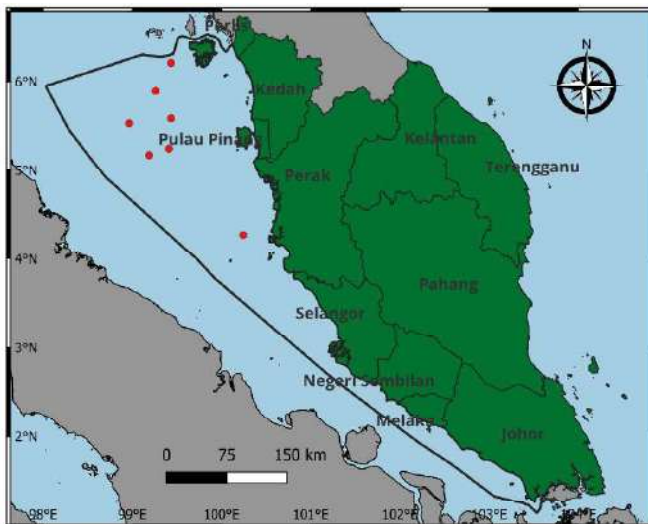

Nama saintifik	: <i>Telatrygon zugei</i> (Müller & Henle, 1839)
Nama sahiah	: Pari ketuka
Nama tempatan	: Hang hu, Ketuka, Pari ketuka, Pari nyiru, Pari tanjung, Piak kia, Setoka
Nama Inggeris	: <i>Pale-edge sharpnose ray</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Vulnerable (VU)</i>

FAMILI: Diodontidae

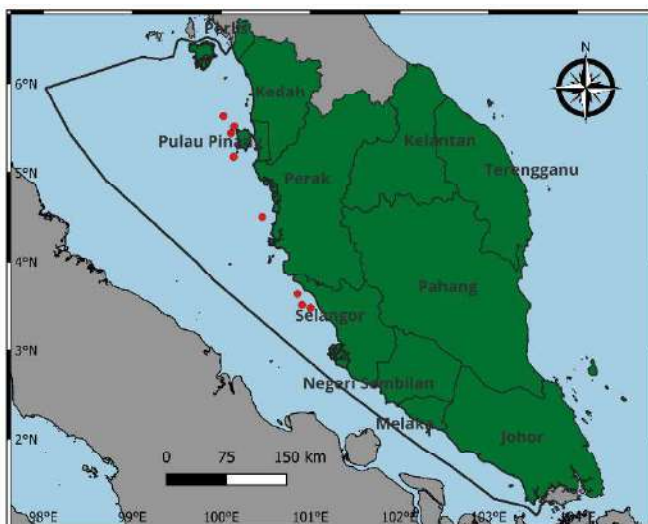
Nama saintifik	: <i>Diodon holocanthus</i> Linnaeus, 1758
Nama sahiah	: Buntal landak panjang
Nama tempatan	: Buntal durian, buntal landak
Nama Inggeris	: Long-spined porcupine fish, balloonfish, burr fish, freckled porcupine fish, porcupine fish, spiny puffer
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Lagun and terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: Least Concern (LC)

FAMILI: Drepaneidae

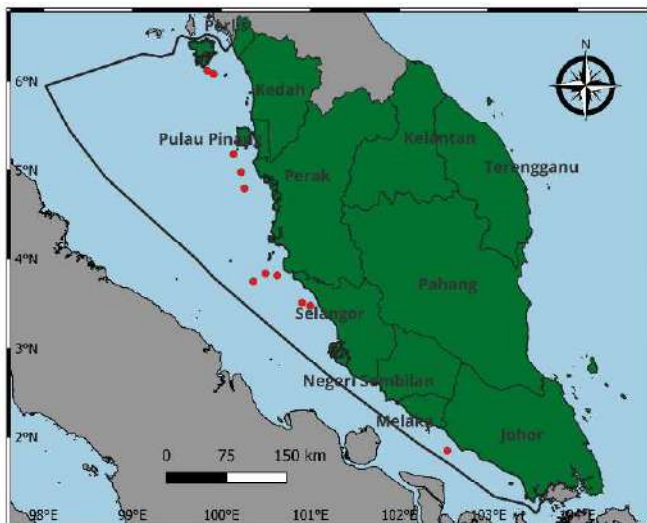
- Nama saintifik : *Drepane longimana* (Bloch & Schneider, 1801)
- Nama sahah : Daun baru belang
- Nama tempatan : Baharu-baharu, bebaru, berbaharu, daun baharu, daun
- Nama Inggeris : *Concerna fish, banded sicklefish, barred sicklefish, sicklefish*
- Persekitaran : Marin, air payau
- Habitat : Terumbu karang
- Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

FAMILI: Drepaneidae

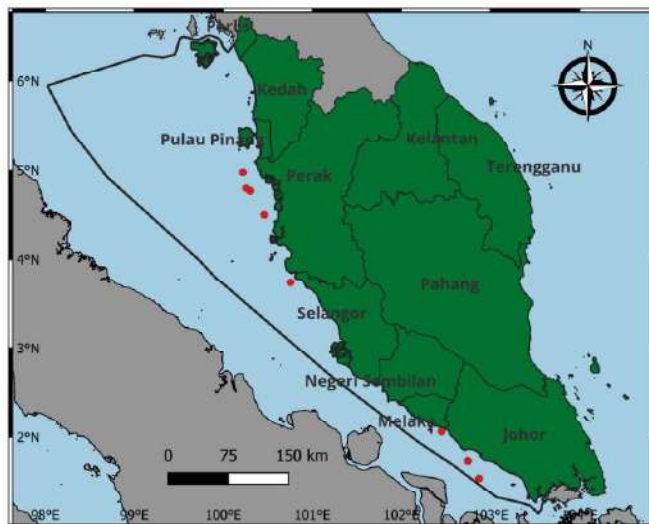
- Nama saintifik : *Drepane punctata* (Linnaeus, 1758)
 Nama sahah : Daun baru bintang
 Nama tempatan : Agung-agung, baharu-baharu, bebaru, berbaharu, buna, daun baharu, paling, sapihi, sapih-sapih, sapi-sapi, telinga gajah
 Nama Inggeris : *Spotted sicklefish, sicklefish, spotted batfish, spotted moonfish*
 Persekitaran : Marin, air payau, air tawar
 Habitat : Terumbu karang, hamparan rumput laut
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Engraulidae

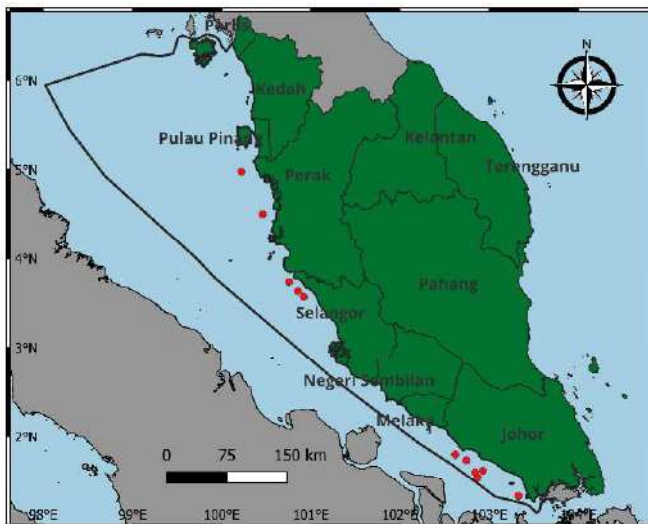
Nama saintifik	:	<i>Coilia dussumieri</i> Valenciennes, 1848
Nama sahii	:	Bulu ayam tanda emas
Nama tempatan	:	Bilis bulu ayam, bulu ayam, gonjeng, gunting, lawi ayam
Nama Inggeris	:	<i>Goldspotted grenadier anchovy, grenadier anchovy</i>
Persekitaran	:	Marin, air payau, air tawar
Habitat	:	Estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Engraulidae

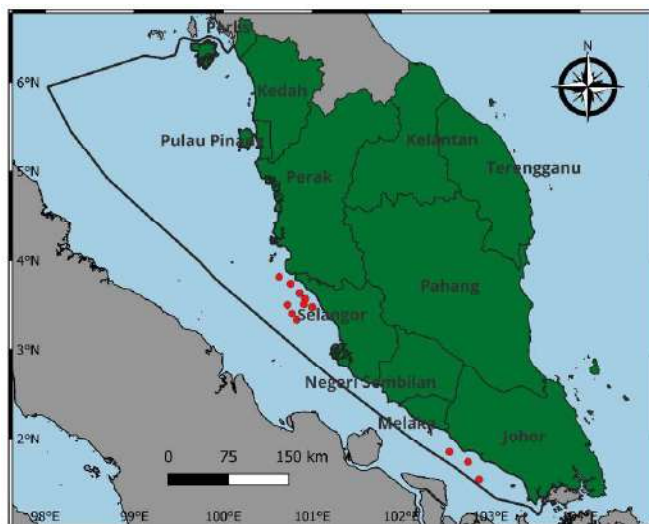

Nama saintifik	: <i>Setipinna taty</i> (Valenciennes, 1848)
Nama sahii	: Empirang kasai
Nama tempatan	: Bersia, biang-biang, bilis, empirang, ikan kucing, jelebat, kasai janggut, mepurung
Nama Inggeris	: <i>Scaly hairfin anchovy</i> , <i>hairfin anchovy</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

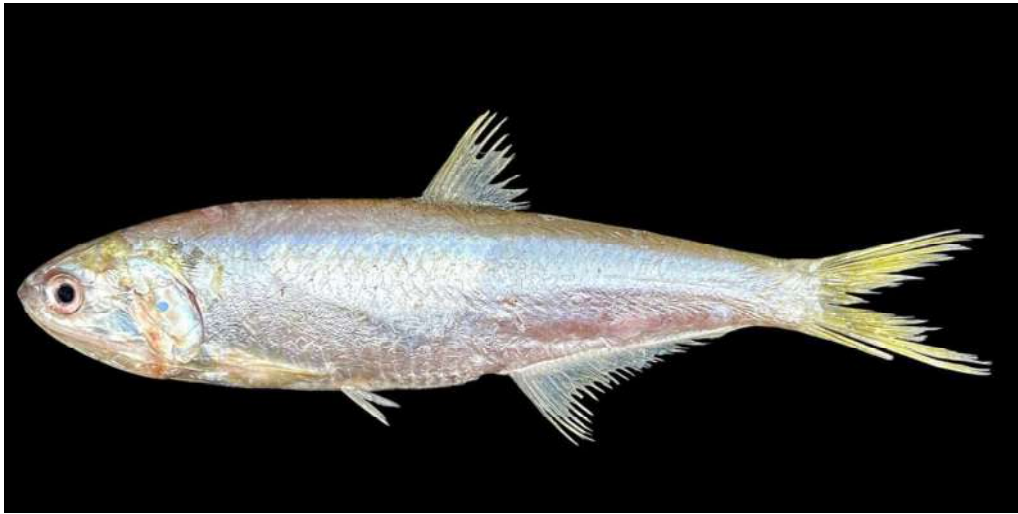

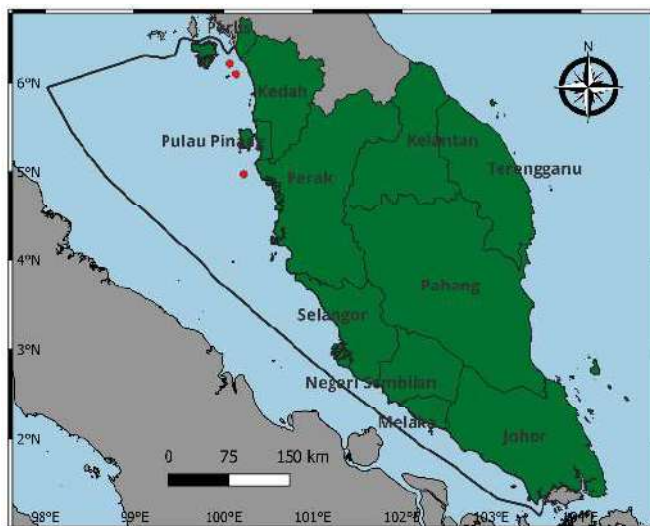
Nama saintifik	:	<i>Thryssa dussumieri</i> (Valenciennes, 1848)
Nama sahii	:	Kasai daun
Nama tempatan	:	Bakuk, bakuk daun, bakuk minyak, bangkok, besin, bilis, empirang, garang-garang (Brunei), jemedi, kasai, kasai minyak, kasi-kasi, mempinis, pirang, pusu
Nama Inggeris	:	<i>Dussumier's thryssa</i> , <i>moustached thryssa</i> , <i>thryssa</i>
Persekitaran	:	Marin, air payau
Habitat	:	Terumbu karang, estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Engraulidae

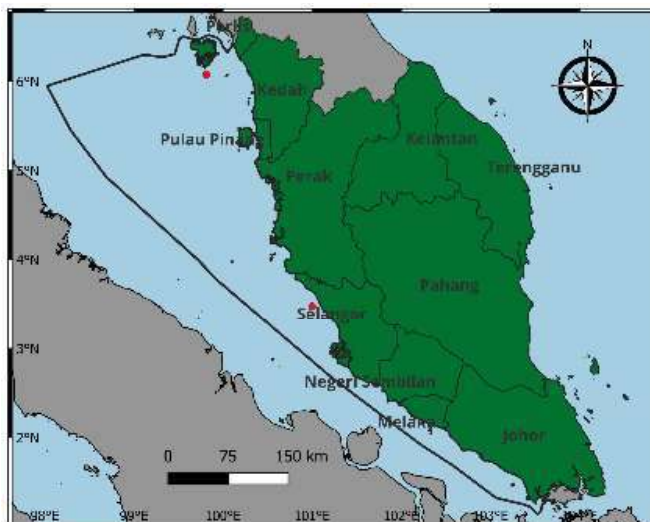
Nama saintifik	: <i>Thryssa mystax</i> (Bloch & Schneider, 1801)
Nama sahah	: Kasai tanda
Nama tempatan	: Bakuk, bakuk daun, bakuk minyak, bangkok, besin, bilis, empirang, jemedi, kasai, kasai minyak, kasi-kasi, mempinis, pirang
Nama Inggeris	: <i>Moustached thryssa</i> , <i>moustached anchovy</i> , <i>thryssa</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, bakau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Ephippidae*

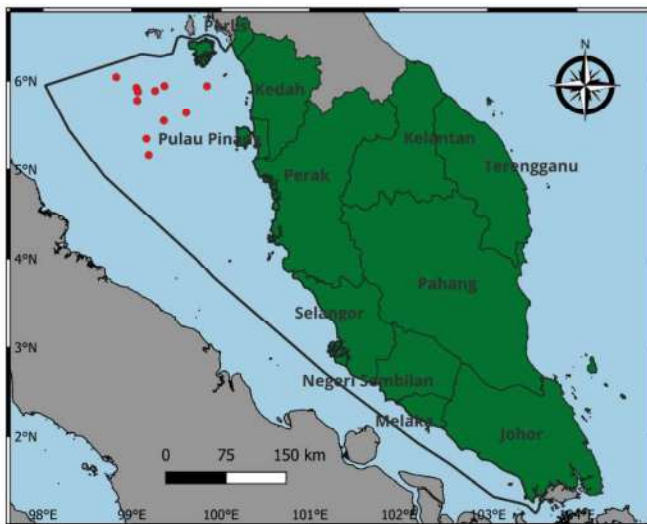
Nama saintifik	: <i>Platax teira</i> (Forsskål, 1775)
Nama sahii	: Tudung periuk telinga gajah
Nama tempatan	: Berbaharu, buna, bunak, gadang-gadang, mancung laut, telinga gajah, tudung periuk, tudung tempayan
Nama Inggeris	: <i>Tiera batfish, batfish, spadefish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, bakau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Fistulariidae*

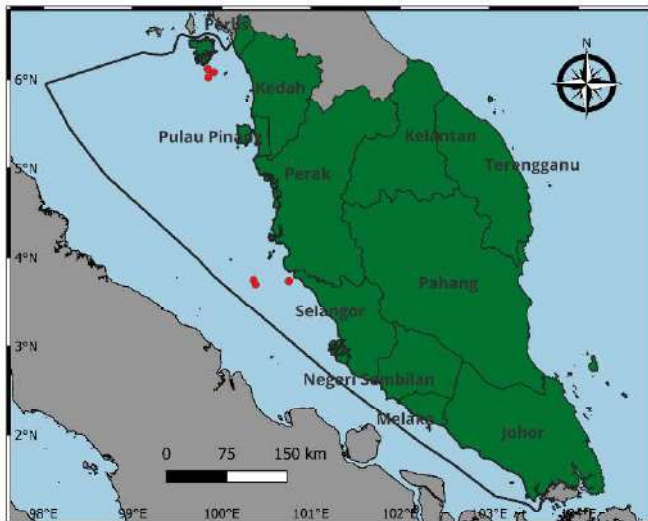
Nama saintifik	:	<i>Fistularia petimba</i> Lacepède, 1803
Nama sahah	:	Serunai merah
Nama tempatan	:	Jenjulung, jolong-jolong, menyulung
Nama Inggeris	:	<i>Red coronet fish, coronet fish, flute fish, rough flute fish, rough flute-mouth fish</i>
Persekitaran	:	Marin, air payau
Habitat	:	Terumbu karang, estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Gerreidae

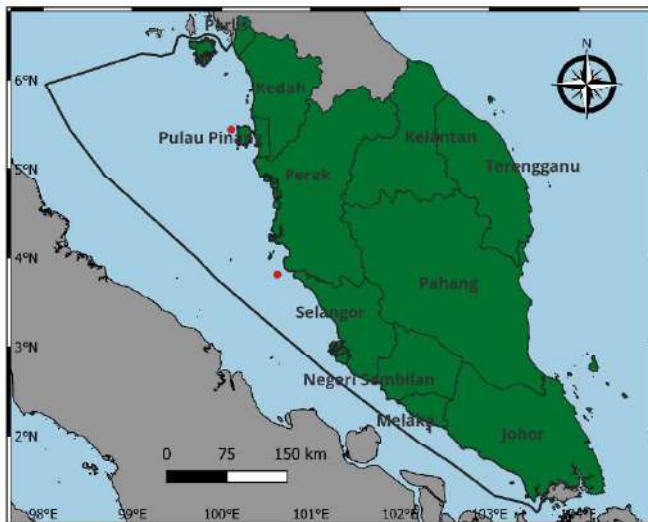
Nama saintifik	:	<i>Gerres erythrourus</i> (Bloch, 1791)
Nama sah	:	Kapas sungai
Nama tempatan	:	Kapas laut, kapas-kapas, kekapas, mentimah, sedakang, senolong, tampuk-tampuk, timah
Nama Inggeris	:	<i>Deep-bodied mojarra, deepbody silver-biddy, mojarra, silver-biddy</i>
Persekitaran	:	Marin, air payau
Habitat	:	Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, bakau
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Gerreidae

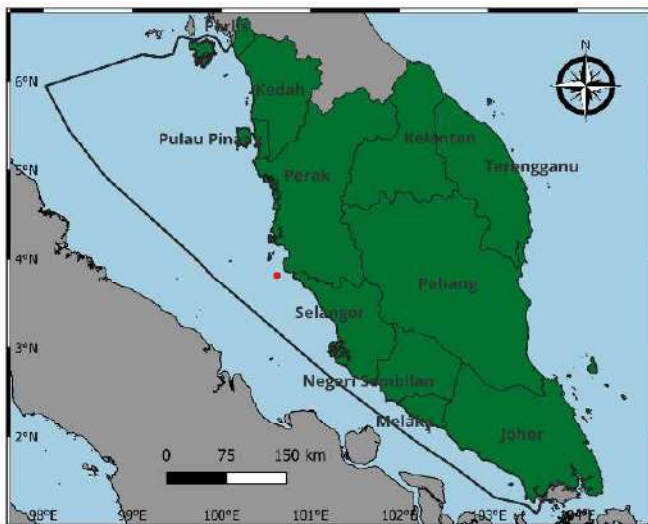

Nama saintifik	: <i>Gerres filamentosus</i> Cuvier, 1829
Nama sahah	: Kapas filamen
Nama tempatan	: Bansa, kapas laut, kapas-kapas, kekapas, lamuruk, sedakang, senolong, tampuk-tampuk
Nama Inggeris	: <i>Whipfin silverbidy, long-rayed mojarra, long-rayed silver bidy, mojarra, silver-biddy, whipfin mojarra</i>
Persekitaran	: Marin, air payau, air tawar
Habitat	: Estuari, lagun, air payau, bakau, sungai
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

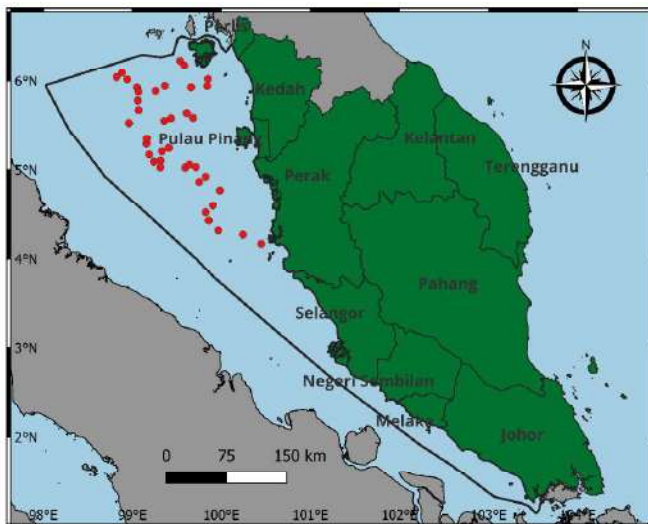
- Nama saintifik : *Gerres oyena* (Forsskål, 1775)
 Nama sahii : Kapas laut
 Nama tempatan : Kapas laut, kapas-kapas, kekapas, mentimah, sedakang, senolong, tampuk-tampuk, timah, umba
 Nama Inggeris : *Common silver-biddy, mojarra, oceanic silver-biddy, silver-biddy*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, bakau
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Gerreidae

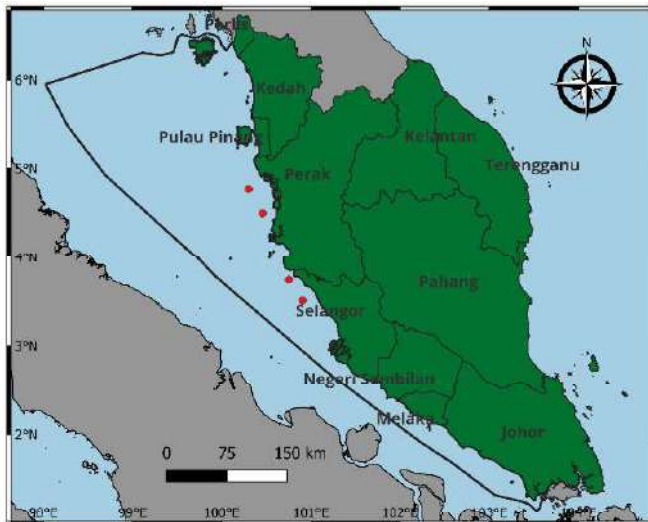
Nama saintifik	: <i>Pentaprion longimanus</i> (Cantor, 1849)
Nama sahah	: Kapas kaca
Nama tempatan	: Kapas laut, kapas-kapas, senolong
Nama Inggeris	: <i>Longfin mojarra, longfin silver-biddy, mojarra, silver-biddy</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Dasar lembut, pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Gobiiformes

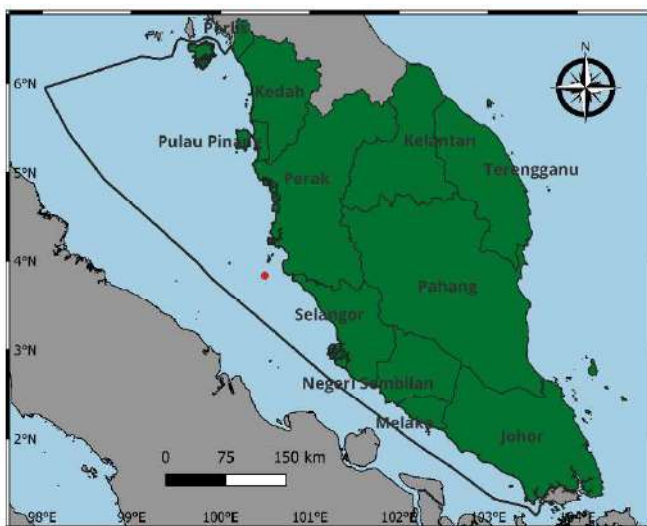
Nama saintifik	: <i>Odontamblyopus rubicundus</i> (Hamilton, 1822)
Nama sah	: -
Nama tempatan	: Gobi
Nama Inggeris	: <i>Eel goby</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Estuari, lagun, bakau, sungai
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Grammistidae*

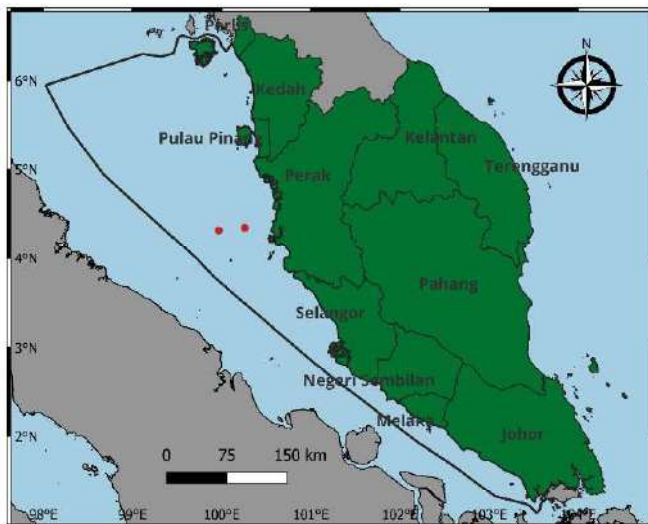
Nama saintifik	: <i>Diploprion bifasciatum</i> Cuvier, 1828
Nama sahii	: Kerapu sebekah
Nama tempatan	: Sebekah laut
Nama Inggeris	: <i>Barred soapfish, two-banded perch</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang, pasir, lumpur, berbatu
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Haemulidae

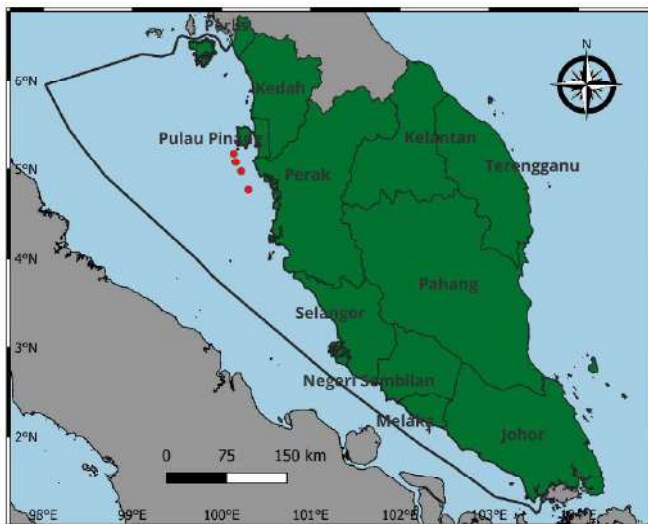
- Nama saintifik : *Plectorhinchus lessonii* (Cuvier, 1830)
 Nama sahah : Kaci lapbih
 Nama tempatan : Besikan, kaci, kerong-kerong, mandi abu, mesikur, pinang, raja bau, sebakang, tebal bibir
 Nama Inggeris : *Lesson's thicklip, sweetlips*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Terumbu karang, lagun
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Haemulidae

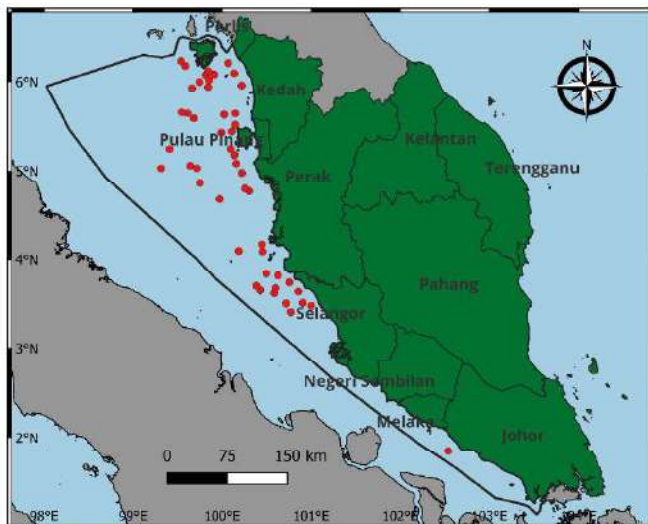

Nama saintifik	: <i>Pomadasys argyreus</i> (Valenciennes, 1833)
Nama sahah	: Gerut-gerut kepala batu
Nama tempatan	: Gerut-gerut, kepala batu, ompak, rokok, sebokoh, selukut, serkut
Nama Inggeris	: <i>Bluecheek silver grunt, grunter, silver grunter</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, bakau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

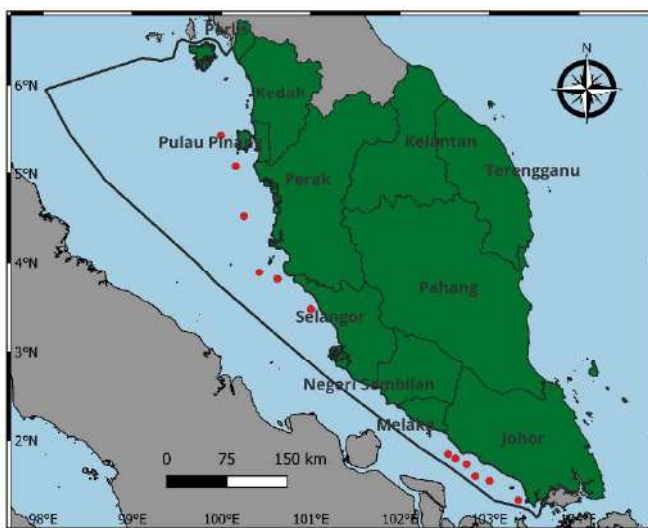
- Nama saintifik : *Pomadasys kaakan* (Cuvier, 1830)
 Nama sahah : Gerut-gerut ompakan
 Nama tempatan : Ambah, celak mata, celik mata, gerut-gerut, kepala batu, kepala besar, ompak, rokok, sebokoh, selukut, serkut, umpak
 Nama Inggeris : *Javelin grunter, grunter, lined silver grunter, yellow-finned javelin-fish*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, bakau
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Haemulidae

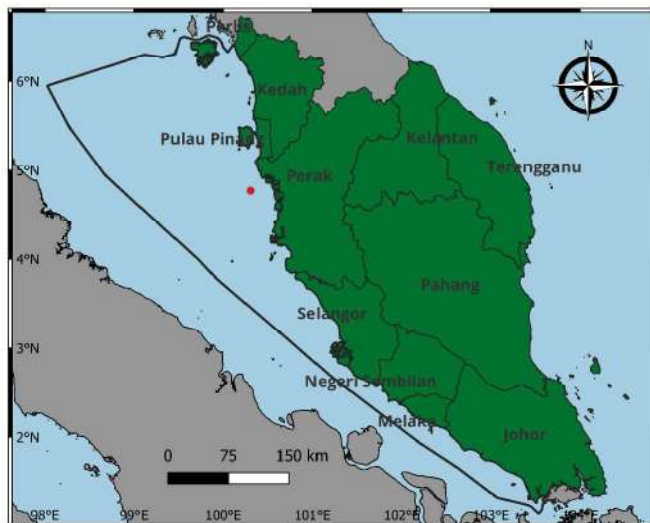
- Nama saintifik : *Pomadasys maculatus* (Bloch, 1793)
 Nama sahiah : Gerut-gerut sebokoh
 Nama tempatan : Ambah, celak mata, celik mata, gerut-gerut, gohot, kepala besar, megehut, mengkerung, ompak, rokok, sebokoh, selukut, serkut, tambangau, tebal pipi, umpak
 Nama Inggeris : *Saddle grunt, blotched grunter, blotched javelin-fish, grunter, spotted silver grunter*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang, estuari, lagun, air payau
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

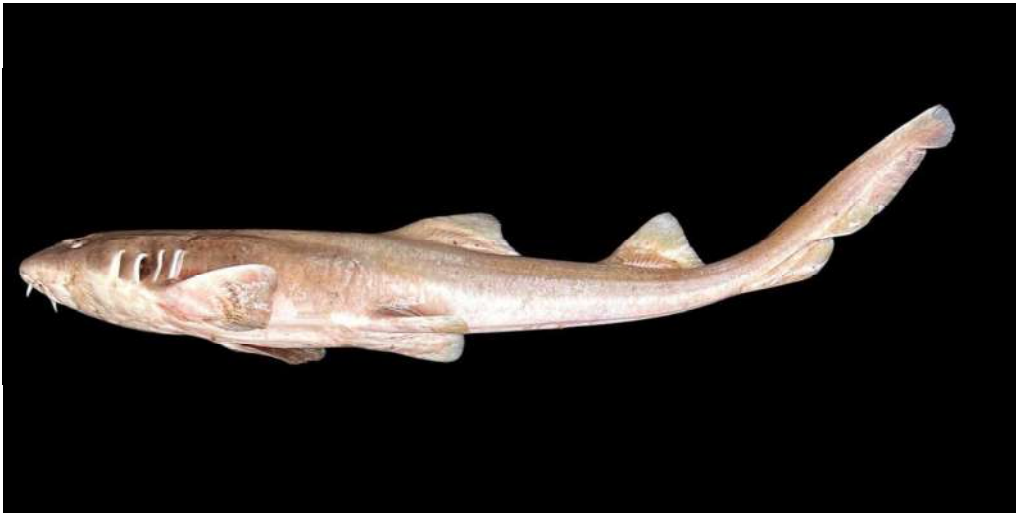
FAMILI: Hemiscylliidae

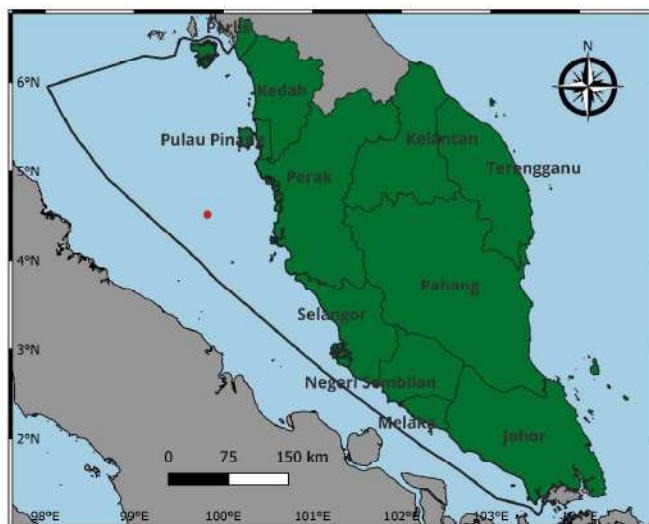
- Nama saintifik : *Chiloscyllium indicum* (Gmelin, 1789)
 Nama sahah : Yu cicak tembaga
 Nama tempatan : Yu belak, yu cicak, yu pasir, yu pokah, yu rimau, yu tekek, yu tembaga, yu tokeh
 Nama Inggeris : *Slender bambooshark, catshark, dogshark, ridge-back bambooshark*
 Persekitaran : Marin, air payau, air tawar
 Habitat : Terumbu karang
 Status Senarai Merah IUCN : *Vulnerable (VU)*

FAMILI: Hemiscylliidae

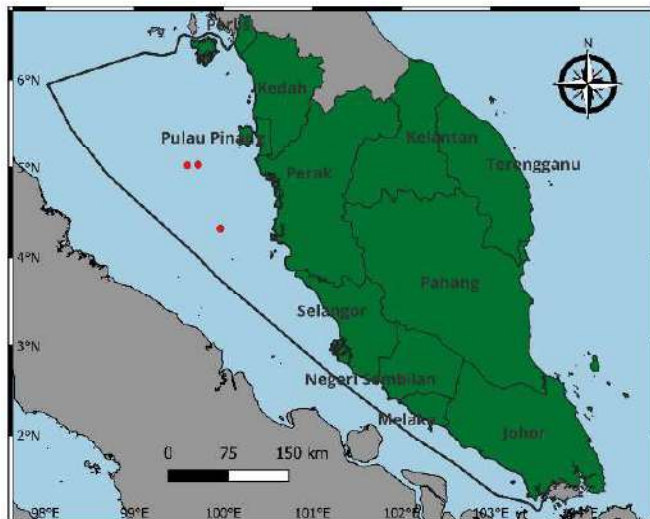
Nama saintifik	: <i>Chiloscyllium punctatum</i> Müller & Hentle, 1838
Nama sahii	: Yu cicak insang putih
Nama tempatan	: Yu bodoh, yu punai, yu tokeh
Nama Inggeris	: <i>Brown-banded bamboo sharks, brown-spotted catshark, brown-banded catshark, brown-spotted bamboo shark, grey carpet shark, spotted catshark</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Near Threaten (NT)</i>

FAMILI: Labridae

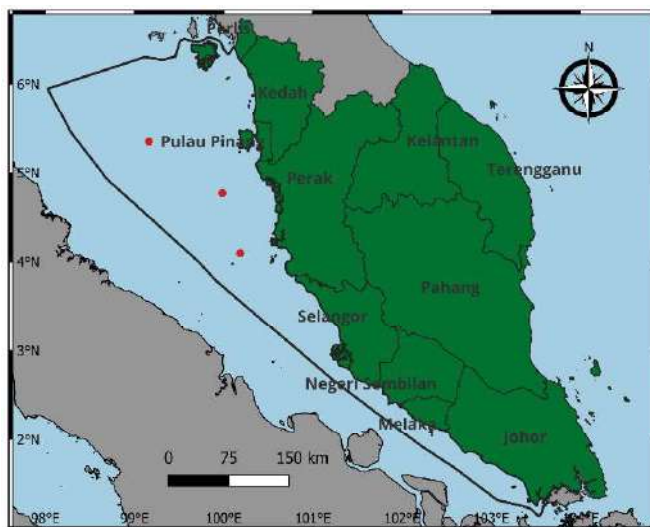
Nama saintifik	:	<i>Choerodon robustus</i> (Günther, 1862)
Nama sahii	:	Ketarap tegap
Nama tempatan	:	Bayan, ketarap
Nama Inggeris	:	<i>Robust tuskfish, wrasse</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Coral and berbatu reefs
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Labridae

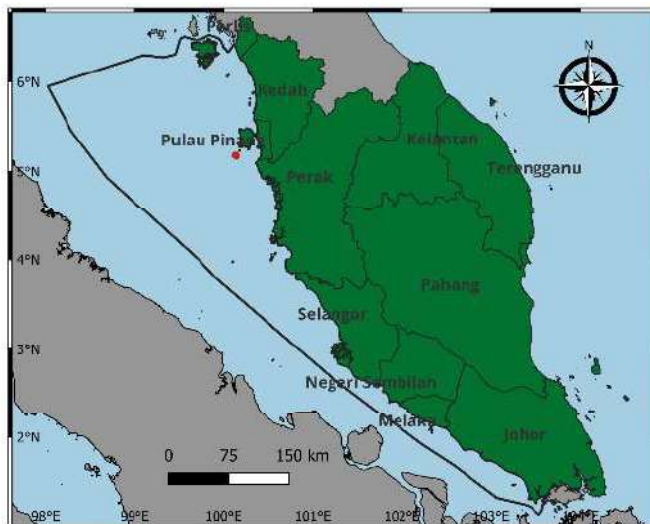
Nama saintifik	: <i>Iniistius evides</i> (Jordan & Richardson, 1909)
Nama sahah	: Bayan
Nama tempatan	: Bayan, bechok
Nama Inggeris	: <i>Blackspot razorfish</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: -
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Lactariidae*

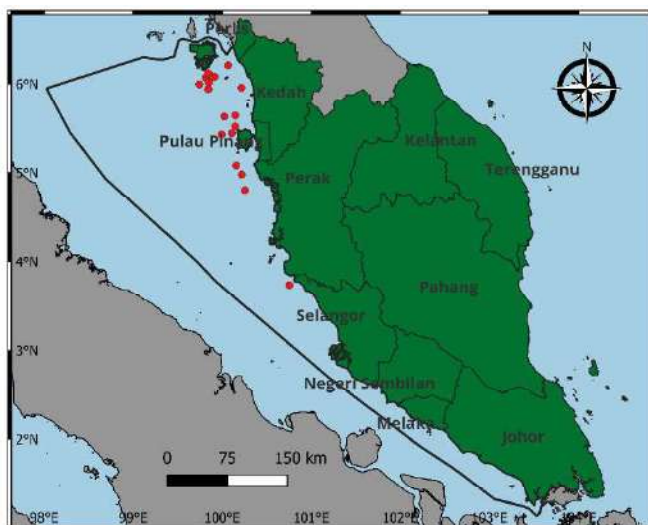

- Nama saintifik : *Lactarius lactarius* (Bloch & Schneider, 1801)
 Nama sahah : Shrumbu
 Nama tempatan : Kapas, kelapa-kelapa, lami-lami, kelemah, lemah, lemak, lemoh, selemah, selembu, serumbu
 Nama Inggeris : *False trevally, big-jaw jumper, milk trevally, silvery lactarid, whitefish*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

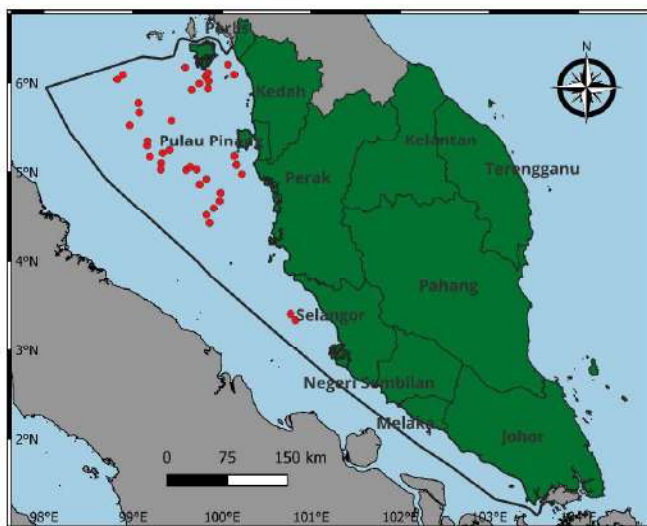
FAMILI: *Leiognathidae*

Nama saintifik	: <i>Eubleekeria splendens</i> (Cuvier, 1829)
Nama sahiah	: Kekak mahkota
Nama tempatan	: Kekak, kekek labu, pepetek, pulut-pulut (bajau), sekiki
Nama Inggeris	: <i>Splendid ponyfish, ponyfish, silverbelly, slipmouth</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, bakau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

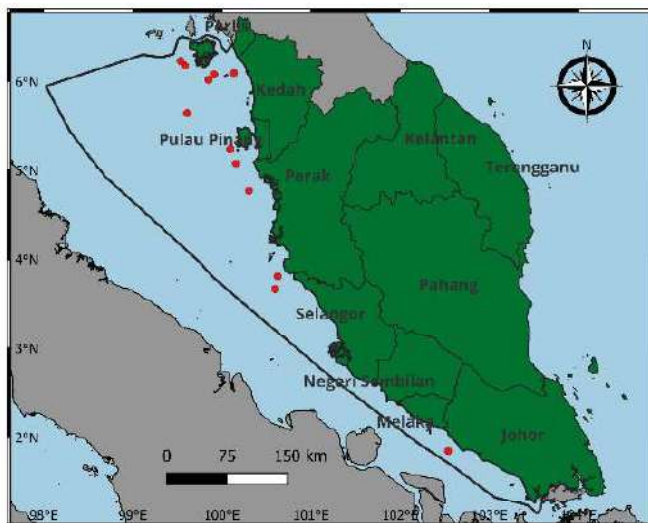
- Nama saintifik : *Gazza minuta* (Bloch, 1795)
 Nama sahah : Sapsap labu
 Nama tempatan : Kekkek, kekkek labu, pepetek, pulut-pulut (bajau), sekiki
 Nama Inggeris : *Toothpony, ponyfish, slimy ponyfish, slipmouth, soapy ponyfish*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Leiognathidae

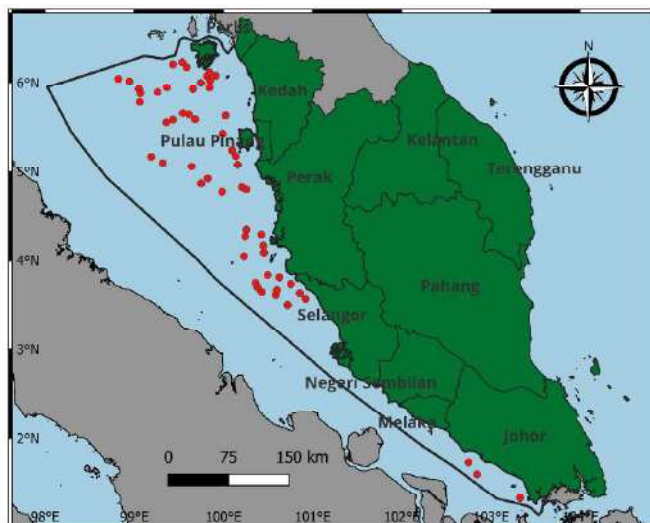

Nama saintifik	: <i>Leiognathus equula</i> (Forsskål, 1775)
Nama sahii	: Kekak gedabang
Nama tempatan	: Gedabang, kekek, pepetek, pulut-pulut (bajau), sekiki
Nama Inggeris	: <i>Common ponyfish, greater ponyfish, ponyfish, short nose pony, slimy, slipmouth soapy, tooth-pony</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, hamparan rumput laut, dasar lembut dan keras, estuari, lagun, air payau, bakau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

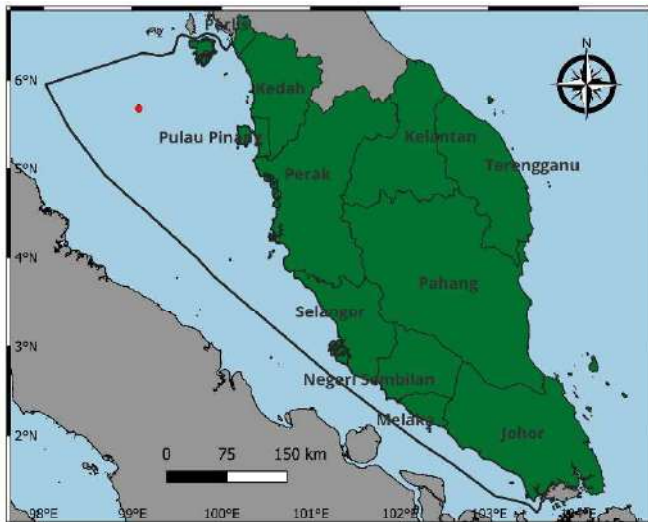

- Nama saintifik : *Photopectoralis bindus* (Valenciennes, 1835)
 Nama sahah : Kekak sirip jingga
 Nama tempatan : Kekak, pepetek, sekiki
 Nama Inggeris : *Orangefin ponyfish, deep pugnose pony, ponyfish, silverbelly, slimy, slipmouth, soapy, tooth-pony*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang, Hamparan rumput laut, berpasir, lumpur, estuari, lagun, air payau
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Lophiidae

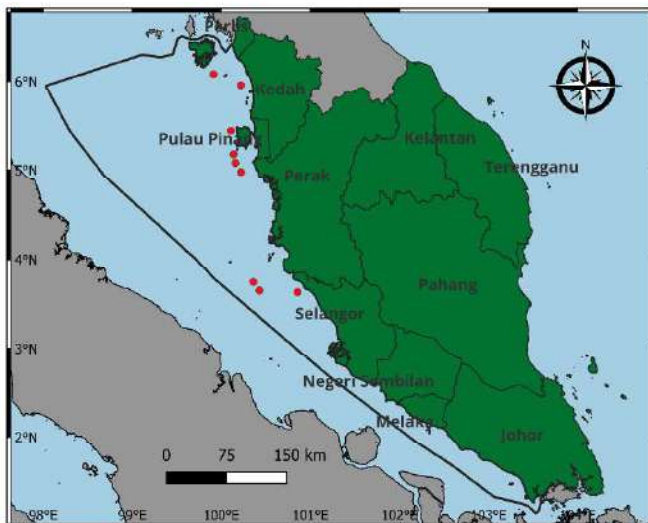
Nama saintifik	: <i>Lophiomus setigerus</i> (Vahl, 1797)
Nama sah	: Kertatuk angsa
Nama tempatan	: Kertatuk
Nama Inggeris	: <i>Blackmouth angler, goose fish</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: -
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Lutjanidae

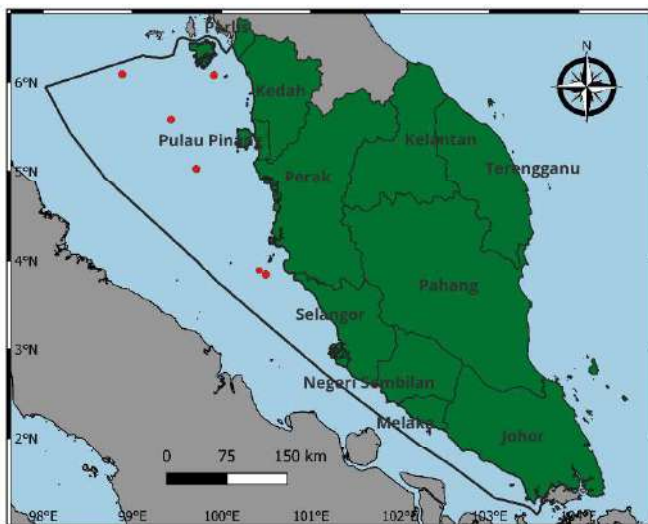
- Nama saintifik : *Lutjanus johnii* (Bloch, 1792)
 Nama sahah : Jenahak tanda
 Nama tempatan : Barah-barahan, ikan merah, jenahak, jenahar, merah, tabung merah, tanda-tanda, tetanda, ungar
 Nama Inggeris : *John's snapper, golden snapper, mangrove snapper, moses perch, red mangrove snapper*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang, silt, estuari, lagun, air payau
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Lutjanidae

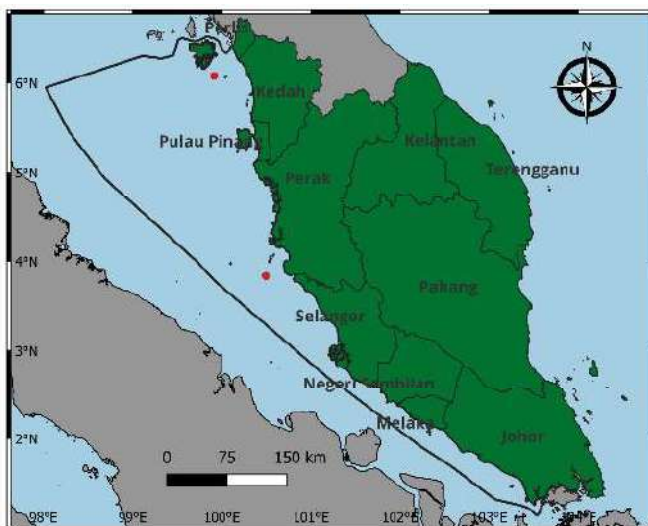

Nama saintifik	: <i>Lutjanus lutjanus</i> Bloch, 1790
Nama sah	: Kunyit-kunyit
Nama tempatan	: Bungsan, kekunyit, kuning-kuning, kunyit, kunyit-kunyit, merah, remung, rumbung-rumbung, umikoh
Nama Inggeris	: <i>Bigeye snapper, bigeye perch, golden-striped snapper, rosy snapper, snapper, yellow snapper</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang, berpasir, lumpur, hamparan rumput laut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

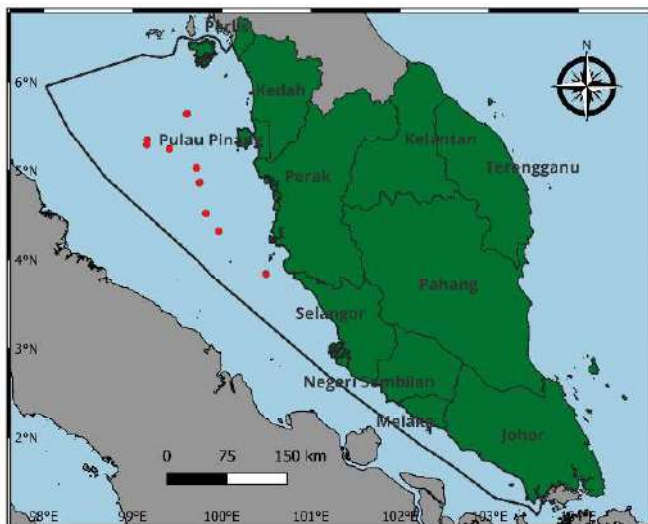
- Nama saintifik : *Lutjanus russellii* (Bleeker, 1849)
 Nama sahah : Merah tanda
 Nama tempatan : Bahaba, jenahak, ketambak, lengisi, merah, pisang-pisang, tabung merah, tanda, tanda-tanda, tutudan, ungar
 Nama Inggeris : *Russell's snapper*, *john's snapper*, *moses perch*, *russell's one spot snapper*, *spotted-scaled perch*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Terumbu karang, berpasir, lumpur, batu, estuari, lagun, air payau, bakau
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

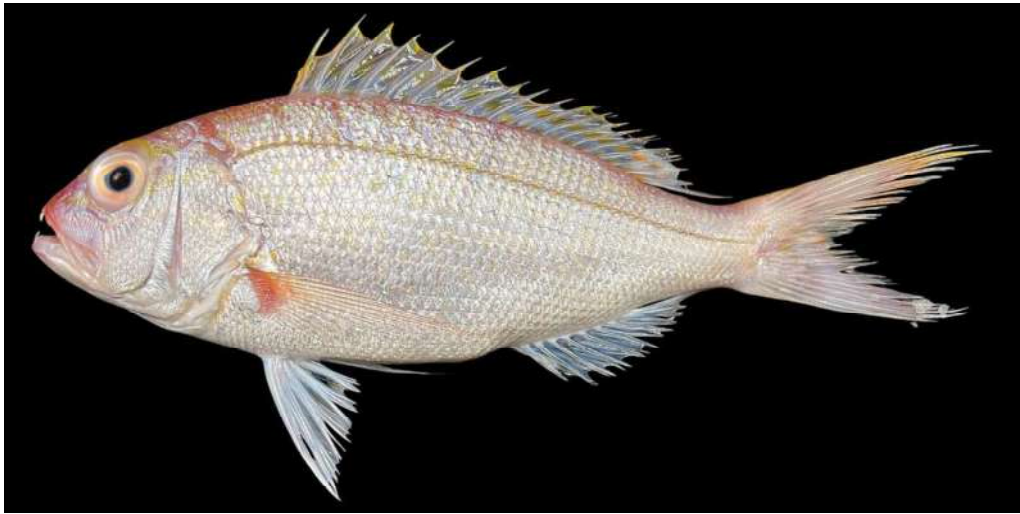

FAMILI: Lutjanidae

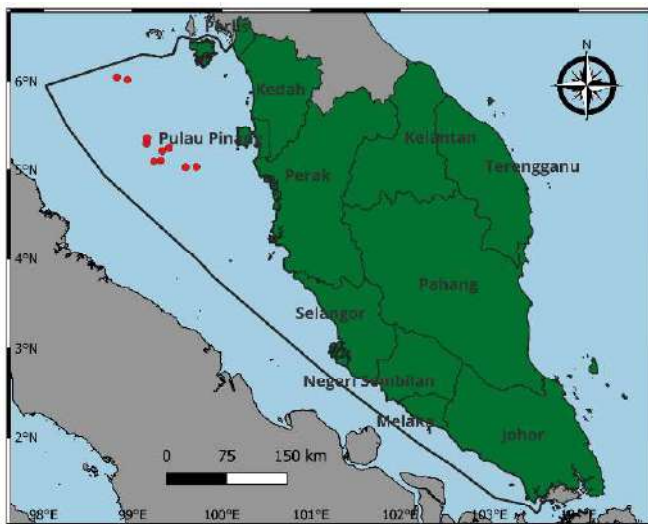

Nama saintifik	: <i>Lutjanus vitta</i> (Quoy & Gaimard, 1824)
Nama sahii	: Kunyit remung
Nama tempatan	: Kunyit remung
Nama Inggeris	: <i>Brownstripe red snapper, snapper</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, sepihan batu, hamparan rumput laut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

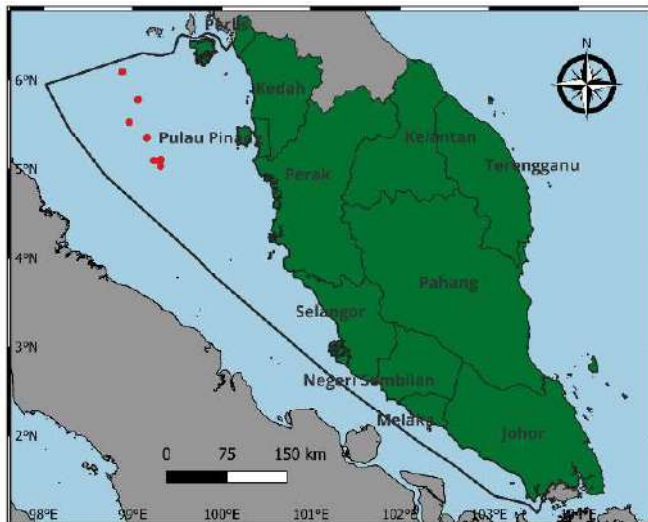
Nama saintifik	: <i>Pristipomoides multidens</i> (Day, 1871)
Nama sahii	: Kerisi bali
Nama tempatan	: Biji nangka, ibu kerisi, kerisi bali, kerisi basi, kerisi batu, kursi-kursi
Nama Inggeris	: <i>Goldbanded jobfish, day's jobfish, jobfish, sharptooth snapper</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Berbatu
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Malacanthidae

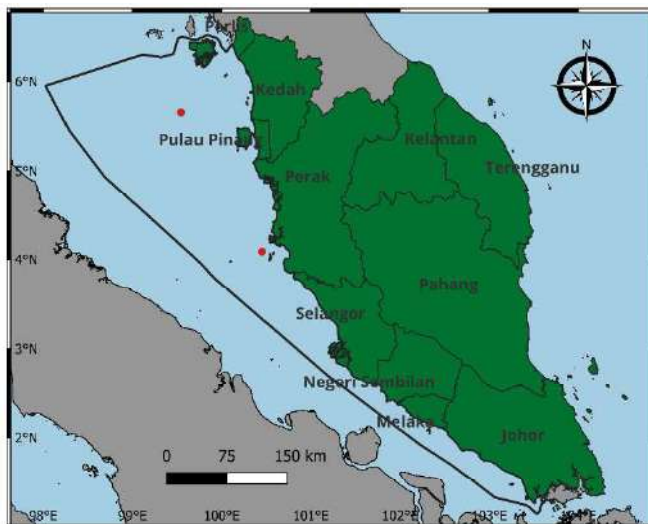
Nama saintifik : *Branchiostegus japonicus* (Houttuyn, 1782)
 Nama sahah : Ubin merah
 Nama tempatan : Ubin
 Nama Inggeris : Red tilefish
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Berpasir, berlumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

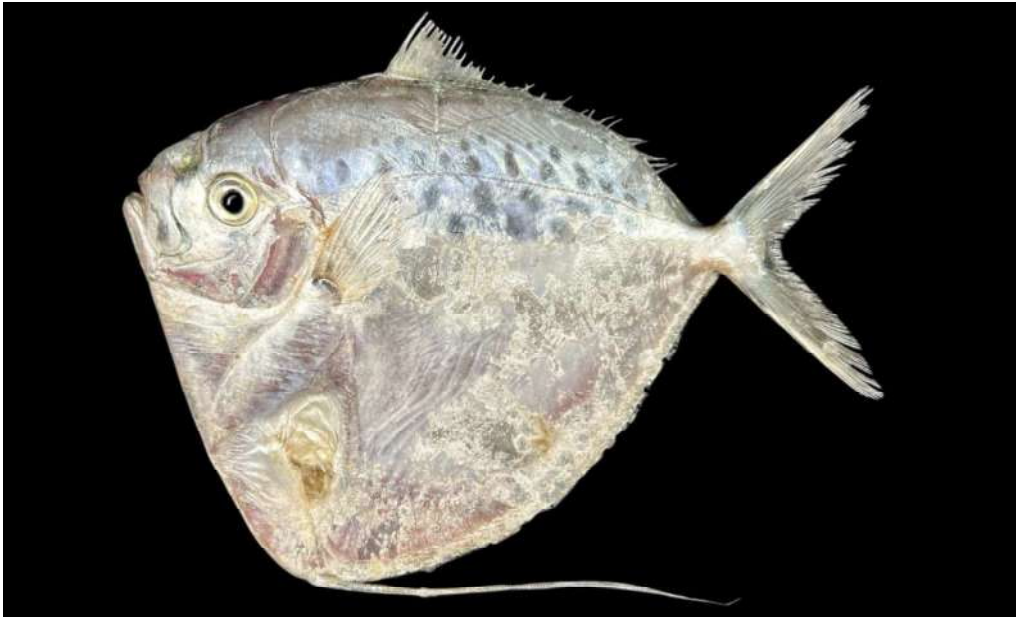

FAMILI: Megalopidae

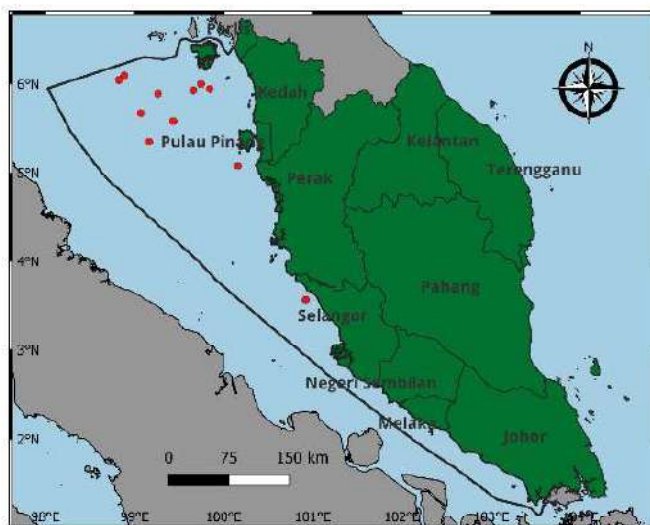

Nama saintifik	:	<i>Megalops cyprinoides</i> (Broussonet, 1782)
Nama sahiah	:	Bulan-bulan
Nama tempatan	:	Banang, banang pipih, bandaran, bulan, bulan-bulan, pipih
Nama Inggeris	:	<i>Indo-pacific tarpon, ladyfish, moonfish, tarpon</i>
Persekitaran	:	Marin, air payau, air tawar
Habitat	:	Estuari, lagun, air payau, bakau, sungai, tasik, kolam
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Data Deficient (DD)</i>

FAMILI: Menidae

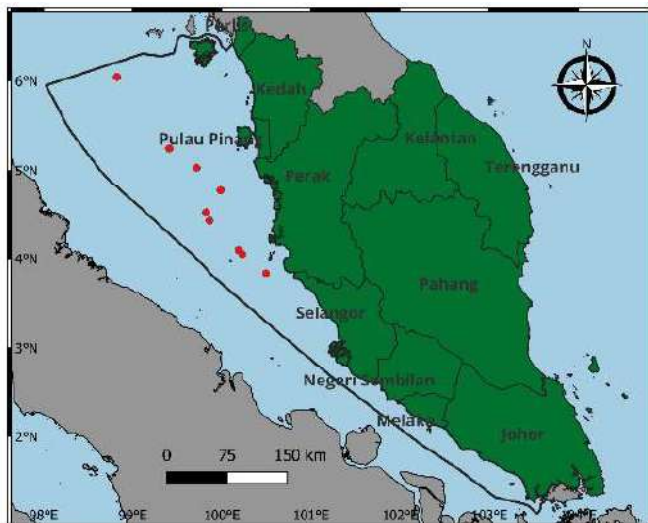
Nama saintifik	: <i>Mene maculata</i> (Bloch & Schneider, 1801)
Nama sahah	: Kapak
Nama tempatan	: Cermin, gedabang, golok kasut, kedabang, kekek, gedabang, kekek jawa, kekek labu
Nama Inggeris	: <i>Moonfish, razor trevally</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, dasar lembut, estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

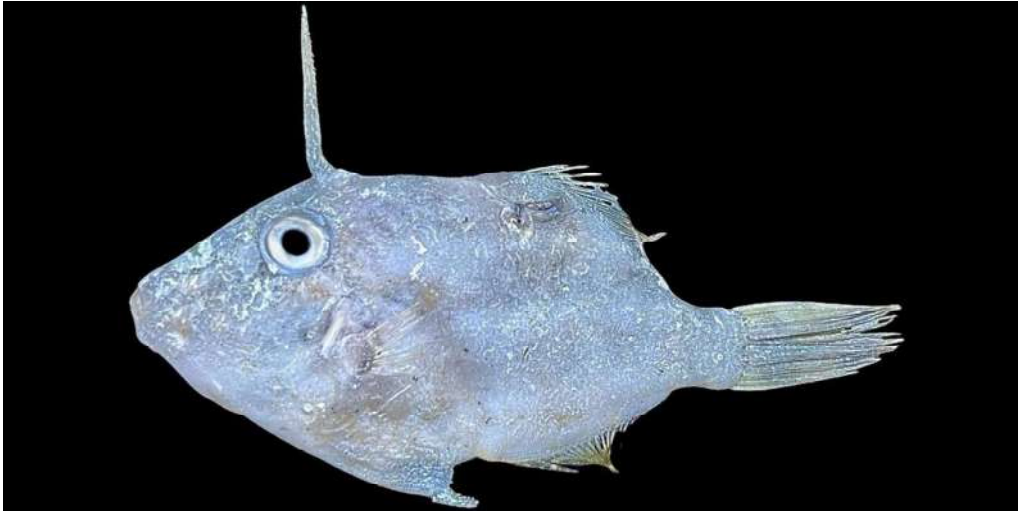
FAMILI: Monacanthidae

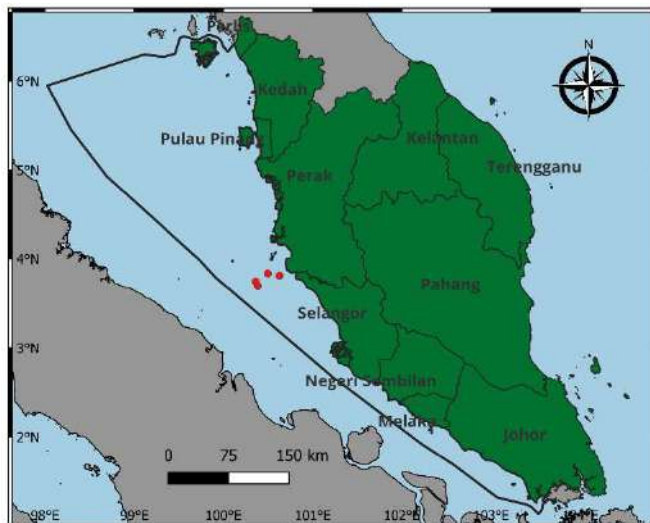
Nama saintifik	:	<i>Aluterus monoceros</i> (Linnaeus, 1758)
Nama sahah	:	Barat-barat
Nama tempatan	:	Barat-barat, kerosok, kerosok padi
Nama Inggeris	:	<i>Unicorn leatherjacket, file fish, leatherjacket, triggerfish, unicorn filefish, yellow-dash finned leatherjacket</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Terumbu karang, berbatu
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Not evaluated</i>

FAMILI: Monacanthidae

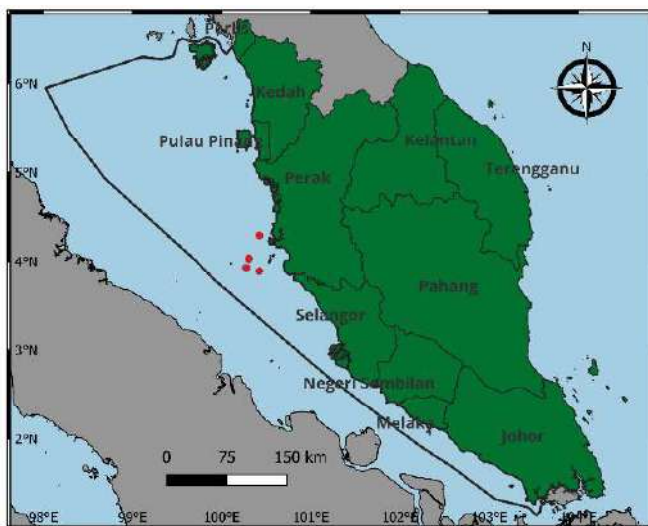

Nama saintifik	: <i>Paramonacanthus frenatus</i> (Peters, 1855)
Nama sahah	: Kerosok
Nama tempatan	: Barat-barat
Nama Inggeris	: Wedgetail filefish
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Hamparan rumput laut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

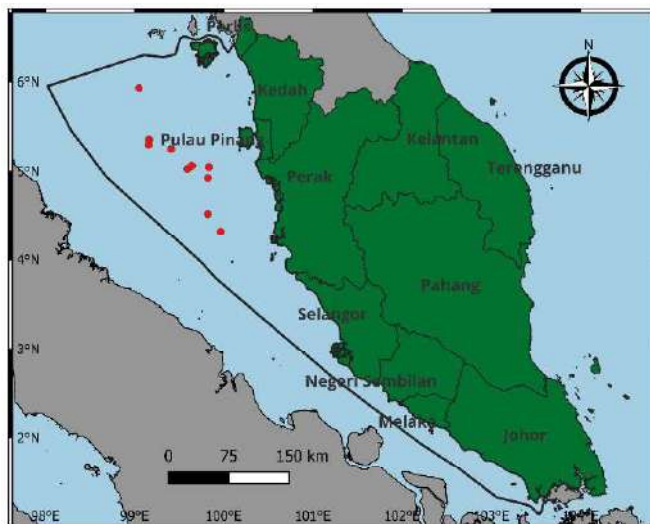

Nama saintifik	: <i>Paramonacanthus pusillus</i> (Rüppell, 1829)
Nama sahah	: Kerosok jalur
Nama tempatan	: Barat-barat
Nama Inggeris	: <i>Black-striped filefish</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Hamparan rumput laut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

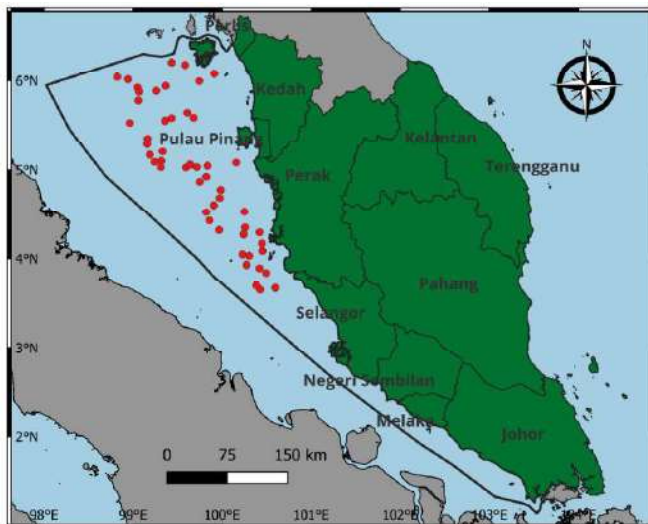
FAMILI: Mullidae

Nama saintifik	: <i>Parupeneus heptacanthus</i> (Lacepède, 1802)
Nama sahah	: Biji nangka tanda merah
Nama tempatan	: Biji nangka, biji bangka karang, butir nangka, lebai
Nama Inggeris	: <i>Cinnabar goatfish</i> , <i>blackspot goatfish</i> , <i>goatfish</i> , <i>spotted golden goatfish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, hamparan rumput laut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

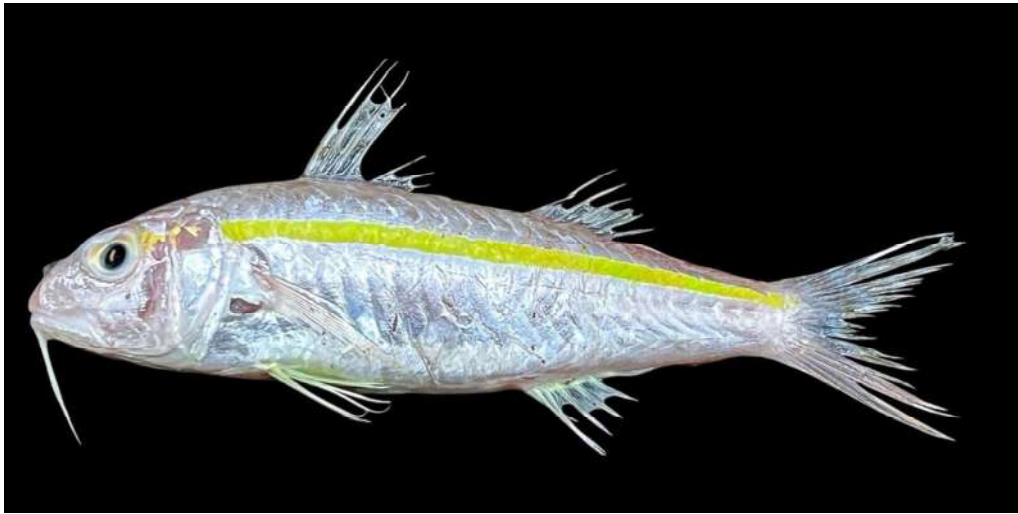

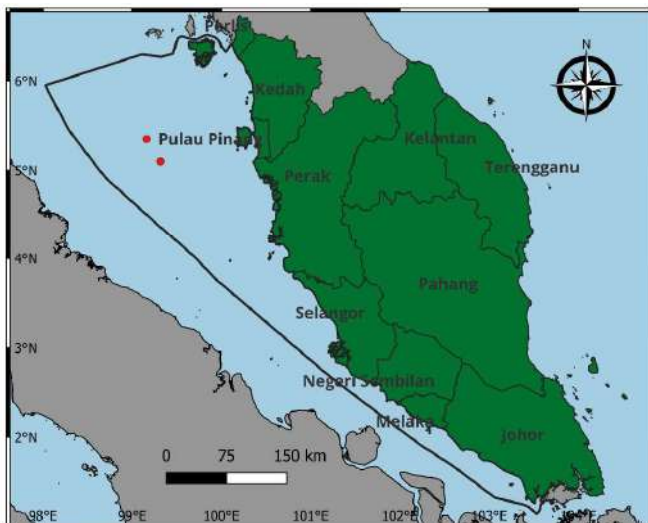
Nama saintifik	:	<i>Upeneus japonicus</i> (Houttuyn, 1782)
Nama sahah	:	Biji angka jepun
Nama tempatan	:	Biji angka, butir angka, lebai
Nama Inggeris	:	<i>Bensasi goatfish, goatfish, red mullet goatfish, yellow goatfish</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Not evaluated</i>

FAMILI: Mullidae

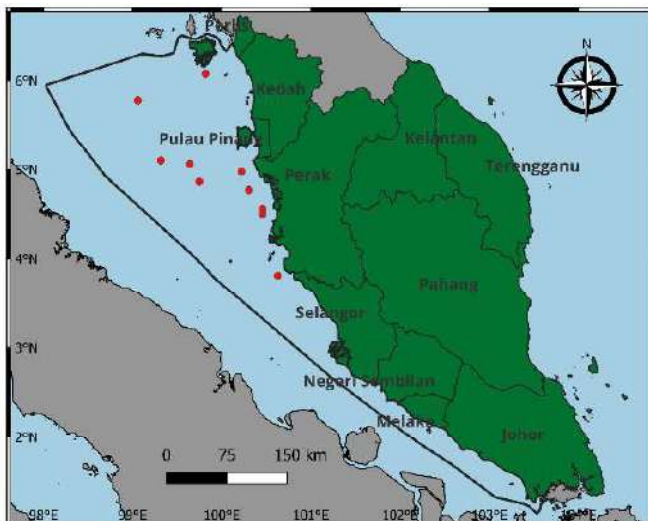
Nama saintifik	: <i>Upeneus moluccensis</i> (Bleeker, 1855)
Nama sahah	: Biji angka maluku
Nama tempatan	: Bandang janggut, biji angka, butir angka, lebai
Nama Inggeris	: <i>Goldband goatfish, goatfish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, hamparan rumput laut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Muraenesocidae*

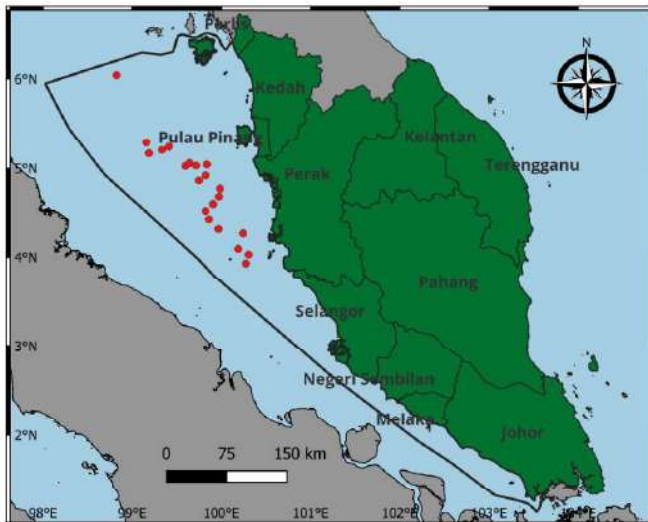

Nama saintifik	: <i>Muraenesox cinereus</i> (Forsskål, 1775)
Nama sah	: Malung ketingkur
Nama tempatan	: Belut, indung, ketingkur, malung, nong
Nama Inggeris	: <i>Daggertooth pike conger</i> , <i>pike eel</i> , <i>silver conger eel</i>
Persekitaran	: Marin, air payau, air tawar
Habitat	: Berpasir dan berlumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

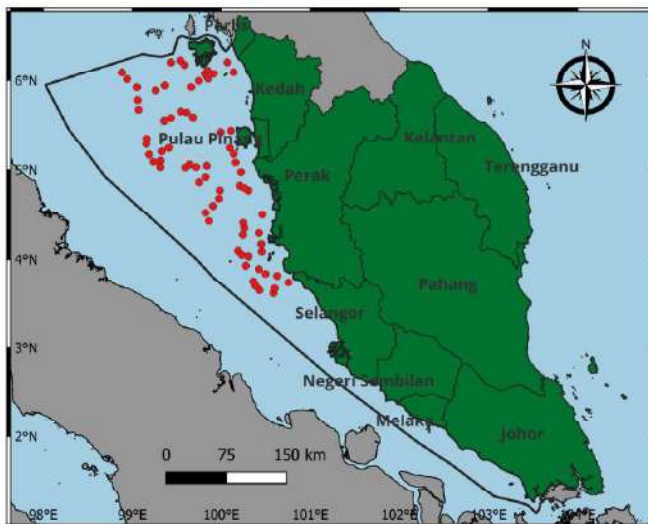
FAMILI: Nemipteridae

Nama saintifik	: <i>Nemipterus bipunctatus</i> (Valenciennes, 1830)
Nama sahah	: Kerisi jalur cantum
Nama tempatan	: Gerisi merah, kerisi, merah
Nama Inggeris	: <i>Delagoa threadfin bream, threadfin bream</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: -
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

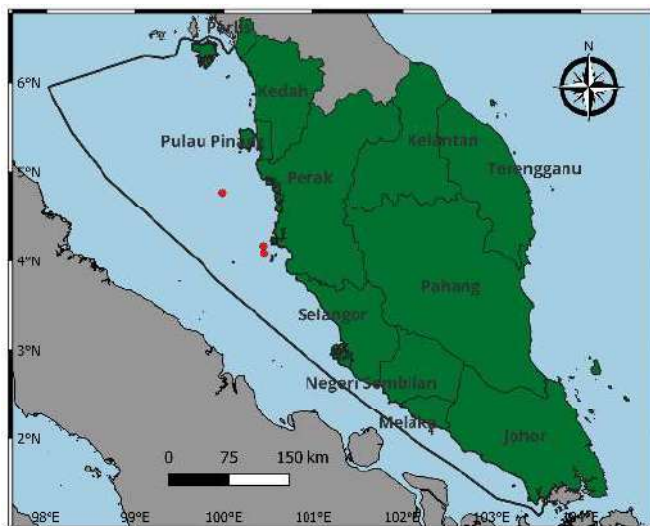
- Nama saintifik : *Nemipterus japonicus* (Bloch, 1791)
 Nama sahah : Kerisi jepun
 Nama tempatan : Geratak lanta, gerisi, gerisi merah, kerisi, kisi, merah, pasir-pasir, terisi
 Nama Inggeris : *Japanese threadfin bream, threadfin bream*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Terumbu karang, berpasir
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Nemipteridae

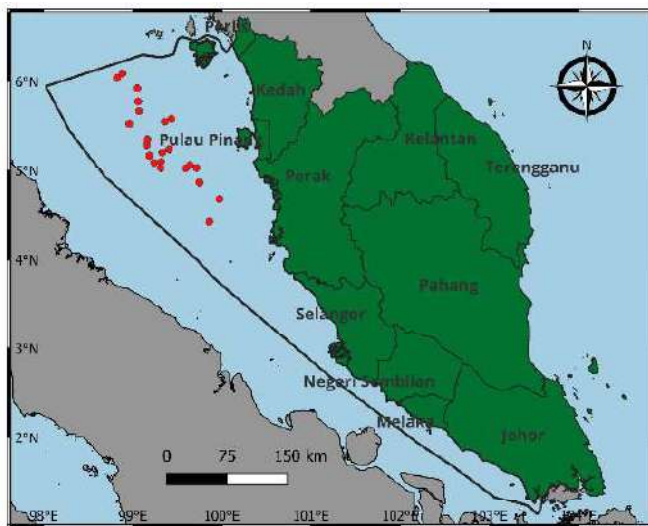

Nama saintifik	: <i>Nemipterus peronii</i> (Valenciennes, 1830)
Nama sahiah	: Kerisi merah
Nama tempatan	: Bantang, gerisi, gerisi merah, kerisi, kerisi jantan, kerisi lemak, kerisi merah, kurusi (bajau), pasir-pasir
Nama Inggeris	: <i>Notchedfin threadfin bream</i> , <i>peron's threadfin bream</i> , <i>rosy threadfin bream</i> , <i>threadfin bream</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, berpasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

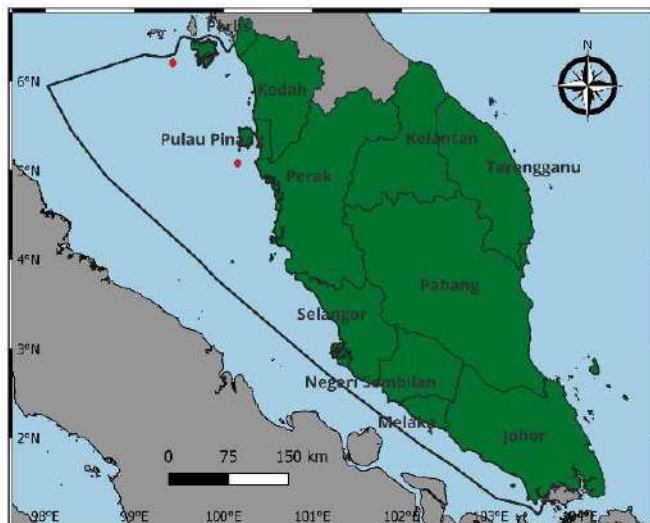
- Nama saintifik : *Nemipterus marginatus* (Valenciennes, 1830)
 Nama sahah : Kerisi filamen merah
 Nama tempatan : Gerisi merah, kerisi, merah, pasir-pasir
 Nama Inggeris : Red filament threadfin bream, pale-finned threadfin bream, threadfin bream
- Persekitaran : Marin
 Habitat : Berpasir, lumpur
 Status Senarai Merah IUCN : Least Concern (LC)

FAMILI: Nemipteridae

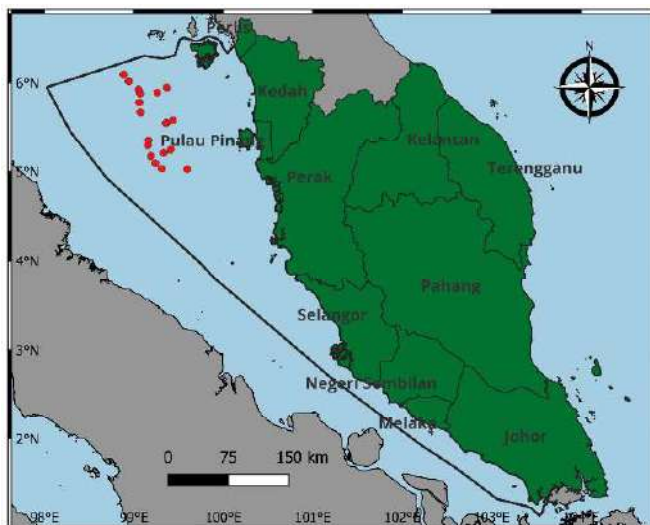

Nama saintifik	: <i>Nemipterus mesoprion</i> (Bleeker, 1853)
Nama sahah	: Kerisi bibir ungu
Nama tempatan	: Gerisi merah, kerisi, merah, pasir-pasir
Nama Inggeris	: <i>Mauvelip threadfin bream, threadfin bream</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

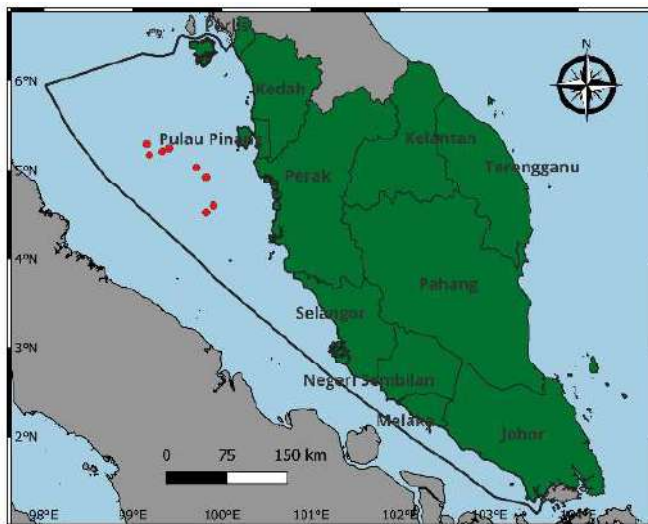
Nama saintifik	:	<i>Nemipterus nematophorus</i> (Bleeker, 1854)
Nama sahiah	:	Kerisi dwifilamen
Nama tempatan	:	Gerisi merah, kerisi, kurusi (bajau), merah, pasir-pasir
Nama Inggeris	:	<i>Double whipped threadfin bream, threadfin bream</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	-
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Nemipteridae

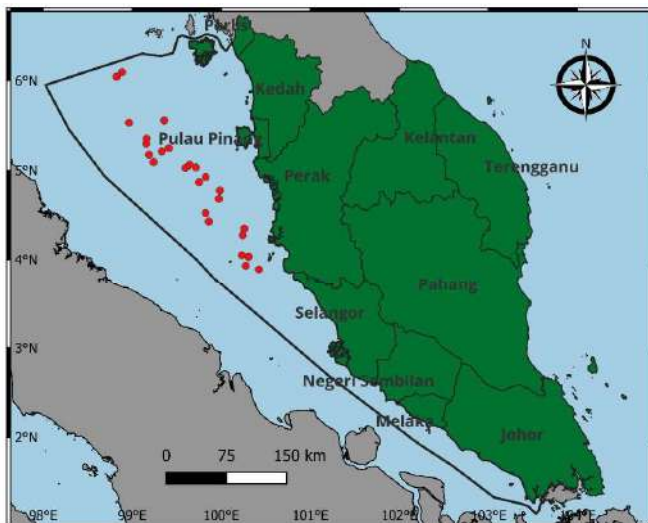

Nama saintifik	: <i>Nemipterus zysron</i> (Bleeker, 1856)
Nama sahah	: Kerisi badan ramping
Nama tempatan	: Gerisi, gerisi merah, kerisi, kurusi (bajau), merah, pasir-pasir
Nama Inggeris	: <i>Slender threadfin bream, threadfin bream, yellow-checked threadfin bream</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur, berbatu
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

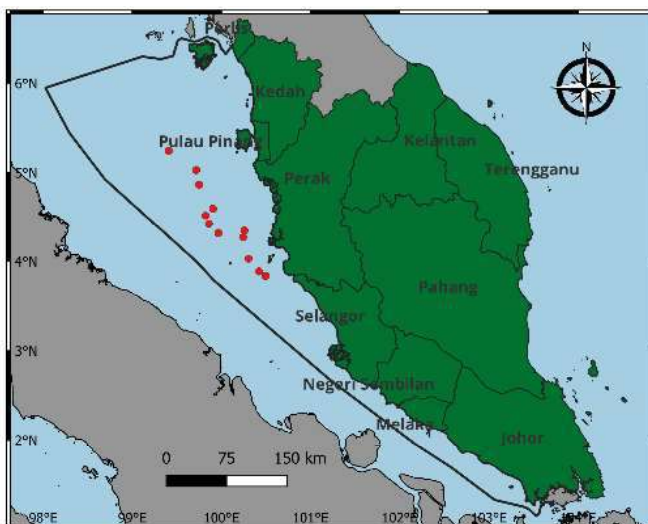
Nama saintifik	: <i>Parascloopsis aspinosa</i> (Rao & Rao, 1981)
Nama sahiah	: Mempasir spina tompok
Nama tempatan	: Batu, bulat, kerisi, mepasir, merah, pasir-pasir
Nama Inggeris	: <i>Smooth dwarf monocle bream, monocle bream</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Dasar lembut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Nemipteridae

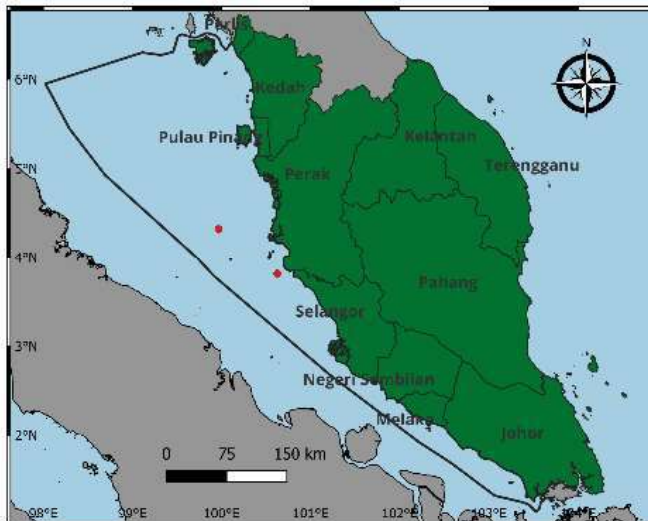
Nama saintifik	: <i>Scolopsis japonica</i> (Bloch, 1792)
Nama sah	: Pasir-pasir pipi putih
Nama tempatan	: Batu, beliak mata, bulat, ikan pijat, kerisi, mempasir, mentimun, pasir-pasir, pijat-pijat, puyu laut, timun
Nama Inggeris	: <i>Whitecheek monocle bream, monocle bream</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur, berbatu
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Ostraciidae

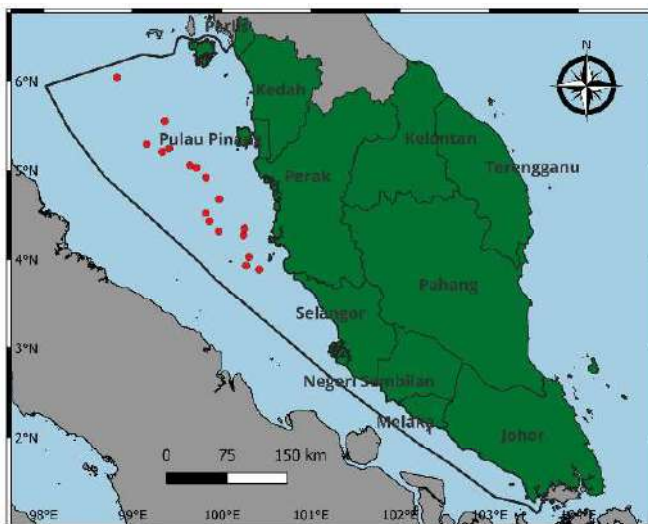

- Nama saintifik : *Rhynchostracion nasus* (Bloch, 1785)
 Nama sahah : Kaban tanda
 Nama tempatan : Buntal batu, buntal kotak, buntal panjang, buntal peti, ikan lembu, lelembu
 Nama Inggeris : *Shortnosed boxfish, boxfish, cowfish, small-nosed boxfish, trunkfish*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : -
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

FAMILI: Pinguipedidae

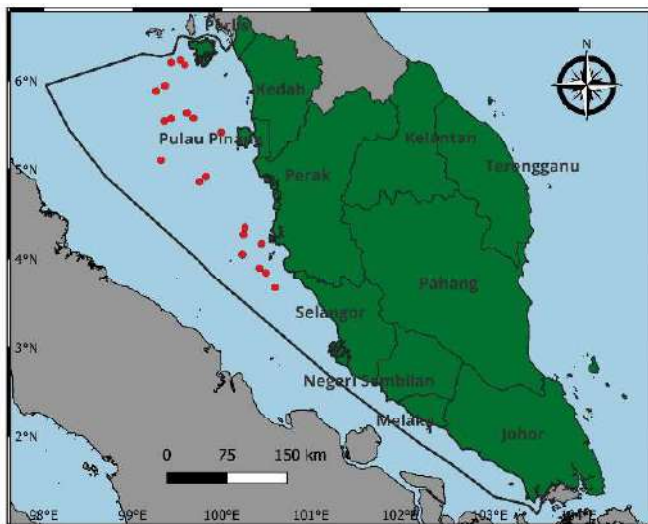
Nama saintifik	: <i>Parapercis alboguttata</i> (Günther, 1872)
Nama sahiah	: Haruan laut dwitanda
Nama tempatan	: Belukor, marabahan, ubi, ubi merah
Nama Inggeris	: <i>Whitespot sandsmelt, Networked sandperch, Sand-diver</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: -
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

FAMILI: *Platycephalidae*

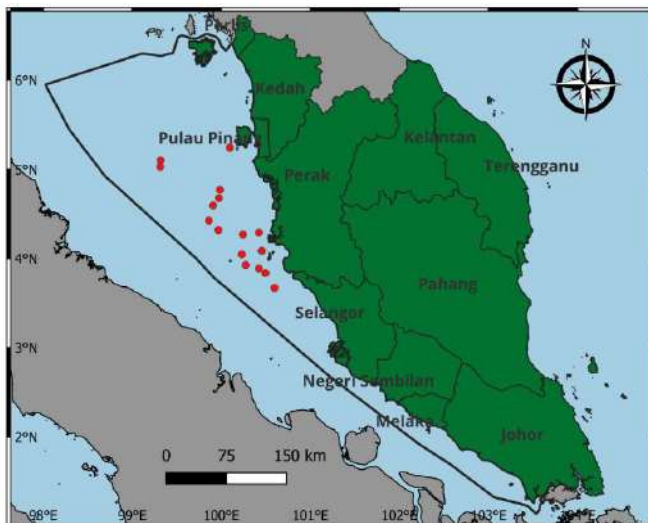
- Nama saintifik : *Elates ransonnetti* (Steindachner, 1876)
 Nama sahah : Baji tirus
 Nama tempatan : Baji-baji
 Nama Inggeris : Dwarf flathead, dwarf flathead, flathead, lance flathead
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Dasar lembut
 Status Senarai Merah IUCN : Not evaluated

FAMILI: Platycephalidae

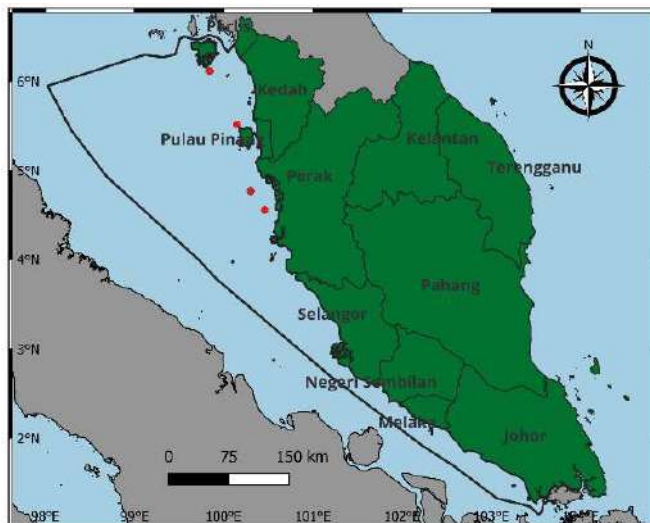

Nama saintifik	: <i>Inegocia japonica</i> (Cuvier, 1829)
Nama sahii	: Baji Jepun
Nama tempatan	: Baji, bebaji
Nama Inggeris	: <i>Japanese flathead, flathead</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

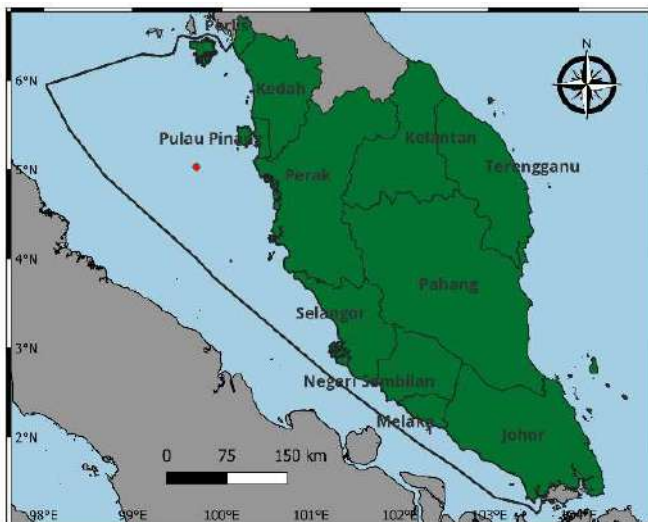
Nama saintifik	: <i>Platycephalus indicus</i> (Linnaeus, 1758)
Nama sahii	: Baji ekor jalur
Nama tempatan	: Baji, baji-baji, bebaji
Nama Inggeris	: <i>Bartailed flathead, flathead, indian flathead</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Data Deficient (DD)</i>

FAMILI: Platycephalidae

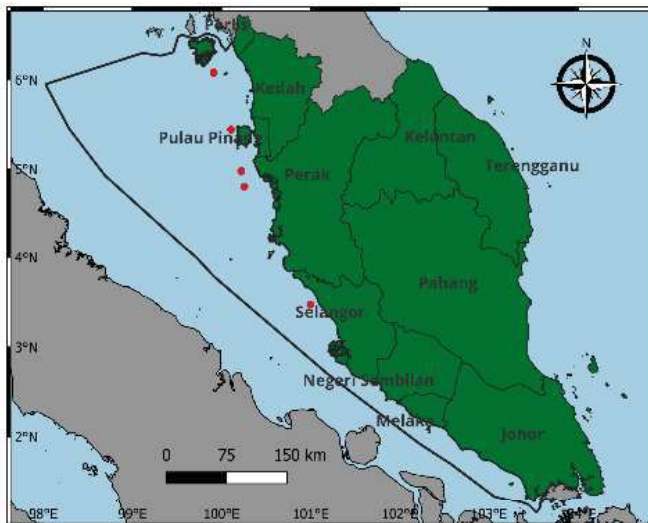
Nama saintifik	: <i>Ratabulus tuberculatus</i> (Cuvier, 1829)
Nama sahiah	: Baji cangkuk
Nama tempatan	: Baji-baji
Nama Inggeris	: <i>Tuberculated flathead, flathead</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Polynemidae

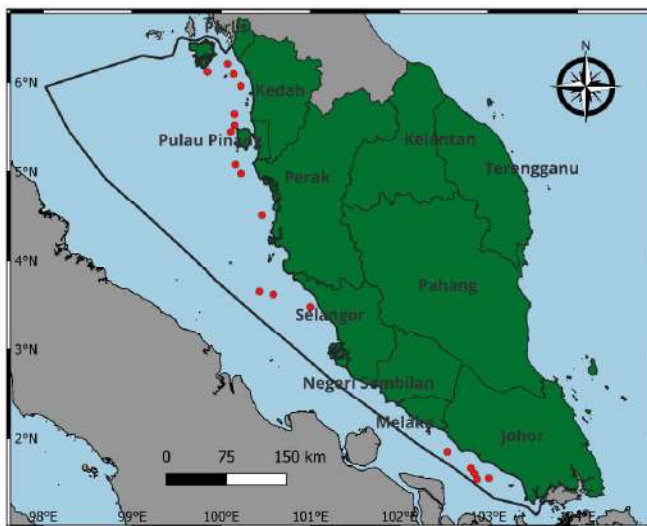
- Nama saintifik : *Eleutheronema tetradactylum* (Shaw, 1804)
 Nama sahah : Senangin rambu empat
 Nama tempatan : Benung, gubal, kurau janggut, kurau pipih, lelah tanah, lelah tanda, mancung, menangin, selangi, senangin, senohong, sinangi
 Nama Inggeris : *Fourfinger threadfin, giant tasselfish, tassel fish, threadfin*
 Persekitaran : Marin, air payau, air tawar
 Habitat : Terumbu karang, pasir, lumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

FAMILI: Polynemidae

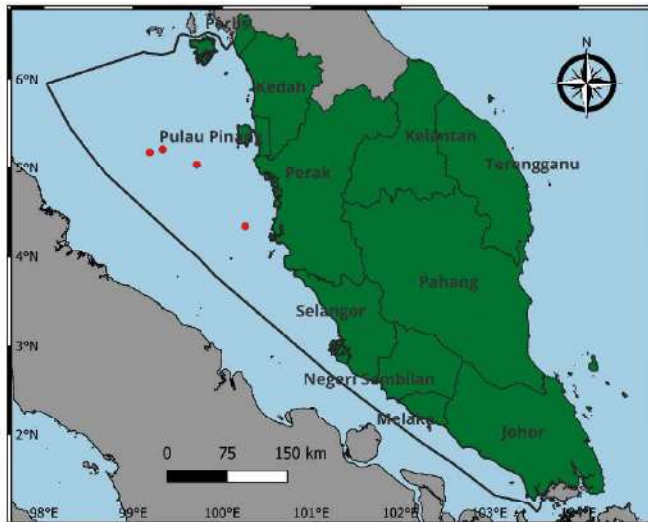
Nama saintifik	: <i>Polydactylus sextarius</i> (Bloch & Schneider, 1801)
Nama sah	: Senangin buih tanda
Nama tempatan	: Benung, gubal, kurau pipih, lelahu tanah, lelahu tanda, mancung, senangin, senangin buih, senohong
Nama Inggeris	: <i>Blackspot threadfin, blackspot six-thread tasselfish, tasselfish, threadfin</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Dasar lembut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

FAMILI: Pomacentridae

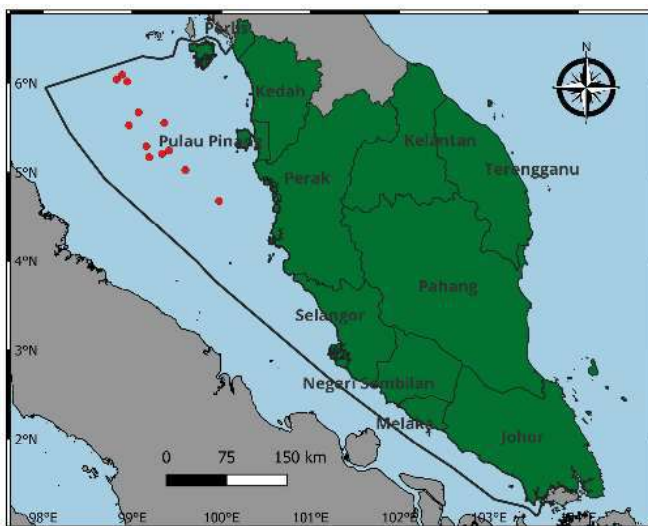

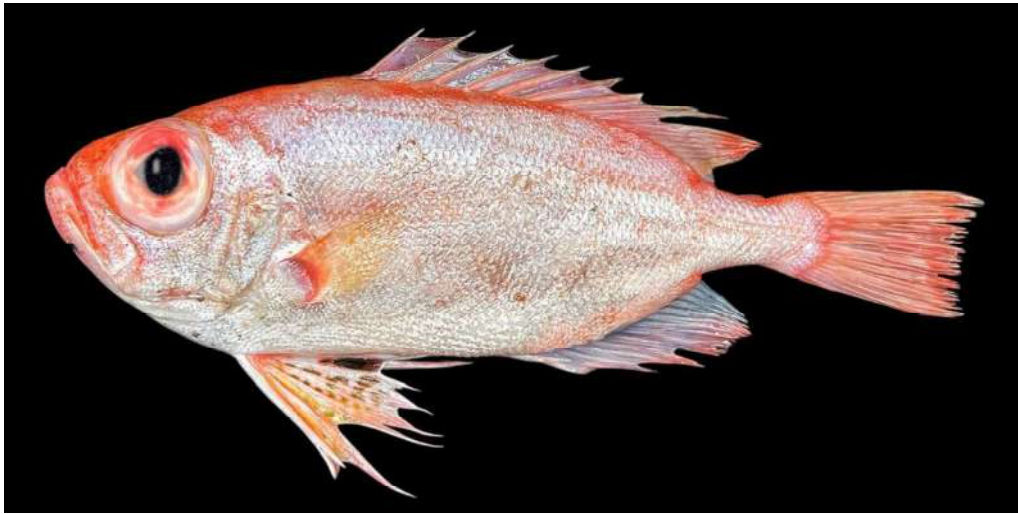
Nama saintifik	:	<i>Pristotis obtusirostris</i> (Günther, 1862)
Nama sahah	:	Puyu laut
Nama tempatan	:	Gombing, rombin
Nama Inggeris	:	<i>Gulf damselfish, green puller, Jerdon's demoiselle</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Terumbu karang, pasir
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

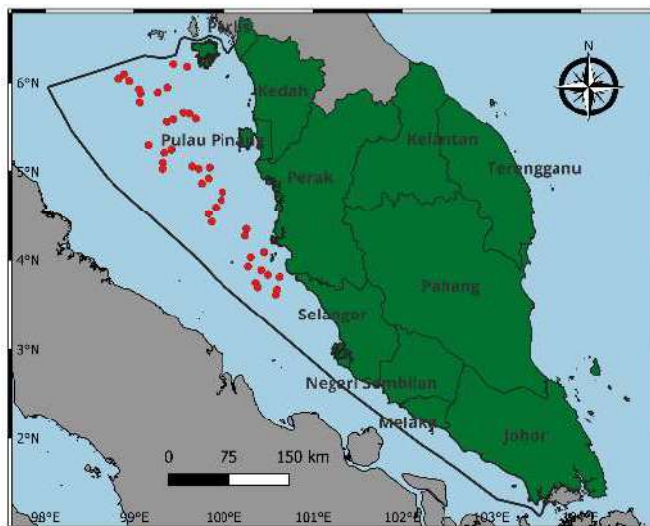
FAMILI: Priacanthidae

Nama saintifik	: <i>Priacanthus macracanthus</i> Cuvier, 1829
Nama sahiah	: Lolong bara berbintik kuning
Nama tempatan	: Barau-barau laut, lolong bara, mata besar, panda merah, temenggung
Nama Inggeris	: <i>Red bigeye, bigeye snapper, large-spinned bigeye, red bullseye, spot-finned bull's eye</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

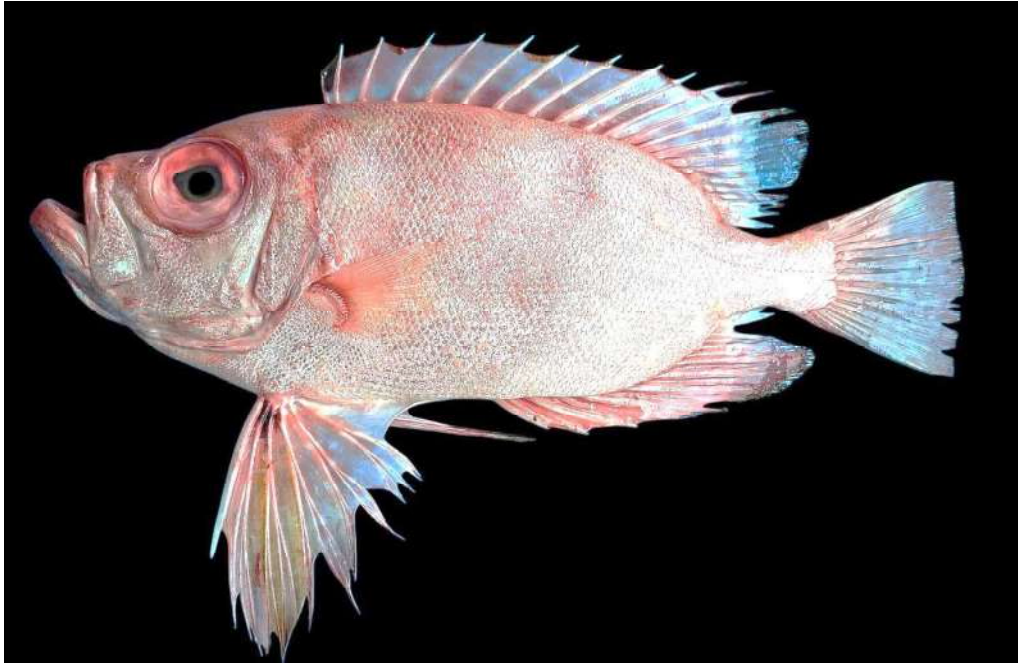

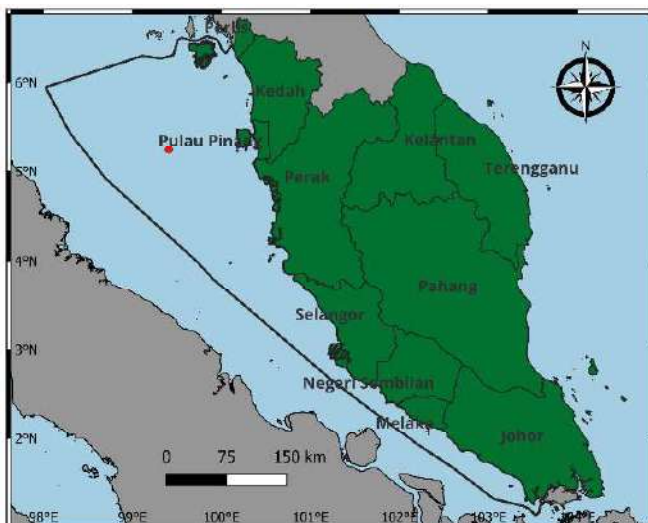
- Nama saintifik : *Priacanthus tayenus* Richardson, 1846
 Nama sahii : Lolong bara berbintik hitam
 Nama tempatan : Barau-barau laut, lolong bara, mata besar, panda merah, temenggung
 Nama Inggeris : *Purple-spotted bigeye, glasseye, spotfin bigeye, spotted-finned bull's eye, threadfin bigeye*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Berbatu, terumbu karang
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Priacanthidae

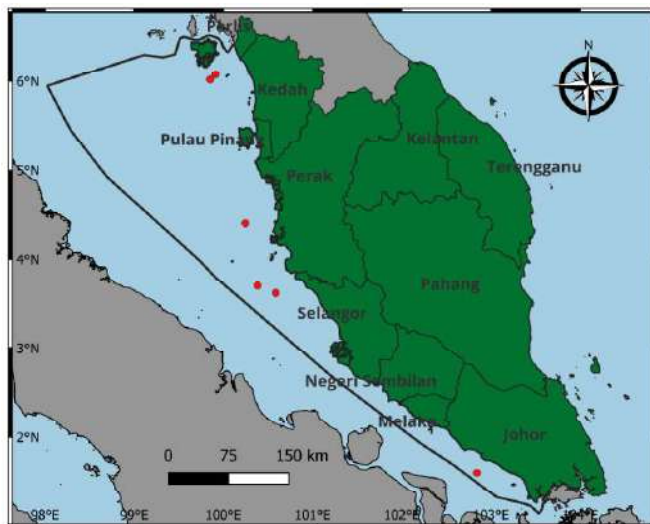
Nama saintifik	: <i>Priacanthus blochii</i> Bleeker, 1853
Nama sahah	: Lolong bara tompok
Nama tempatan	: Barau-barau laut, lolong bara, mata besar, panda merah, temenggung
Nama Inggeris	: <i>Paeony bulleye</i> , <i>silver bigeye</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang, berlumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Psettodidae

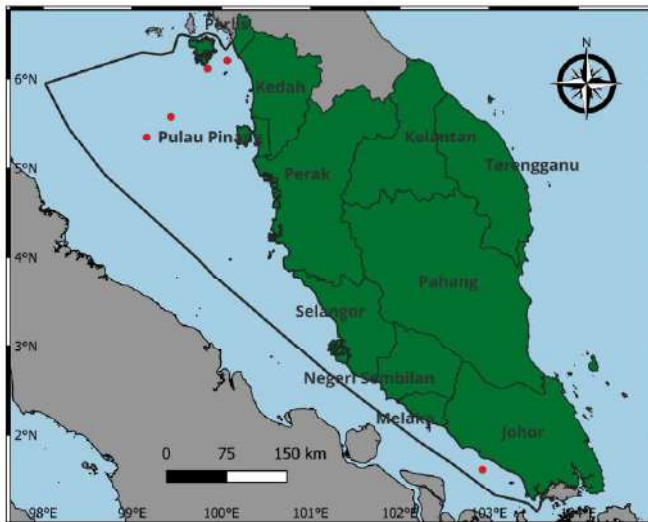
Nama saintifik	:	<i>Psettodes erumei</i> (Bloch & Schneider, 1801)
Nama sahah	:	Togok
Nama tempatan	:	Jaring, lidah, pila-pila, sebelah, sebelah jaring, sibilah, sisa nabi, tipo, togok sebelah
Nama Inggeris	:	<i>Indian spiny turbot, Indian halibut, spiny turbot</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Berpasir, berlumpur
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Data Deficient (DD)</i>

FAMILI: *Rachycentridae*

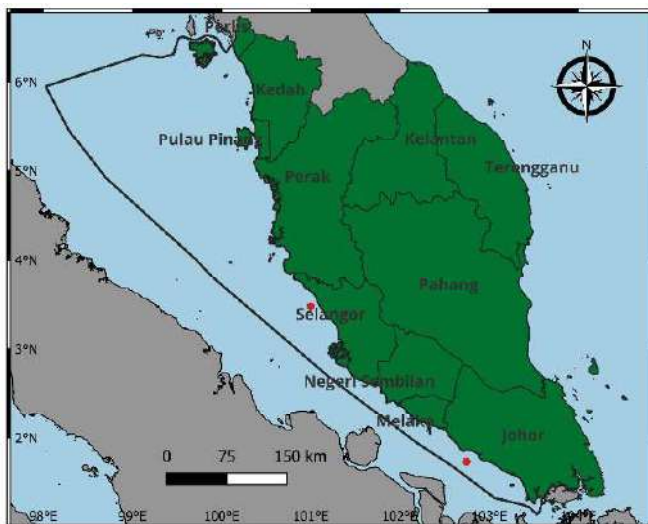
- Nama saintifik : *Rachycentron canadum* (Linnaeus, 1766)
- Nama sahah : Aruan tasik
- Nama tempatan : Aruan tasik, buntut karbo, gabus laut, jaman
- Nama Inggeris : *Cobia*, black kingfish, runner, sergeant fish
- Persekitaran : Marin, air payau
- Habitat : Berbatu, bakau, berpasir, berlumpur
- Status Senarai Merah IUCN : Least Concern (LC)

FAMILI: Scatophagidae

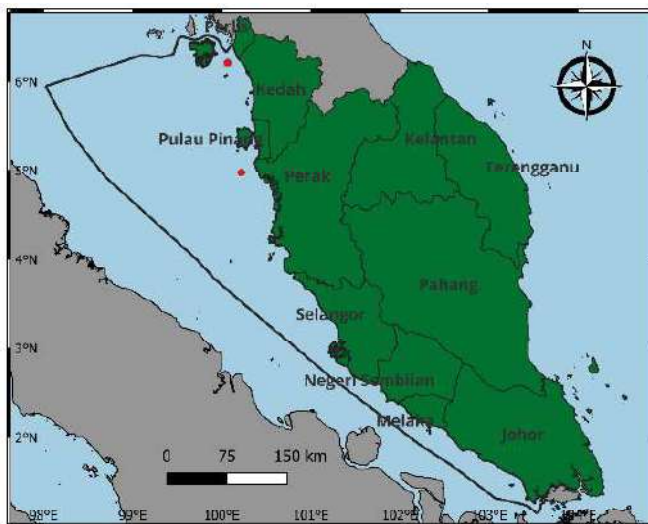

- Nama saintifik : *Scatophagus argus* (Linnaeus, 1766)
Nama sahah : Kitang
Nama tempatan : Kendang, kertang, ketang
Nama Inggeris : *Spotted scat*
Persekitaran : Marin, air payau, air tawar
Habitat : Berlumpur
Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

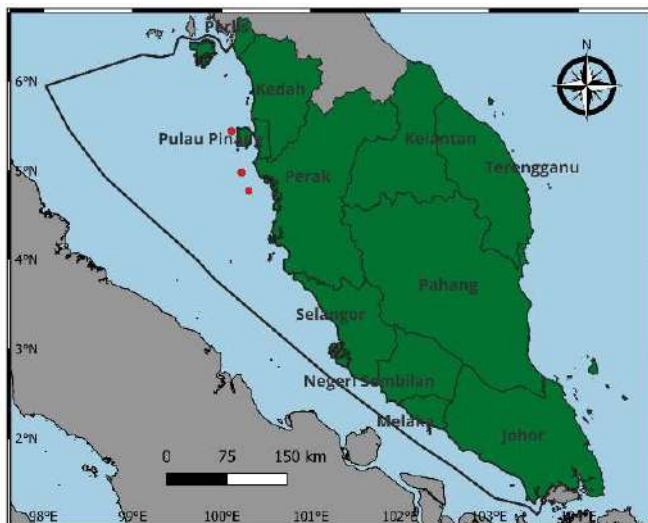
FAMILI: Sciaenidae

Nama saintifik	: <i>Dendrophysa russelii</i> (Cuvier, 1829)
Nama sahah	: Gelama janggut tanda
Nama tempatan	: Gelama, gelama tikus
Nama Inggeris	: <i>Goatie croaker, croaker, jewfish, jew-fish croaker, russell's jewfish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau, air tawar
Habitat	: Berlumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

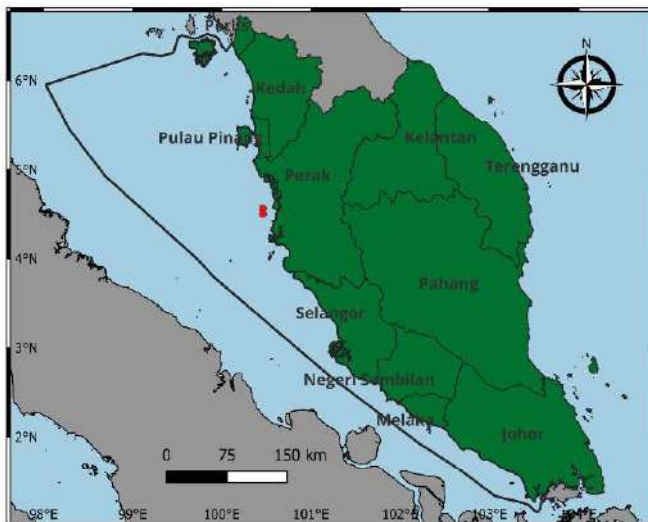
Nama saintifik	: <i>Johnius carouna</i> (Cuvier, 1830)
Nama sahii	: Gelama bakau
Nama tempatan	: Gelama
Nama Inggeris	: <i>Caroun croaker, croaker</i>
Persekitaran	: Marin, air payau, air tawar
Habitat	: Berpasir, berlumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Sciaenidae

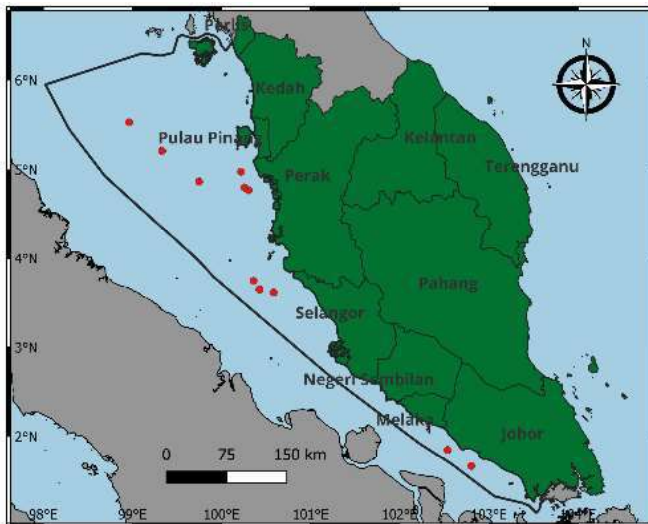

Nama saintifik	: <i>Johnius carutta</i> Bloch, 1793
Nama sahii	: Gelama karut
Nama tempatan	: Gelama, gelama batu, gelama hitam, gelama keling
Nama Inggeris	: <i>Karut croaker, croaker, jewfish, purple jewfish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau, air tawar
Habitat	: Estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

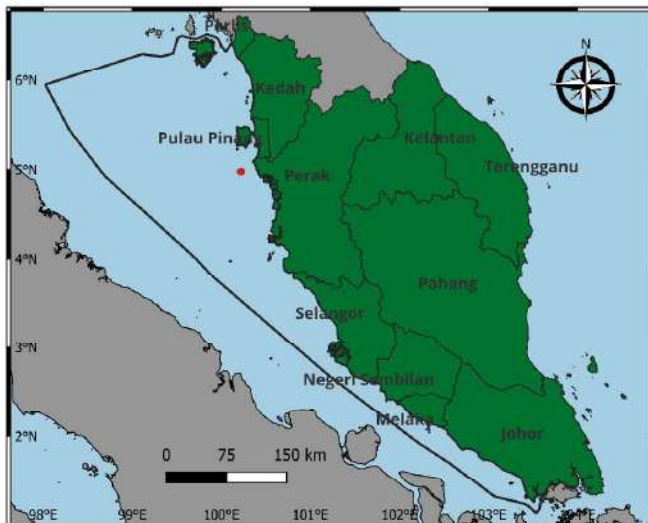
- Nama saintifik : *Johnius dussumieri* (Cuvier, 1830)
 Nama sahii : Gelama keling
 Nama tempatan : Gelama, gelama bongkok, gelama janggut, gelama tikus, jarang gigi, jarau, tengkerong
 Nama Inggeris : *Sin croaker, bearded croaker, croaker, dussumier's silver jewfish, jewfish, whiskered croaker*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Pesisir pantai, berlumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Sciaenidae

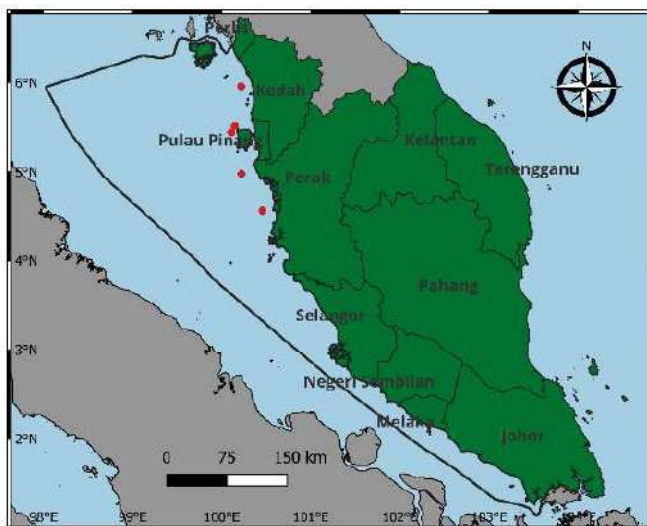

Nama saintifik	: <i>Nibea soldado</i> (Lacepède, 1802)
Nama sahii	: Gelama papan
Nama tempatan	: Gelama, gelama batu, gelama bongkok, gelama kotak
Nama Inggeris	: <i>White flower croaker</i> , <i>croaker</i>
Persekitaran	: Marin, air payau, air tawar
Habitat	: Estuari, lagun, air payau, berlumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

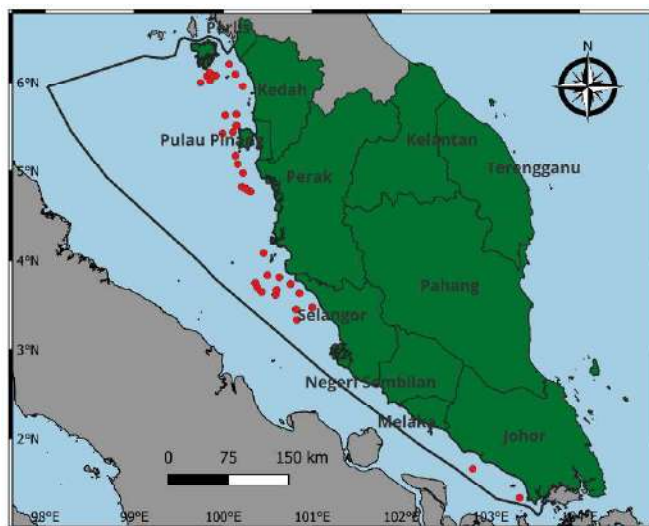
- Nama saintifik : *Otolithes ruber* (Bloch & Schneider, 1801)
 Nama sahii : Tengkerong panjang
 Nama tempatan : Gelama, gelama jarang gigi, gelama panjang, gelama tengkerong, panjang, tengkerong, tengkerong merah
 Nama Inggeris : *Tiger-toothed croaker*, *croaker*, *jewfish croaker*, *rosy jewfish*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Berpasir, berlumpur, berbatu
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Sciaenidae

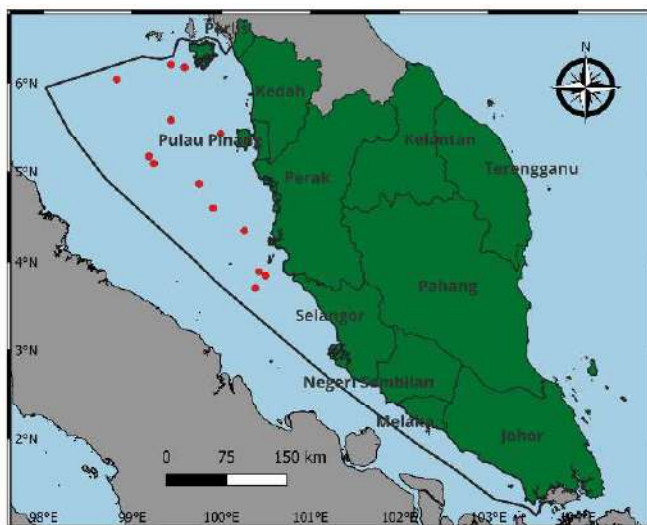

Nama saintifik	: <i>Pennahia aneus</i> (Bloch, 1793)
Nama sahii	: Gelama pisang
Nama tempatan	: Gelama, gelama birat, gelama cerua, gelama perak, pisang, tengkerong
Nama Inggeris	: <i>Greyfin croaker</i> , <i>bigeye croaker</i> , <i>bighead croaker</i> , <i>croaker</i> , <i>gery-fin jewfish</i> , <i>jewfish</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

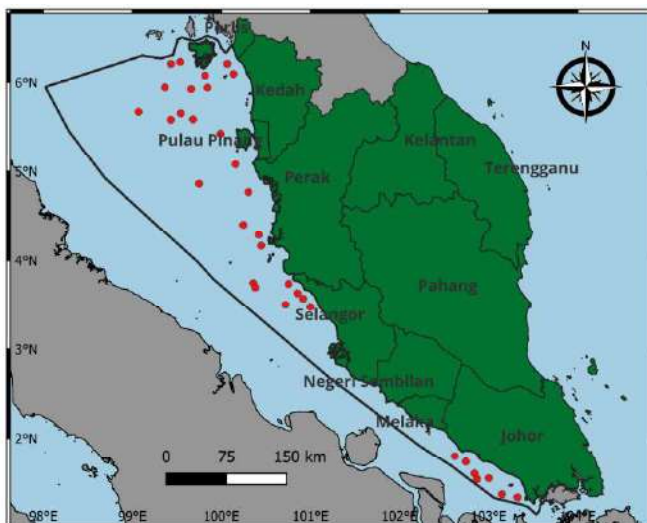

- Nama saintifik : *Pterois russelii* Bennett, 1831
 Nama sahah : Depu belang karang
 Nama tempatan : Depu, gedempu, lepu
 Nama Inggeris : *Plaintail turkeyfish, lionfish, russell's firefish, zebrafish*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, berlumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Scombridae

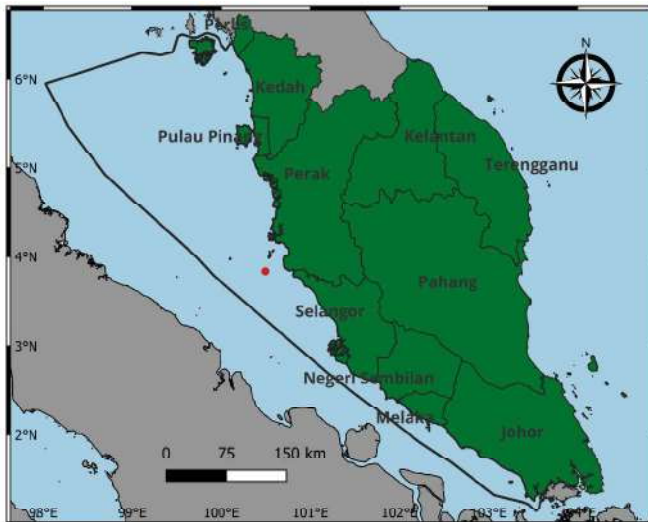
Nama saintifik	: <i>Scomberomorus guttatus</i> (Bloch & Schneider, 1801)
Nama sahii	: Tenggiri papan
Nama tempatan	: Dengkih, iyot, luding, tandau, tenggiri, tenggiri batang, tenggiri bunga, tenggiri papan, tohok, tohok nangi
Nama Inggeris	: <i>Indo-pacific king mackerel, spanish mackerel, spotted mackerel, spotted spanish mackerel</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Data Deficient (DD)</i>

FAMILI: Sebastidae

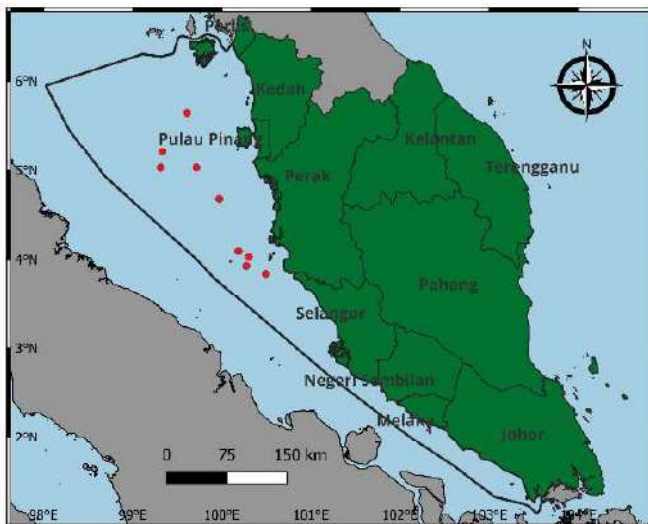
- Nama saintifik : *Sebastiscus marmoratus* (Cuvier, 1829)
- Nama sahah : -
- Nama tempatan : -
- Nama Inggeris : *False kelpfish, Marbled rockfish, Rockfish*
- Persekitaran : Marin
- Habitat : Terumbu karang, pasir, lumpur, berbatu
- Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

FAMILI: Serranidae

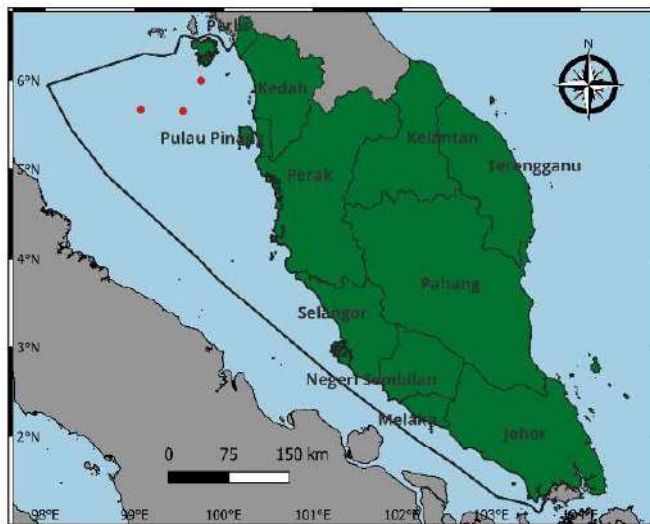

- Nama saintifik : *Epinephelus areolatus* (Forsskål, 1775)
 Nama sahah : Kerapu bintik bulat
 Nama tempatan : Kerapu ekor putih
 Nama Inggeris : *Areolate grouper*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Terumbu karang, hamparan rumpai laut, berpasir, lumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

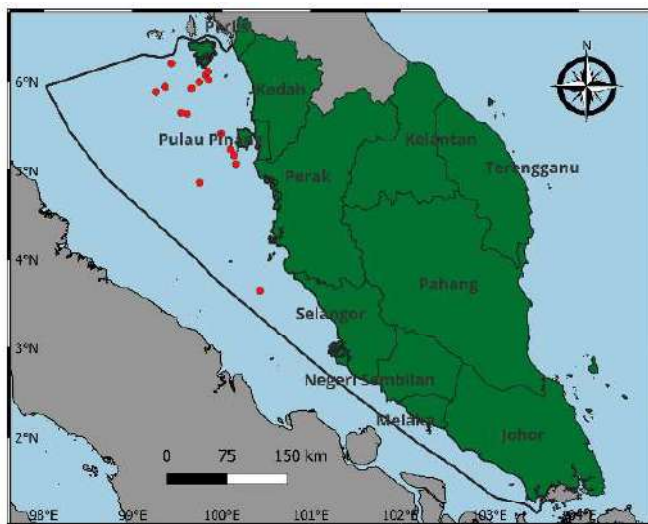
- Nama saintifik : *Epinephelus heniochus* Fowler, 1904
 Nama sahah : Kerapu kertas
 Nama tempatan : Kerapu kertang
 Nama Inggeris : *Bridled grouper, coral cod, grouper, reef cod, bass, three-lined rock cod*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Lumpur, pasir
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Serranidae

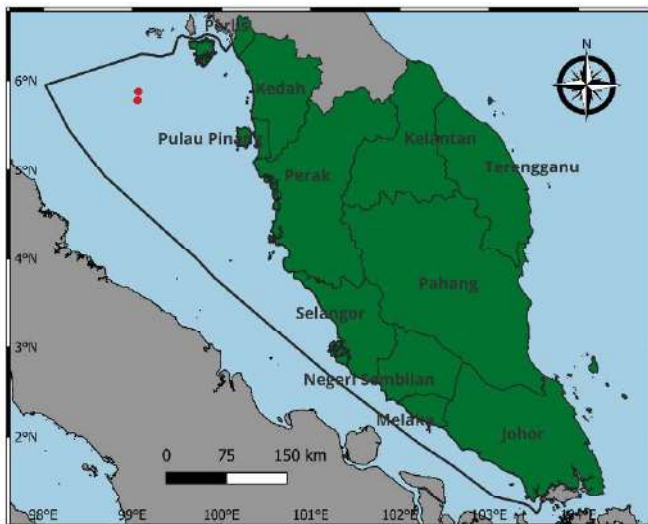
Nama saintifik	: <i>Epinephelus sexfasciatus</i> (Valenciennes, 1828)
Nama sahii	: Kerapu bebeh
Nama tempatan	: Balang, kerapu, kerapu bebeh
Nama Inggeris	: <i>Sixbar grouper, coral cod, coral cod red banded, grouper, red-banded grouper, bass, six-banded rock cod</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Terumbu karang, pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Setarchidae*

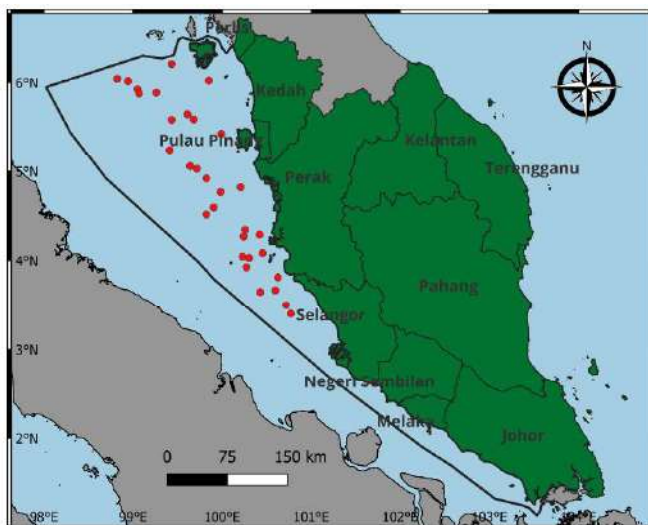

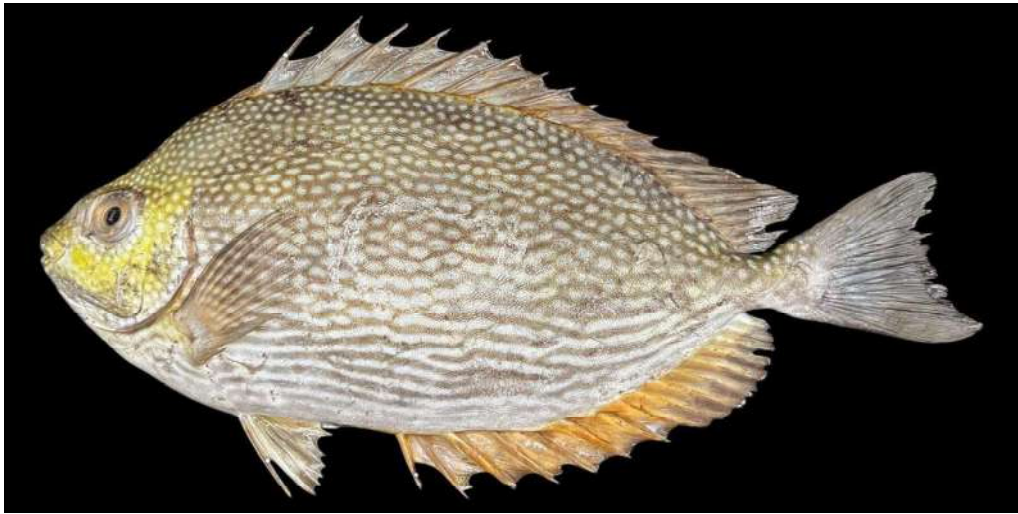
Nama saintifik : *Setarches guentheri* Johnson, 1862
Nama sahah : Depu laut dalam lolong
Nama tempatan : Depu
Nama Inggeris : *Deep-water scorpionfish, channeled rockfish*
Persekitaran : Marin
Habitat : Dasar lembut
Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

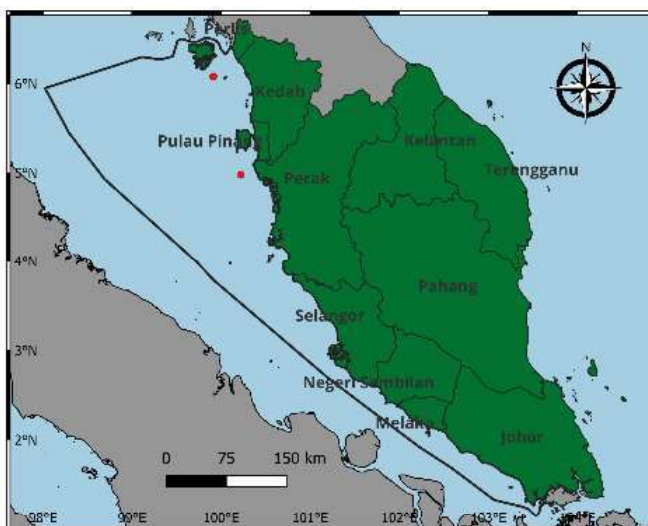
FAMILI: Siganidae

Nama saintifik	: <i>Siganus canaliculatus</i> (Park, 1797)
Nama sahah	: Dengkis bintik putih
Nama tempatan	: Belais, belaris, belias, beliat, belibas, debam, dengkis, dingkis, gelibas, ketang, ketang lada, lambai, leban, lumban
Nama Inggeris	: <i>White-spotted spinefoot, coral rabbit fish, rabbit fish, spinefoot</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

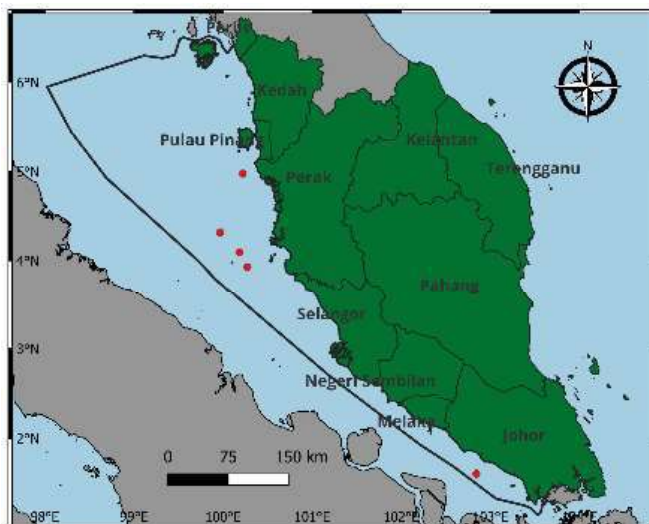

- Nama saintifik : *Siganus javus* (Linnaeus, 1766)
 Nama sahii : Dengkis jawa
 Nama tempatan : Belais, belaris, belibas, bonang-bonang, debam, dengkis, dengkis leban, dingkis, gelibas, ketang, ketang lada, lambai, leban, lumban
 Nama Inggeris : *Streaked spinefoot, java rabbit fish, rabbit fish, spinefoot*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Terumbu karang, hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau, berbatu
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Sillaginidae

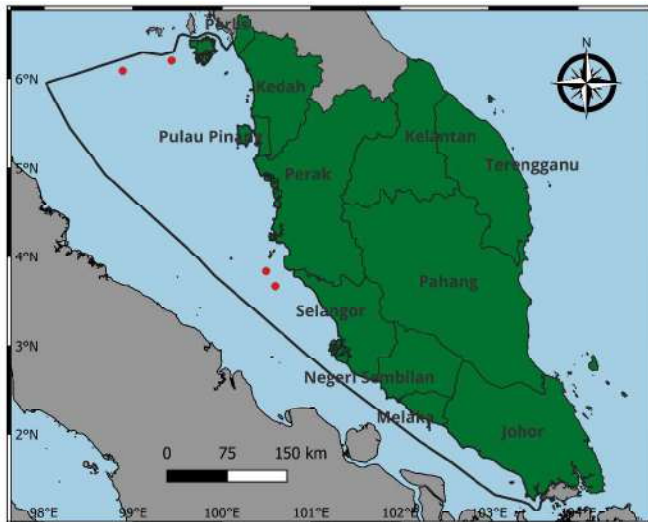
Nama saintifik	: <i>Sillago sihama</i> (Forsskål, 1775)
Nama sahii	: Puntung damar perak
Nama tempatan	: Bangalus, bebulus, beritus, bulus, bulus-bulus, bunus, kendondong-kedondong, puntung damar, puting damak, putting damar, ubi, usus
Nama Inggeris	: <i>Silver sillago, indian whiting, pasir border, sillago-whiting, silver whiting, trumpeter whiting</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, bakau, pasir
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Soleidae

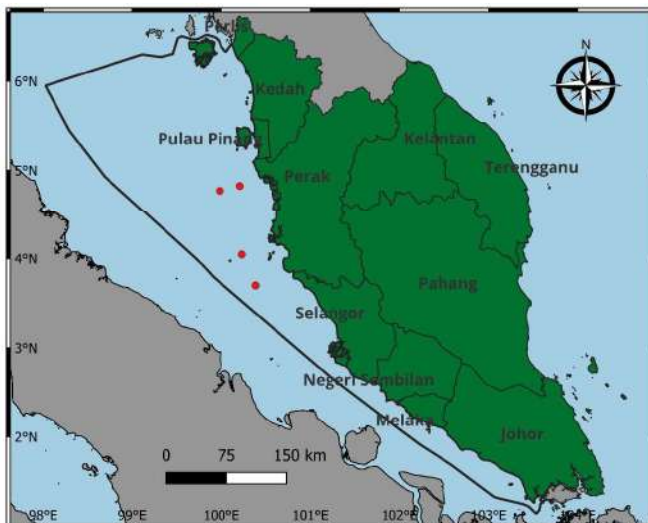
Nama saintifik : *Aesopia cornuta* Kaup, 1858
 Nama sahah : Lidah tanduk satu
 Nama tempatan : Lidah, sebelah
 Nama Inggeris : *Unicorn sole*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Terumbu karang, pasir, lumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Soleidae

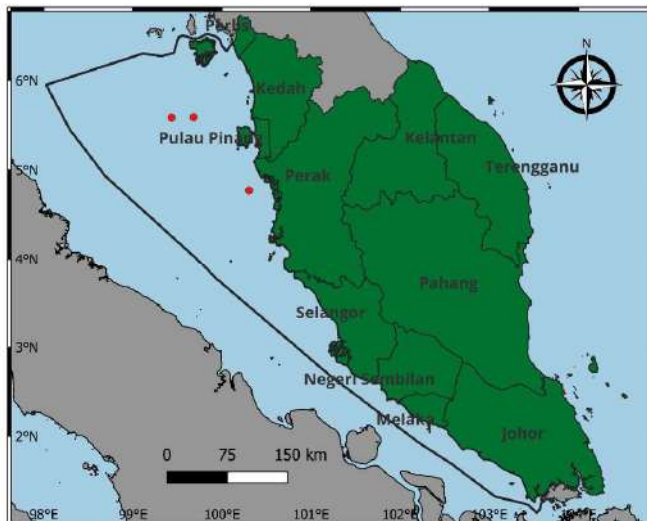

Nama saintifik	: <i>Heteromycteris oculus</i> (Alcock, 1889)
Nama sahii	: Lidah corak mata
Nama tempatan	: Condong, lidah, nenipis, sebelah
Nama Inggeris	: <i>Eyed sole</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Data Deficient (DD)</i>

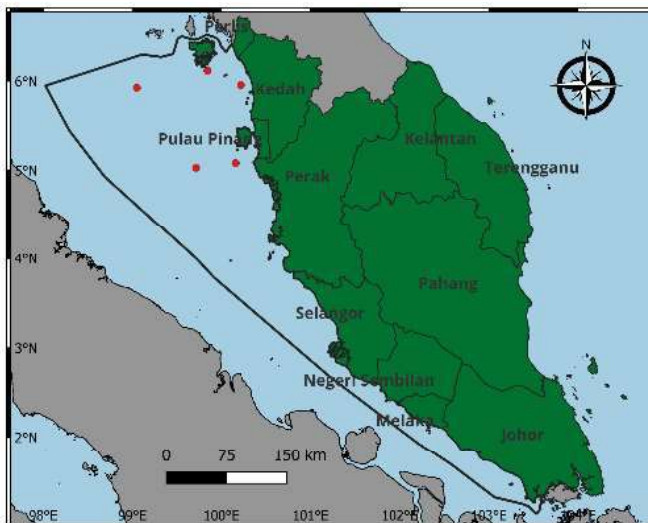

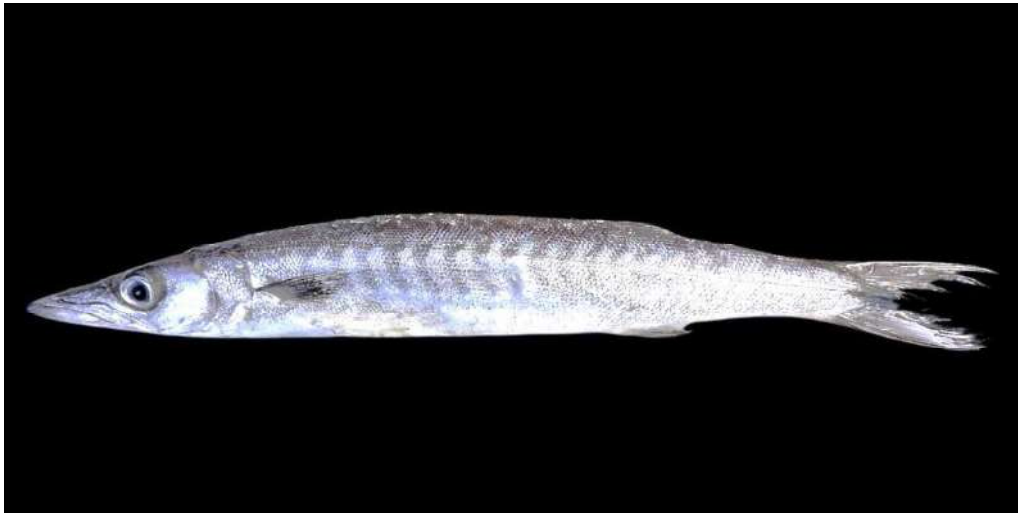
Nama saintifik	: <i>Zebrias zebra</i> (Bloch, 1787)
Nama sahii	: Lidah zebra
Nama tempatan	: Lidah
Nama Inggeris	: <i>Zebra sole</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

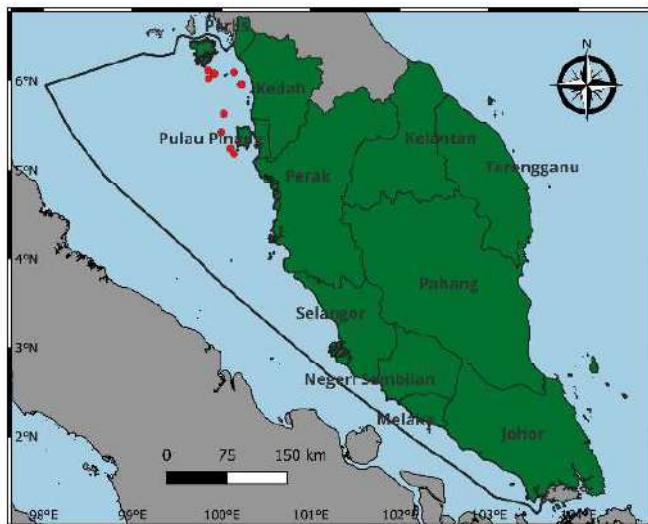
FAMILI: *Sphyraenidae*

Nama saintifik	: <i>Sphyraena jello</i> Cuvier, 1829
Nama sahii	: Alu-alu belang
Nama tempatan	: Alu-alu, kacang merah, kacang putih, kacang-kacang, pengaluan, tenak, tenuk, titil
Nama Inggeris	: <i>Pickhandle barracuda</i> , <i>banded barracuda</i> , <i>giant pike</i> , <i>sleder barracuda</i> , <i>slender pike</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau, bakau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

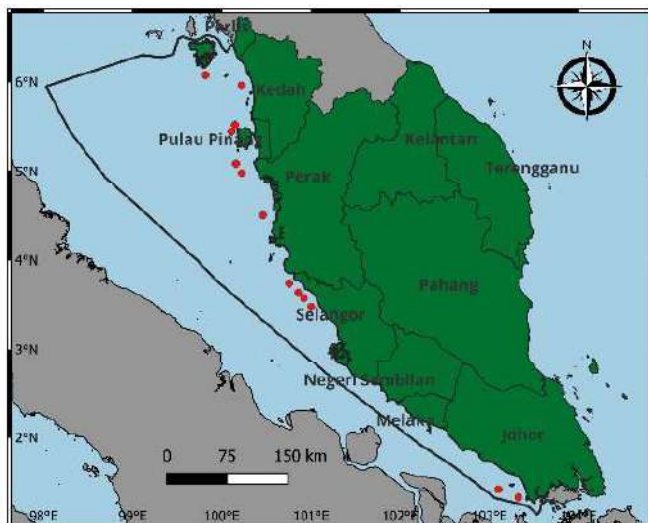

Nama saintifik	: <i>Sphyraena putnamae</i> Jordan & Seale, 1905
Nama sahah	: Alu-alu gigi gergaji
Nama tempatan	: Alu-alu, curut, kacang lopek, kacang merah, kacang-kacang, pengaluan, tenak, tenuk, titil
Nama Inggeris	: <i>Sawtooth barracuda, chevron barracuda</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

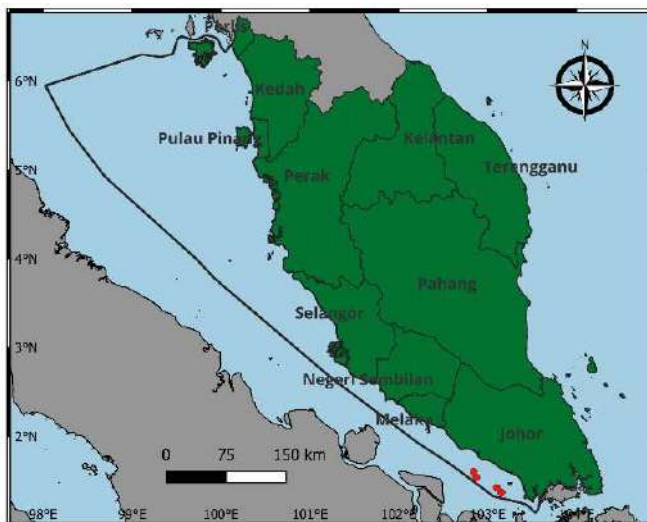
FAMILI: Stromateidae

Nama saintifik	: <i>Pampus chinensis</i> (Euphrasen, 1788)
Nama sahii	: Bawal tambak
Nama tempatan	: Bawal ketambak, bawal tambak, duai putih, dueh bujang, dueh putih, dueh tambak, kilat
Nama Inggeris	: <i>Chinese silver pomfret, butterfish, pomfret, silver pomfret</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Estuari, lagun, air payau, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

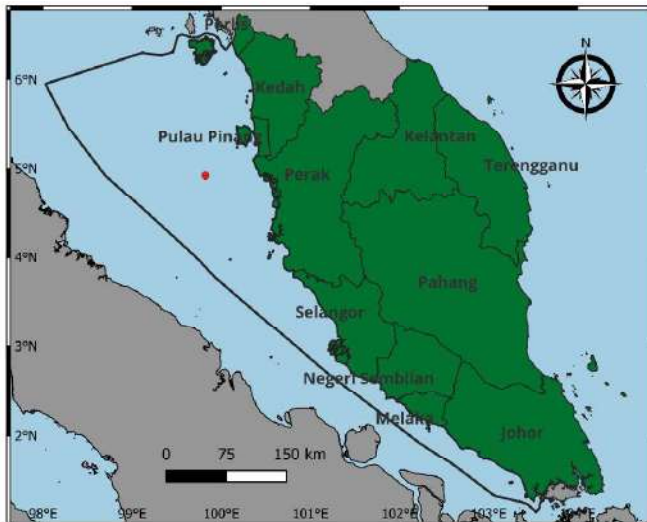

Nama saintifik : *Pampus minor* Liu & Li, 1998
 Nama sahah : Bawal selatan
 Nama tempatan : Kilat
 Nama Inggeris : *Shortfin silver pomfret*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : -
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

FAMILI: Synanceiidae

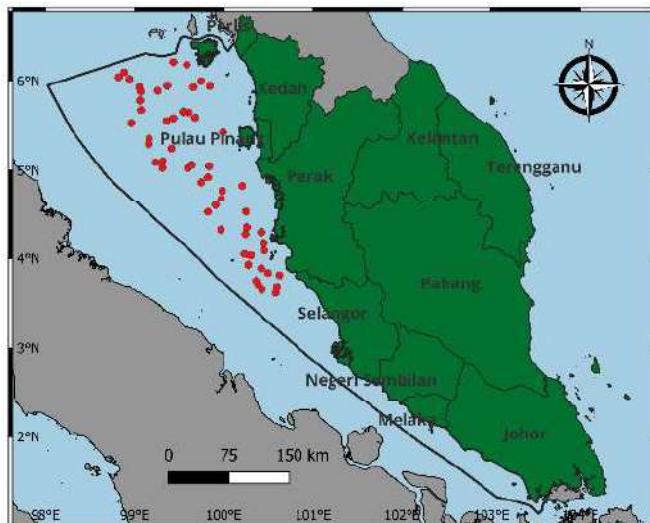
Nama saintifik	: <i>Inimicus didactylus</i> (Pallas, 1769)
Nama sahah	: Depu kala janggut
Nama tempatan	: Depu, lepu
Nama Inggeris	: <i>Bearded ghoul</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Estuari, lagun, air payau, bakau, dasar lembut
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Synodontidae

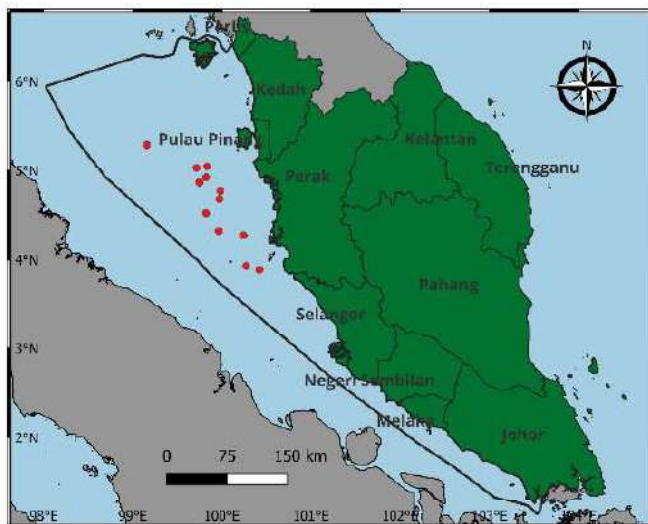
Nama saintifik	:	<i>Saurida undosquamis</i> (Richardson, 1848)
Nama sahah	:	Conor ekor bintik
Nama tempatan	:	Bekut laut, belungkur, conor, lagaat, mengkarung mengkerung, mudin, mudin-mudin, pengual baduk, pucung, sembawa, sonor, ubi, mengkarung
Nama Inggeris	:	<i>Brushtooth lizardfish, lizardfish</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Synodontidae

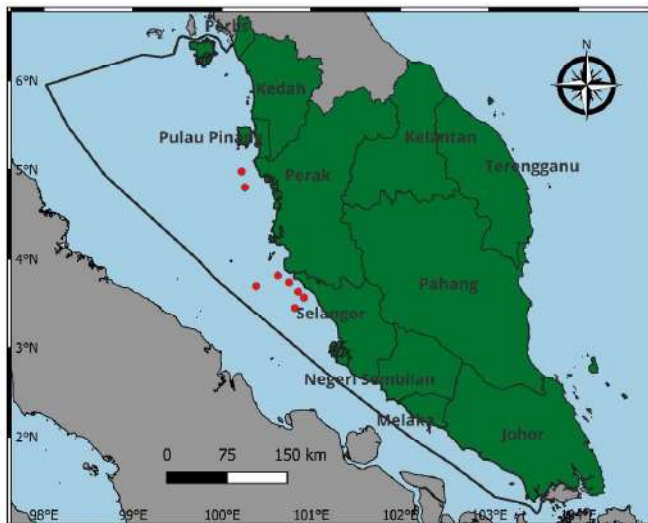
- Nama saintifik : *Trachinocephalus myops* (Forster, 1801)
 Nama sahah : Mengkerung
 Nama tempatan : Belungkur, conor, mengkerung, mudin, mudin-mudin, pucung, sonor, ubi
 Nama Inggeris : Snakefish, bluntnose lizardfish, lizardfish
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Terumbu karang, estuari, lagun, air payau
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: *Terapontidae*

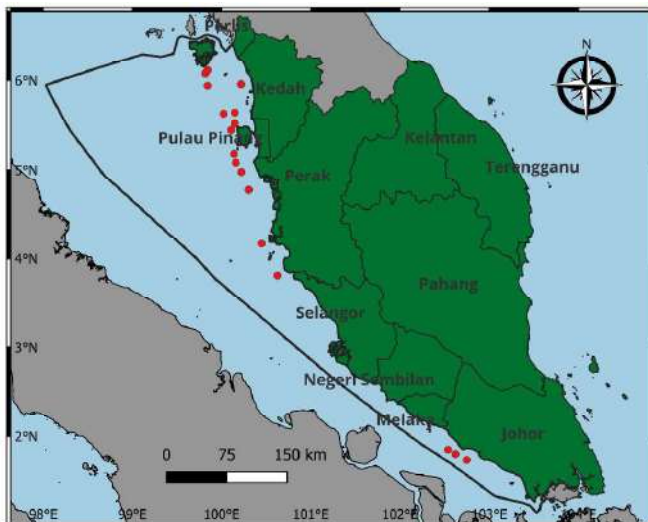
- Nama saintifik : *Terapon jarbua* (Forsskål, 1775)
- Nama sahah : Kerong jalur
- Nama tempatan : Bagat, gelama, gendang-gendang, kerong-kerong, rumpak
- Nama Inggeris : *Jarbua terapon, crescent perch, croaker, grunter, small-scaled terapon, tiger perch*
- Persekitaran : Marin, air payau, air tawar
- Habitat : Hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau, bakau, berbatu
- Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

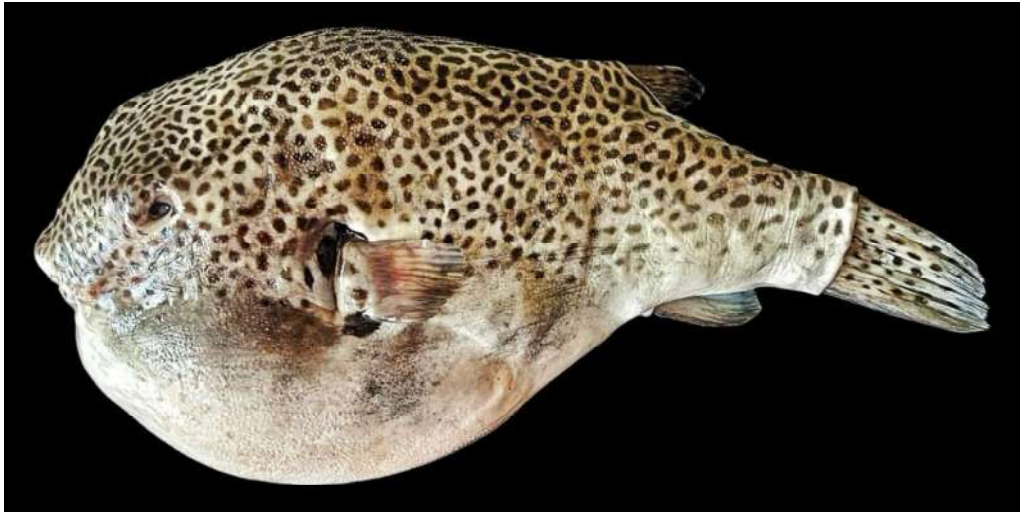
FAMILI: Terapontidae

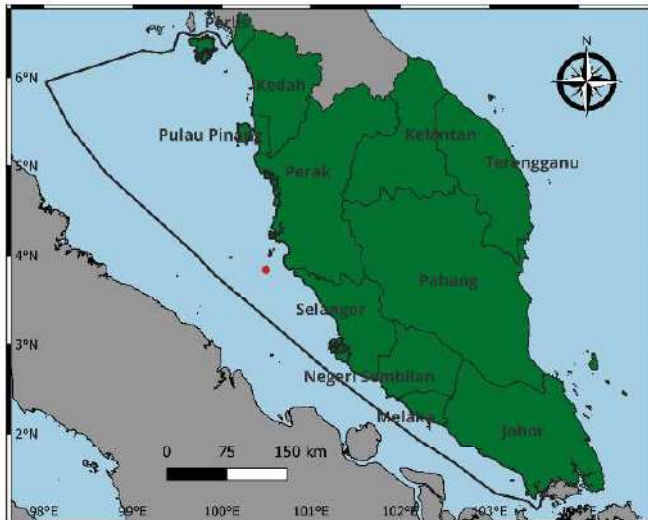
Nama saintifik	: <i>Terapon theraps</i> (Cuvier, 1829)
Nama sahii	: Kerong batu
Nama tempatan	: Bagar, gelama, gendang-gendang, ikan batu, kerong-kerong
Nama Inggeris	: <i>Largescaled therapon, croaker, grunter, large-scaled banded grunter, therapon-perch</i>
Persekitaran	: Marin, air payau, air tawar
Habitat	: Hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau, bakau
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Tetraodontidae*

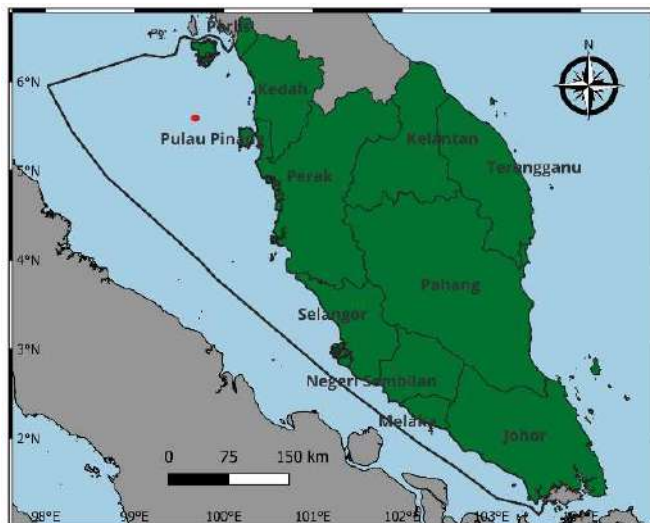
- Nama saintifik : *Arothron stellatus* (Anonymous, 1798)
- Nama sahah : Buntal-pasir bintang
- Nama tempatan : Buntal
- Nama Inggeris : *Stellate puffer*
- Persekitaran : Marin, air payau
- Habitat : Hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau
- Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Tetraodontidae

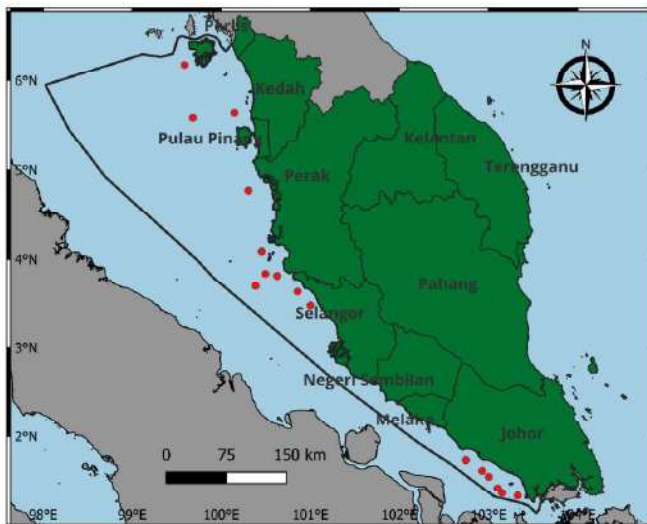

Nama saintifik	: <i>Lagocephalus inermis</i> (Temminck & Schlegel, 1850)
Nama sahah	: Buntal-pisang licin
Nama tempatan	: Buntal, buntal pisang, buntal timah
Nama Inggeris	: <i>Rough golden puffer</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: -
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

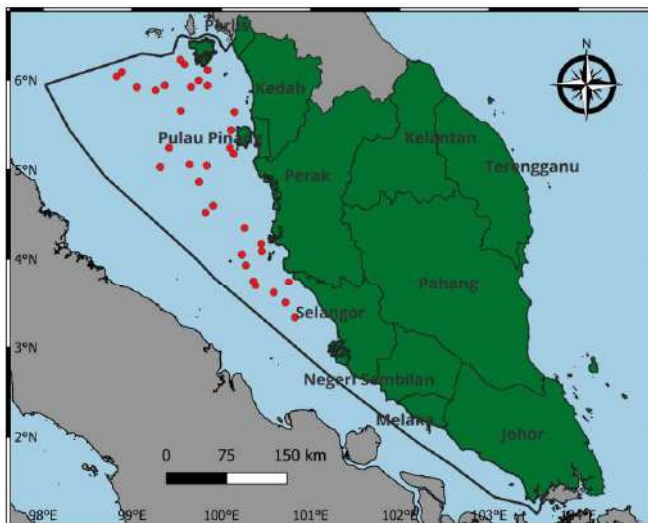
- Nama saintifik : *Lagocephalus lunaris* (Bloch & Schneider, 1801)
 Nama sahah : Buntal pisang kasar
 Nama tempatan : Buntal, buntal duri, buntal kerisi, buntal kuning, buntal pisang
 Nama Inggeris : *Green roughed-backed fish*
 Persekitaran : Marin, air payau
 Habitat : Estuari, lagun, air payau
 Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

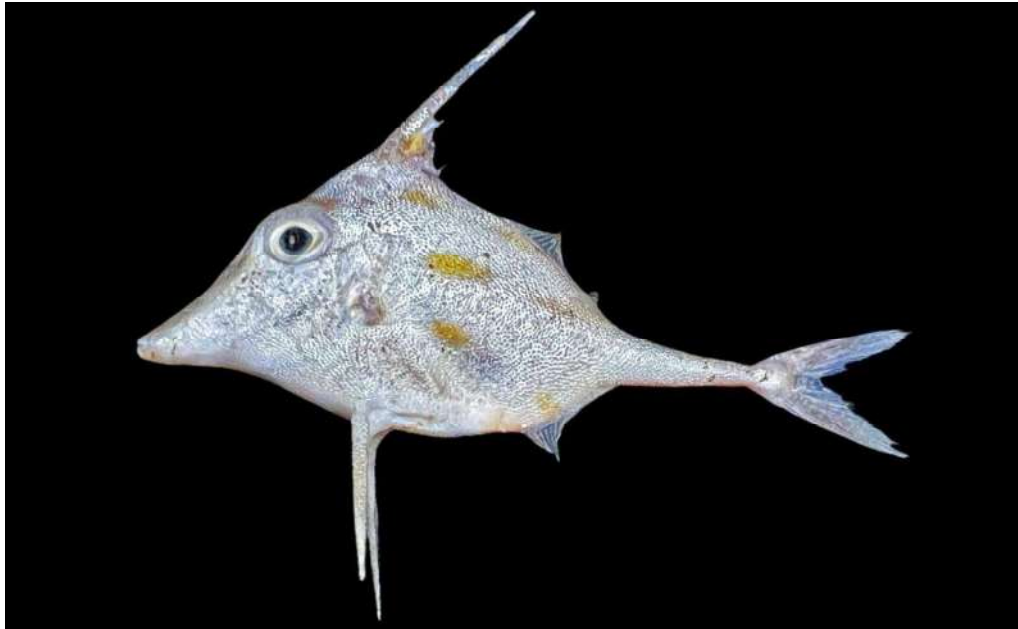
FAMILI: Tetraodontidae

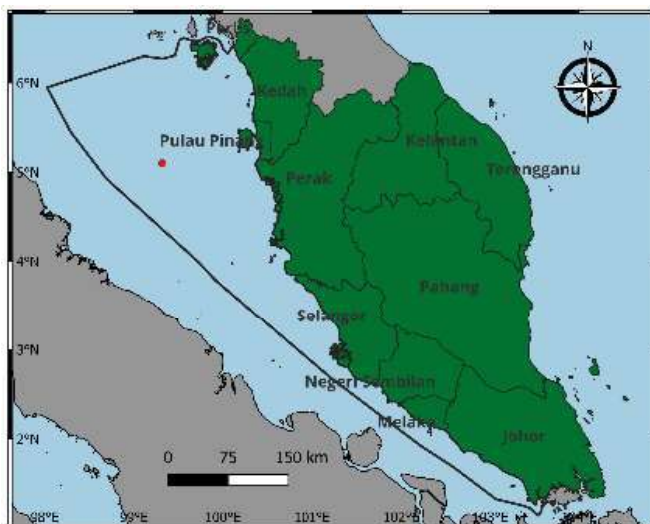
Nama saintifik	: <i>Lagocephalus spadiceus</i> (Richardson, 1845)
Nama sahah	: Buntal pisang muda
Nama tempatan	: Buntal, buntal kerisi, buntal pisang
Nama Inggeris	: <i>Half-smooth golden pufferfish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: *Triacanthidae*

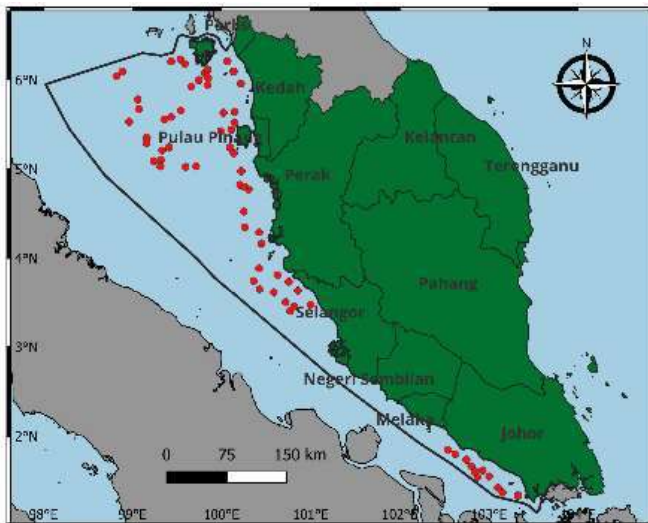

- Nama saintifik : *Trixiphichthys weberi* (Chaudhuri, 1910)
- Nama sahah : Lembu mulut ramping
- Nama tempatan : Cagak langit, Ikan helikopter, ikan lembu, sereka, tunjuk langit
- Nama Inggeris : *Longnosed tripodfish*
- Persekitaran : Marin
- Habitat : Pasir, lumpur
- Status Senarai Merah IUCN : *Least Concern (LC)*

FAMILI: Trichiuridae

Nama saintifik	: <i>Trichiurus lepturus</i> Linnaeus, 1758
Nama sah	: Timah selayur
Nama tempatan	: Langgai, langing, layur, lelayang, selayar, selayur, tetimah, timah
Nama Inggeris	: <i>Large head hairtail, cutlassfish, large headed ribbon-fish, ribbon fish</i>
Persekitaran	: Marin, air payau
Habitat	: Terumbu karang, estuari, lagun, air payau, bakau, pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

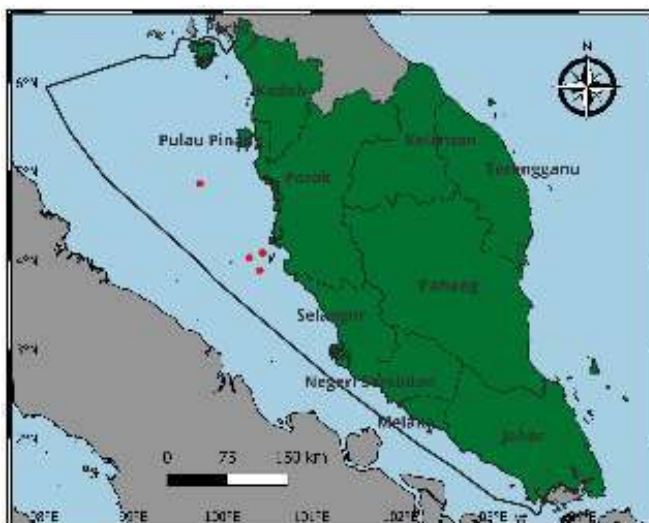

KETAM

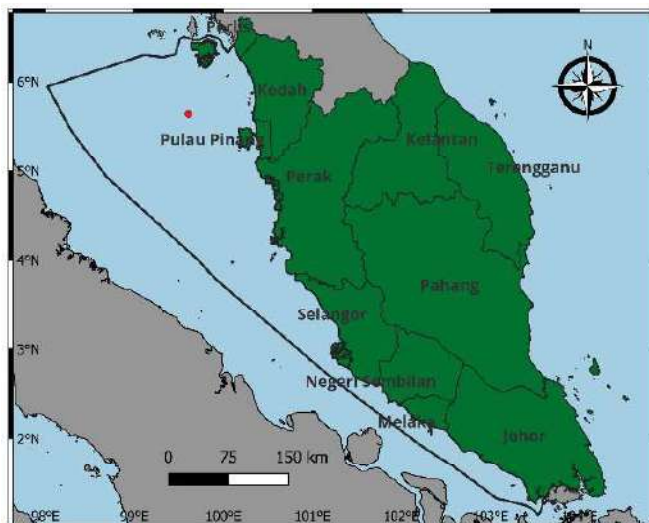
FAMILI: Calappidae

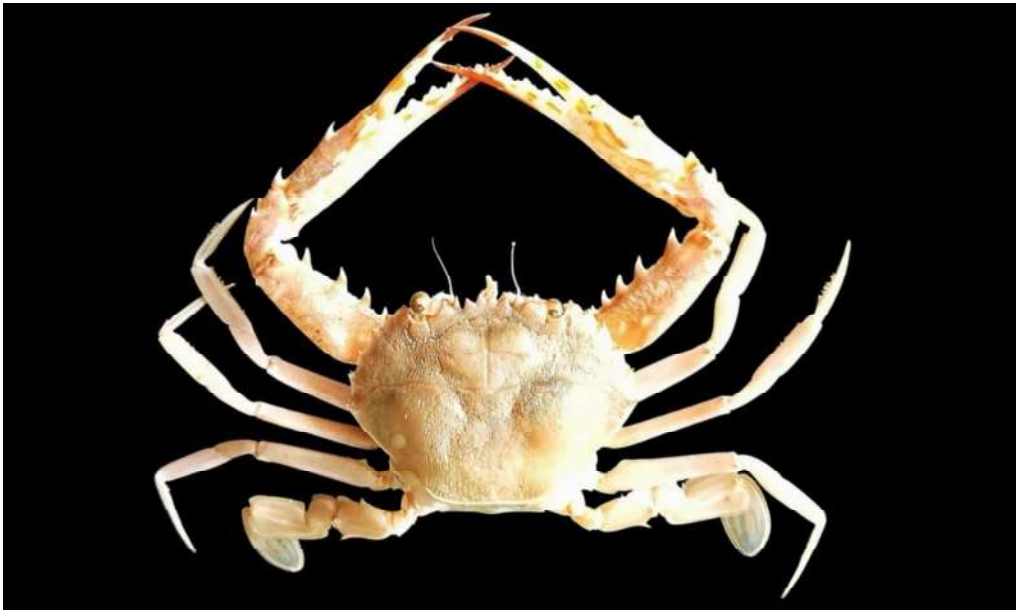
Nama saintifik	:	<i>Calappa bilineata</i> Ng, Lai & Aungtonya, 2002
Nama sahah	:	-
Nama tempatan	:	Ketam kelapa
Nama Inggeris	:	<i>Two-striped Box Crab</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Not evaluated</i>

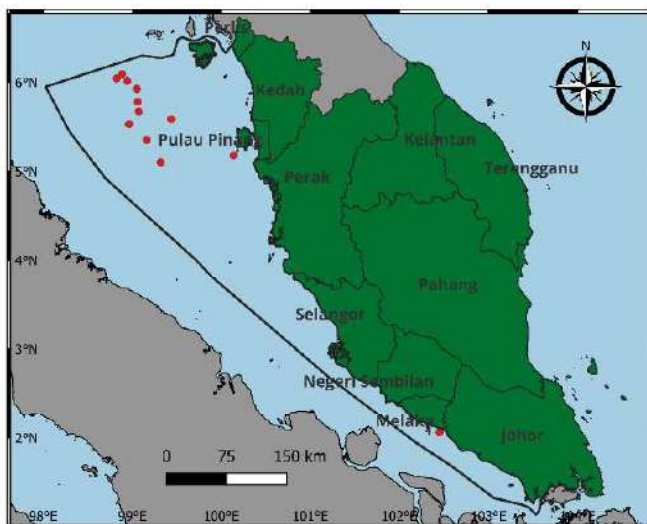

Nama saintifik	:	<i>Calappa clypeata</i> Borradaile, 1903
Nama sah	:	-
Nama tempatan	:	Ketam kelapa
Nama Inggeris	:	<i>Box crab</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Not evaluated</i>

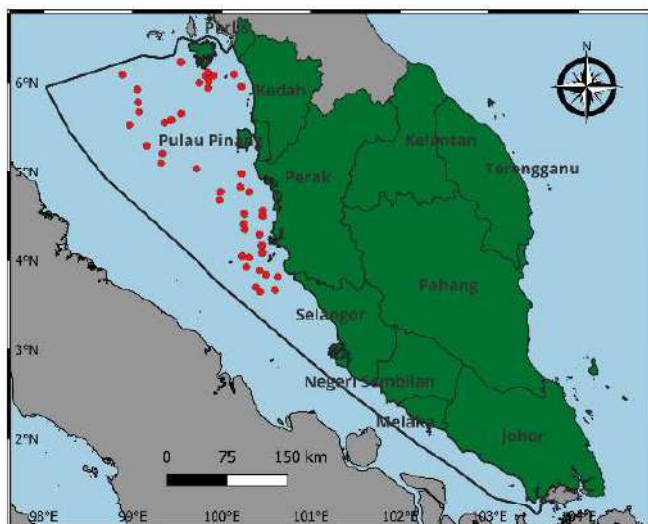
FAMILI: Portunidae

Nama saintifik	:	<i>Charybdis affinis</i> Dana, 1852
Nama sah	:	-
Nama tempatan	:	-
Nama Inggeris	:	<i>Smoothshelled swimming crab</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Not evaluated</i>

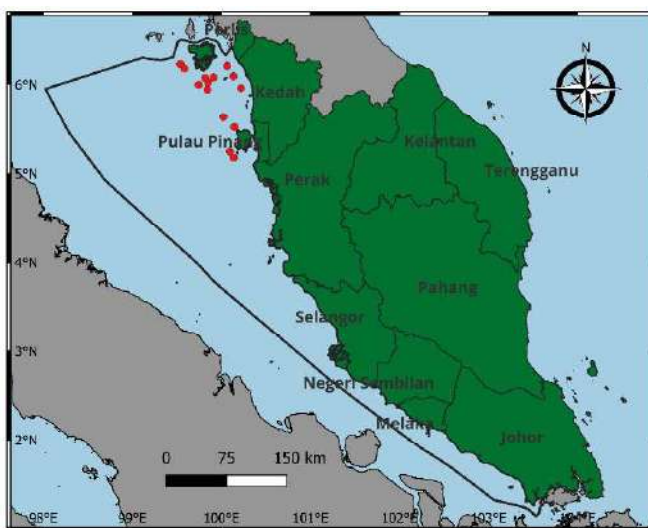
- Nama saintifik : *Charybdis feriata* (Linnaeus, 1758)
 Nama sahah : Ketam salib
 Nama tempatan : Ketam laut, ketam rimau
 Nama Inggeris : *Crucifix crab*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Dataran terumbu, estuari, lagun, air payau, berbatu, pasir, lumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

FAMILI: Portunidae

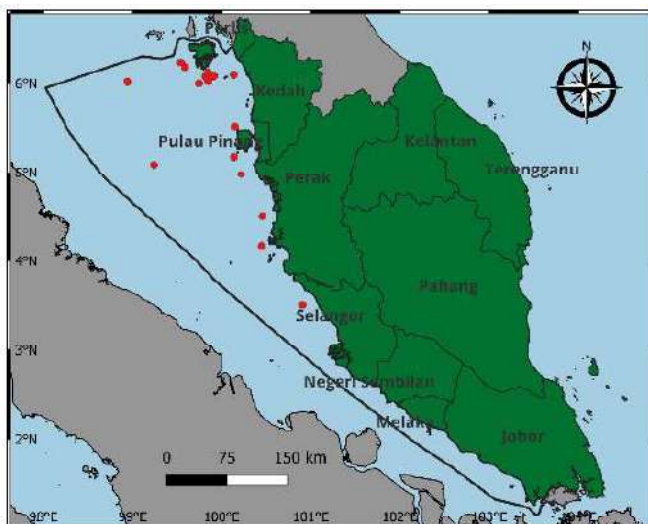

Nama saintifik	: <i>Podophthalmus vigil</i> (Fabricius, 1798)
Nama sahiah	: Ketam-laut mata jauh
Nama tempatan	: Ketam laut
Nama Inggeris	: <i>Sentinel crab</i> , <i>Periscope crab</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

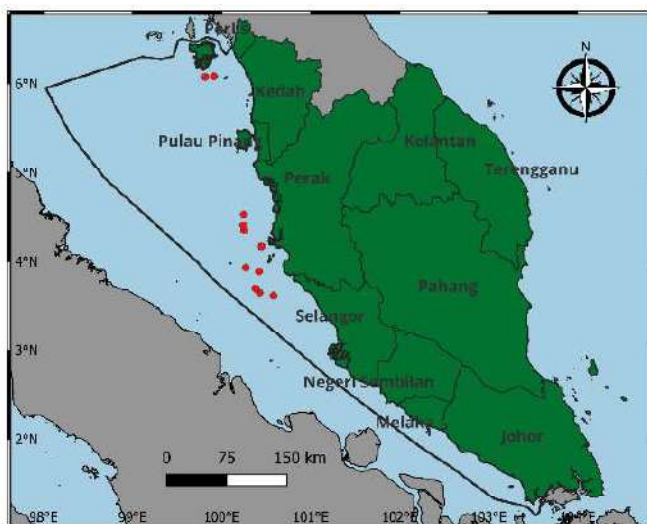
- Nama saintifik : *Portunus pelagicus* (Linnaeus, 1758)
 Nama sahah : Ketam bunga
 Nama tempatan : Ketam laut, ketam renjong
 Nama Inggeris : *Flower crab*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Estuari, lagun, air payau, bakau, alga/rumpai laut, hamparan rumput laut
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

FAMILI: Portunidae

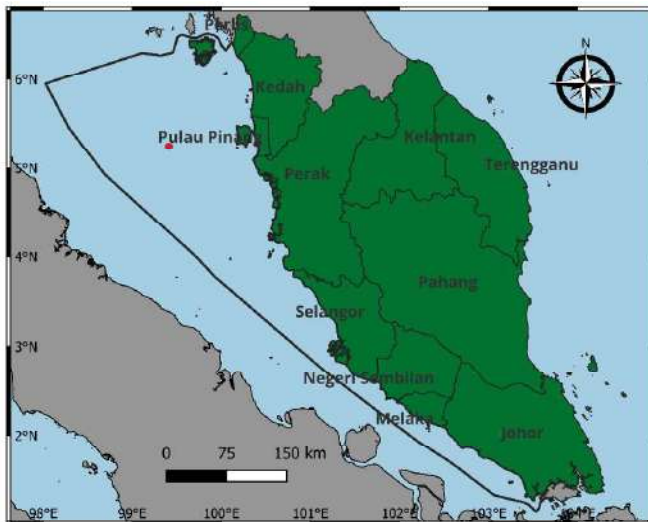
Nama saintifik	: <i>Portunus trituberculatus</i> (Miers, 1876)
Nama sahah	: -
Nama tempatan	: -
Nama Inggeris	: <i>Gazami crab</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

FAMILI: Dorippidae

- Nama saintifik : *Dorippe quadridens* (Fabricius, 1793)
 Nama sahah : -
 Nama tempatan : Ketam pasir
 Nama Inggeris : *Potter crab*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Pasir, lumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

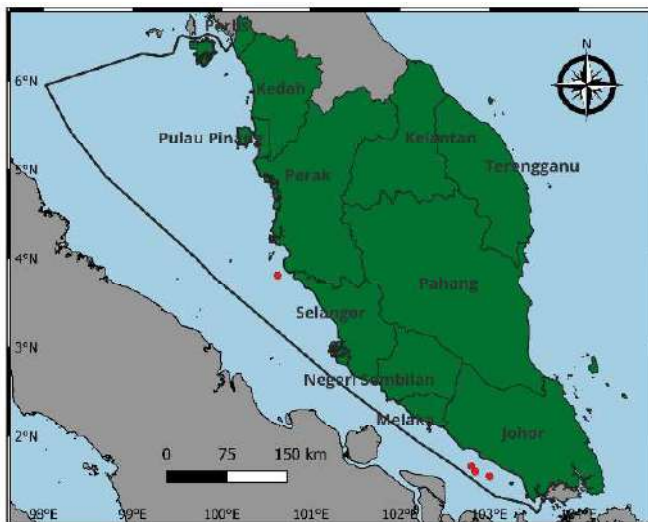

UDANG

FAMILI: Penaeidae

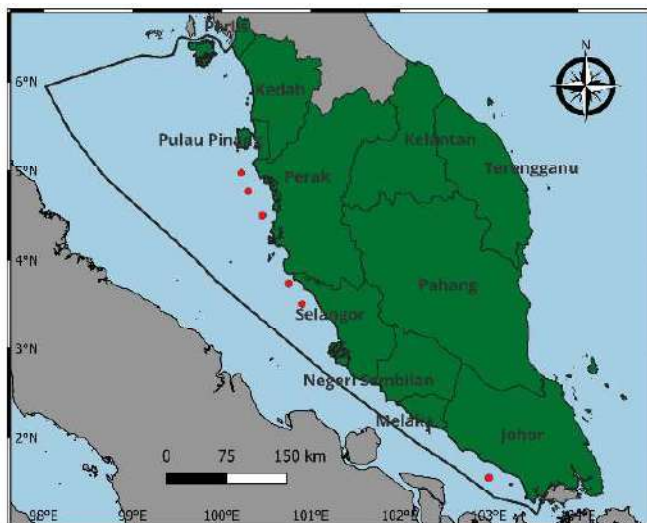
Nama saintifik	:	<i>Ganjampenaeopsis uncta</i> (Alcock, 1905)
Nama sahii	:	-
Nama tempatan	:	Udang minyak
Nama Inggeris	:	<i>Uncta shrimp, sharp rostrum prawn</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Estuari, lagun, air payau
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Not evaluated</i>

FAMILI: Penaeidae

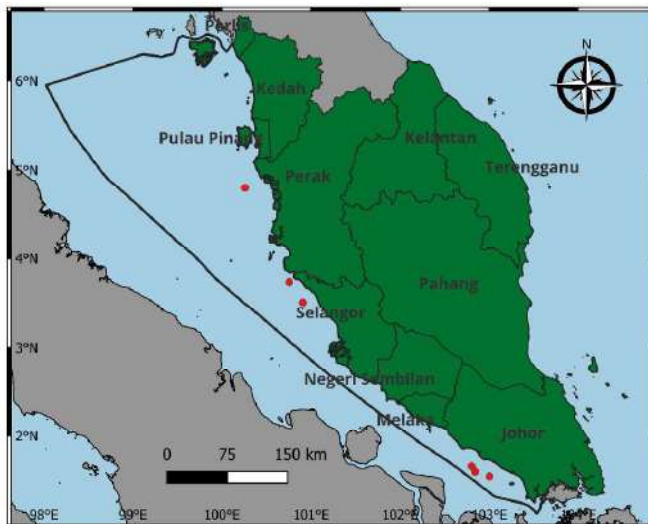

Nama saintifik	: <i>Metapenaeus affinis</i> (Milne Edwards, 1837)
Nama sah	: -
Nama tempatan	: Sualor, udang merah ros
Nama Inggeris	: <i>Jinga prawn</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau, bakau, pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

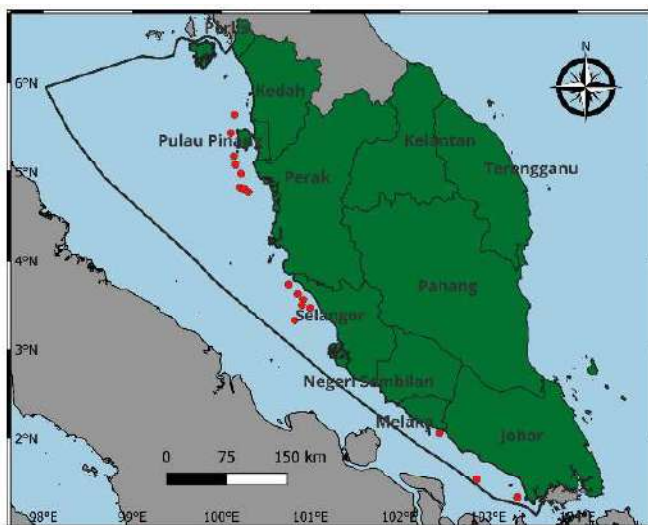
- Nama saintifik : *Metapenaeus ensis* (De Haan, 1844)
 Nama sahah : -
 Nama tempatan : Udang merah ros
 Nama Inggeris : Greasyback shrimp, pink prawn
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau, bakau, pasir, lumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

FAMILI: Penaeidae

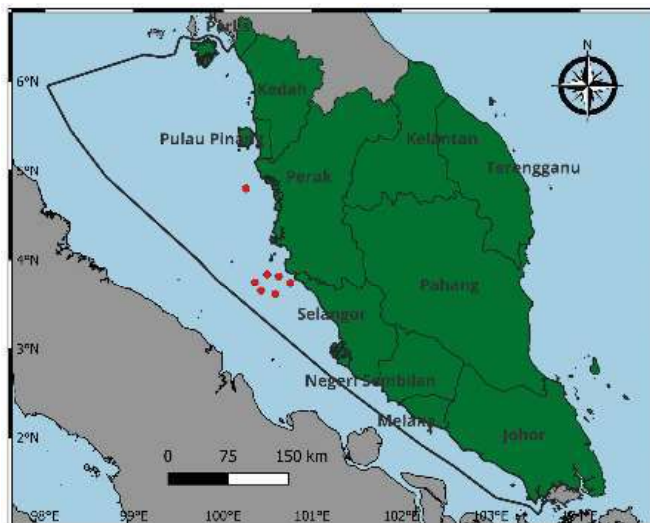

- Nama saintifik : *Metapenaeus lysianassa* (De Man, 1888)
 Nama sahah : Udang putih kecil
 Nama tempatan : Udang putih kecil
 Nama Inggeris : *Bird shrimp, small white prawn*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau , bakau, pasir, lumpur
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

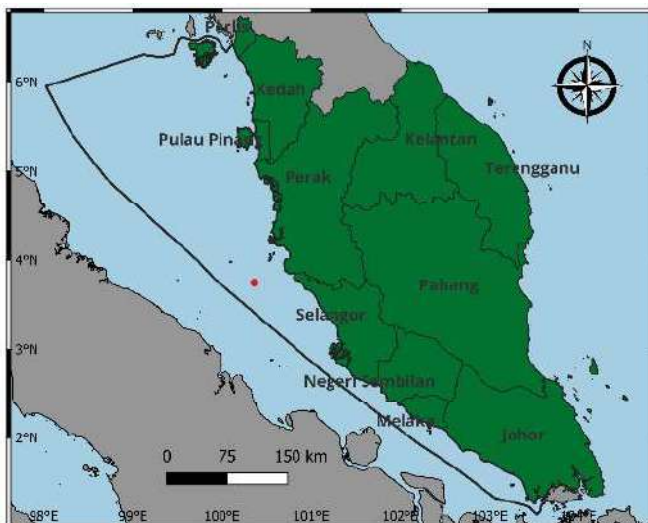
Nama saintifik	: <i>Metapenaeopsis stridulans</i> (Alcock, 1905)
Nama sah	: -
Nama tempatan	: Udang pasir
Nama Inggeris	: <i>Fiddler shrimp</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

FAMILI: Penaeidae

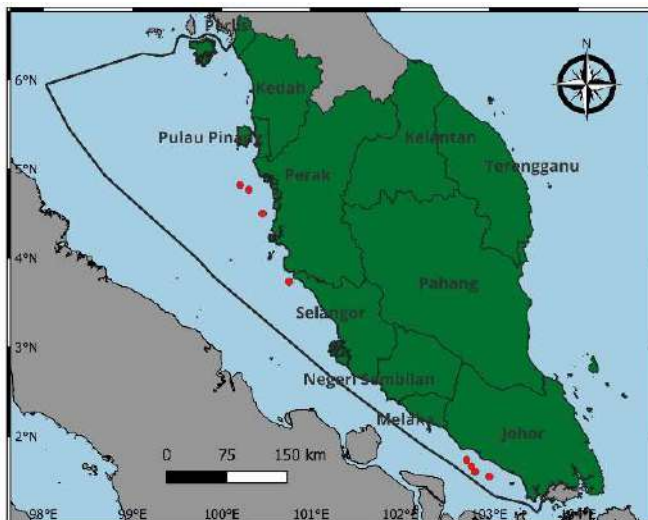

Nama saintifik	: <i>Megokris granulatus</i> (Haswell, 1879)
Nama sah	: -
Nama tempatan	: -
Nama Inggeris	: <i>Coarse shrimp</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur, berbatu
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

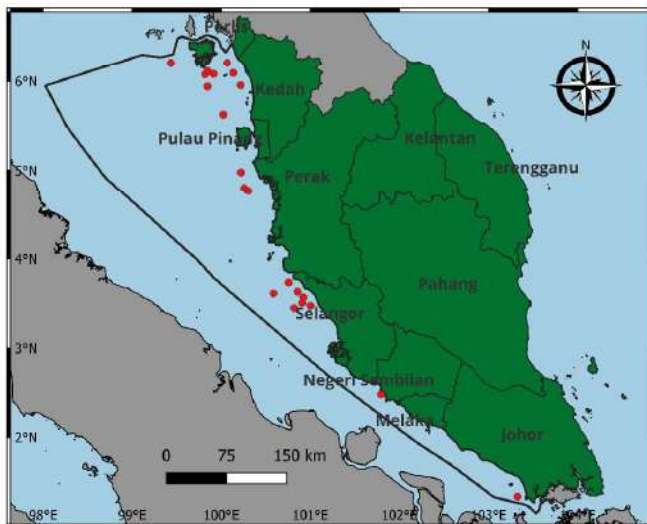
Nama saintifik	: <i>Parapenaeopsis hardwickii</i> (Miers, 1878)
Nama sahah	: -
Nama tempatan	: Udang minyak
Nama Inggeris	: <i>Spear shrimp</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

FAMILI: Penaeidae

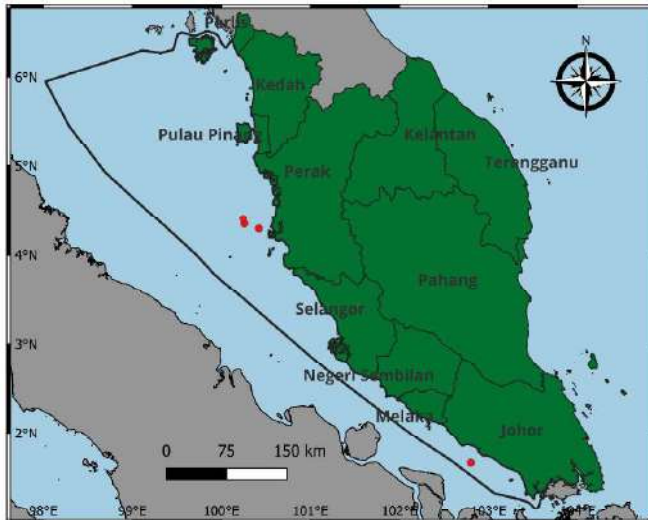
Nama saintifik	: <i>Penaeus merguensis</i> (De Man, 1888)
Nama sahii	: Udang putih
Nama tempatan	: -
Nama Inggeris	: <i>Banana prawn</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Hamparan rumput laut, estuari, lagun, air payau, bakau, pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

FAMILI: *Scyllaridae*

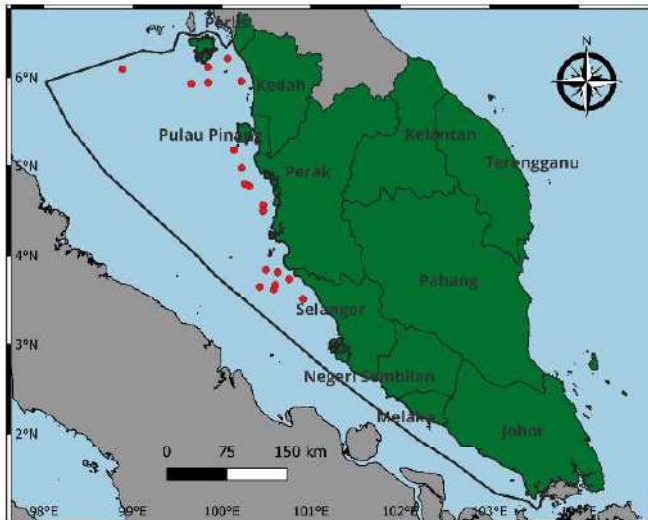
Nama saintifik	: <i>Thenus orientalis</i> (Lund, 1793)
Nama sahii	: Udang lobok
Nama tempatan	: Udang ketak, udang vespa
Nama Inggeris	: <i>Slipper lobster, shovelnosed lobster, flathead lobster</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Least Concern (LC)</i>

FAMILI: Squillidae

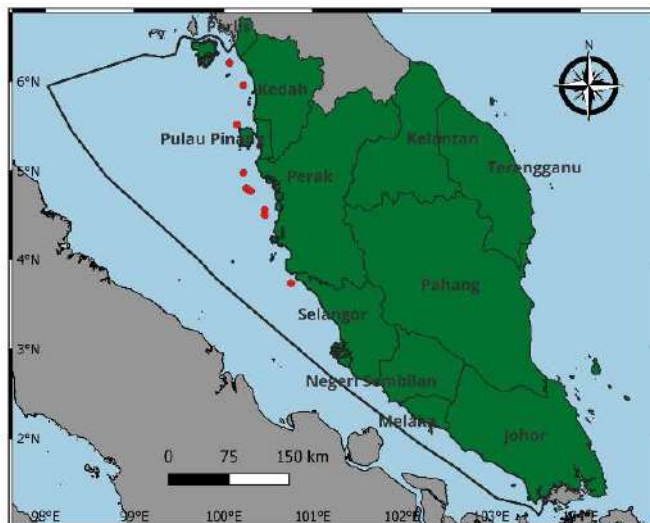

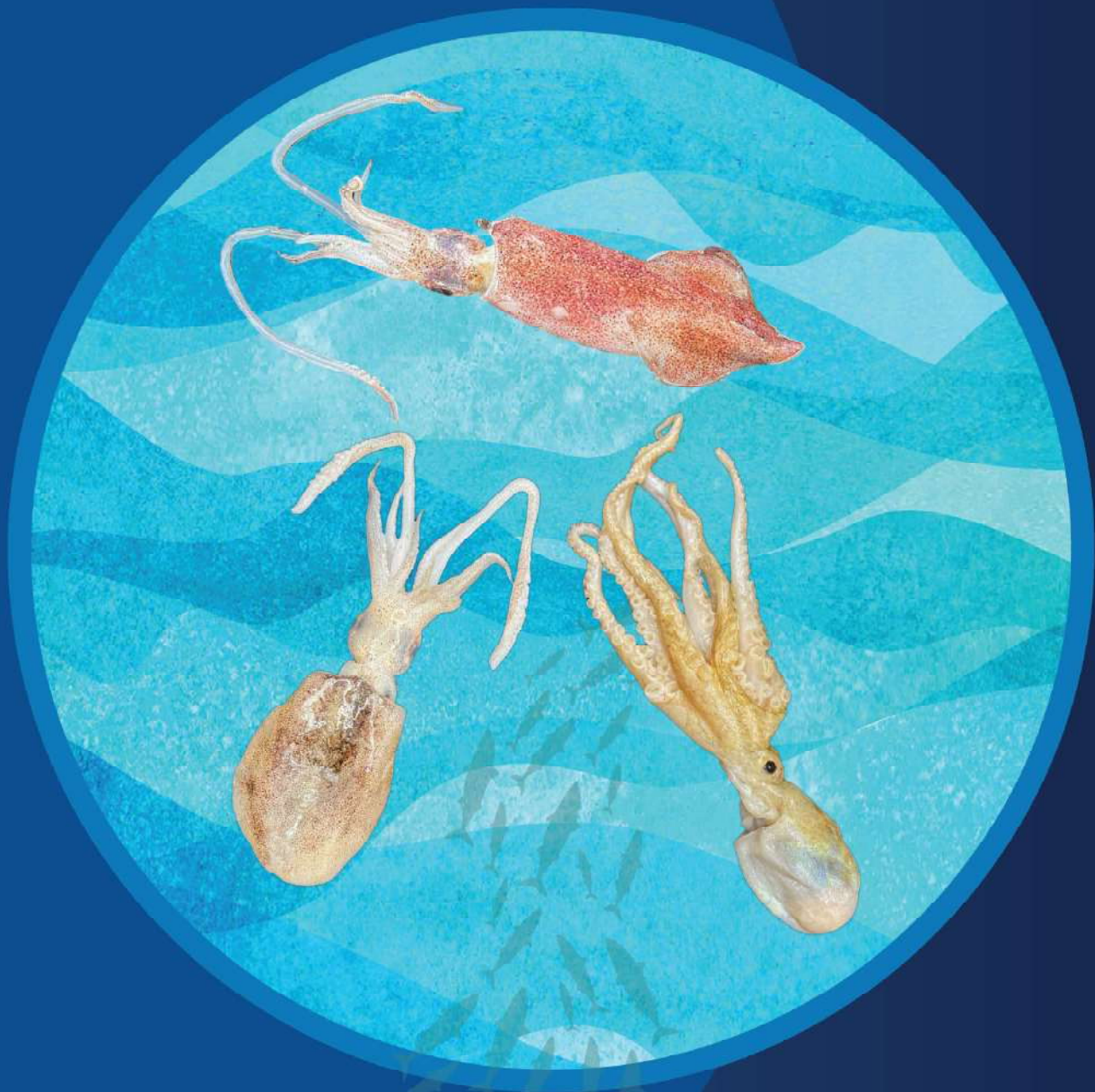
- Nama saintifik : *Harpiosquilla harpax* (de Haan, 1844)
 Nama sahah : -
 Nama tempatan : Udang lipan
 Nama Inggeris : *Robber harpiosquillid mantis shrimp*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Estuari, lagun, air payau, pasir, lumpur, pecahan batu
 Status Senarai Merah IUCN : *Not evaluated*

Nama saintifik	: <i>Miyakella nepa</i> (Latreille, 1828)
Nama sahii	: -
Nama tempatan	: Udang lipan
Nama Inggeris	: <i>Mantis shrimp</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: -
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Not evaluated</i>

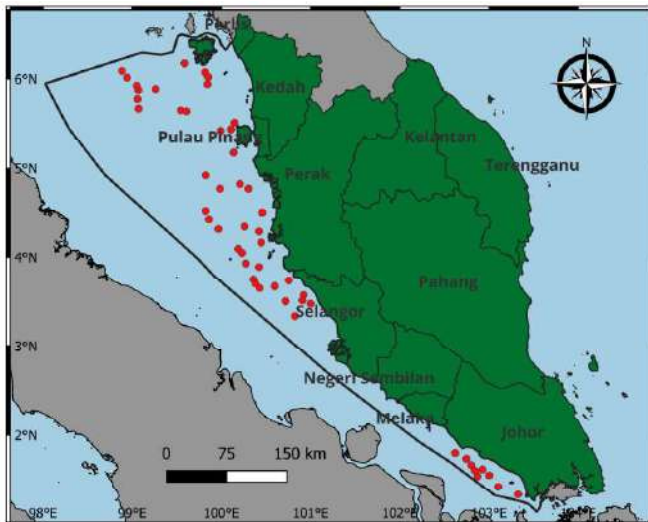

SOTONG

FAMILI: Loliginidae

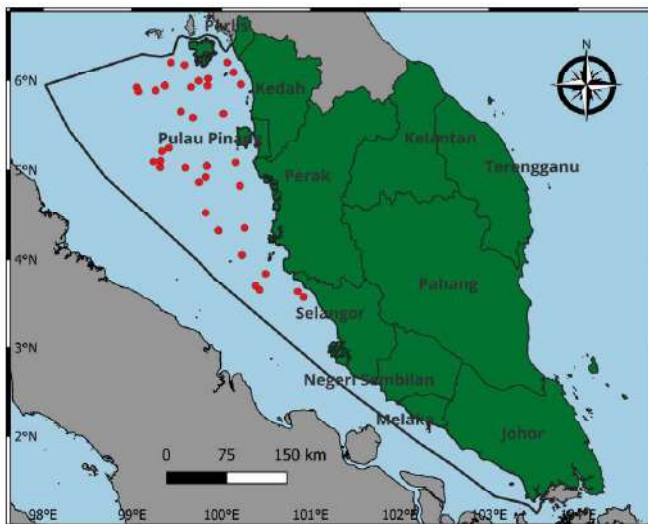
Nama saintifik : *Lololus uyii* (Wakiya & Ishikawa, 1921)
 Nama sahah : Sotong cumit-cumit
 Nama tempatan : Sotong cumit-cumit
 Nama Inggeris : *Little squid*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Bento-pelagik
 Status Senarai Merah IUCN : *Data Deficient (DD)*

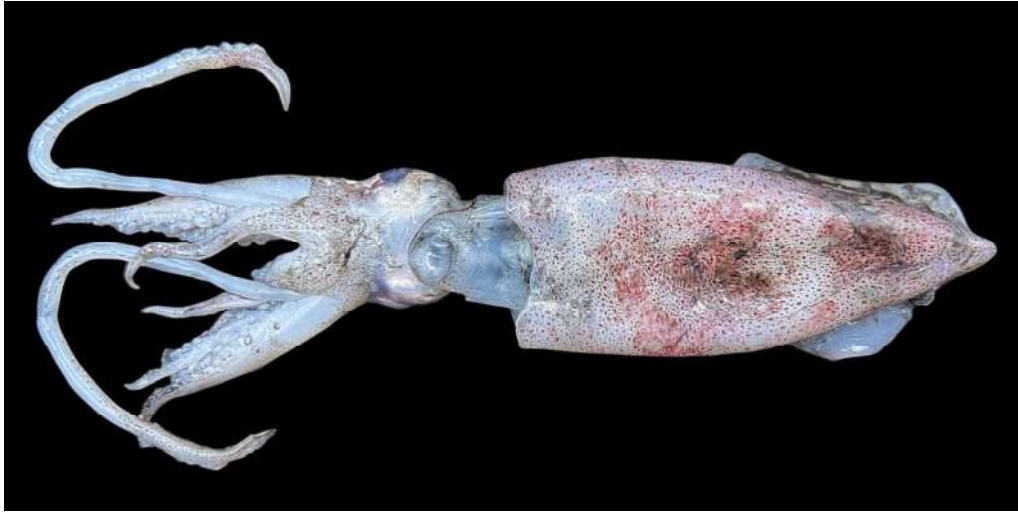

FAMILI: Loliginidae

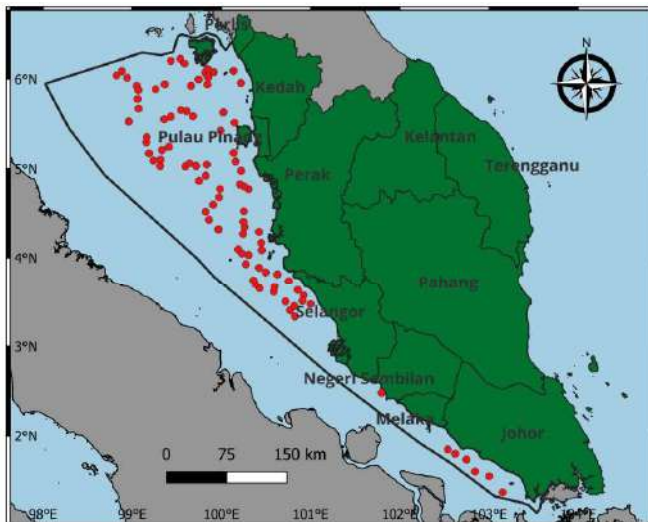

Nama saintifik	: <i>Sepioteuthis lessoniana</i> Férussac, 1831
Nama sahah	: Sotong mengabang
Nama tempatan	: Sotong mengabang, mabang, sotong harimau
Nama Inggeris	: <i>Bigfin reef squid</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Algae/weed, Hampan rumput laut, estuari, lagun, air payau, pasir, berbatu karang
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Data Deficient (DD)</i>

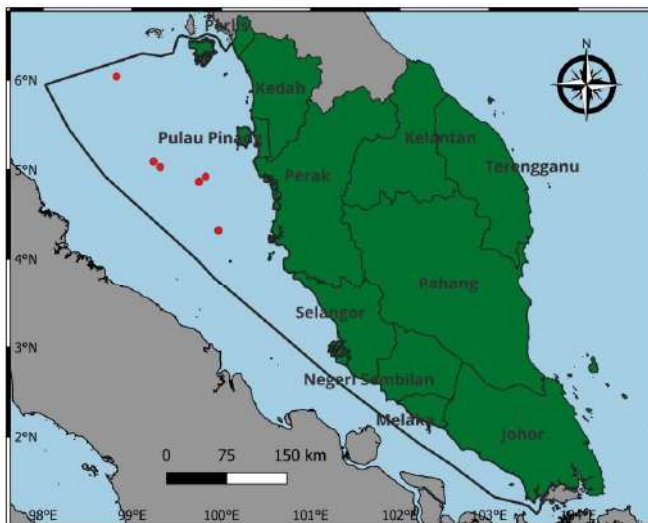
Nama saintifik : *Uroteuthis duvaucelii* (D'Orbigny, 1835)
 Nama sahah : Sotong ketupat
 Nama tempatan : Sotong ketupat
 Nama Inggeris : *Indian squid*
 Persekitaran : Marin
 Habitat : Bento-pelagik
 Status Senarai Merah IUCN : *Data Deficient (DD)*

FAMILI: Loliginidae

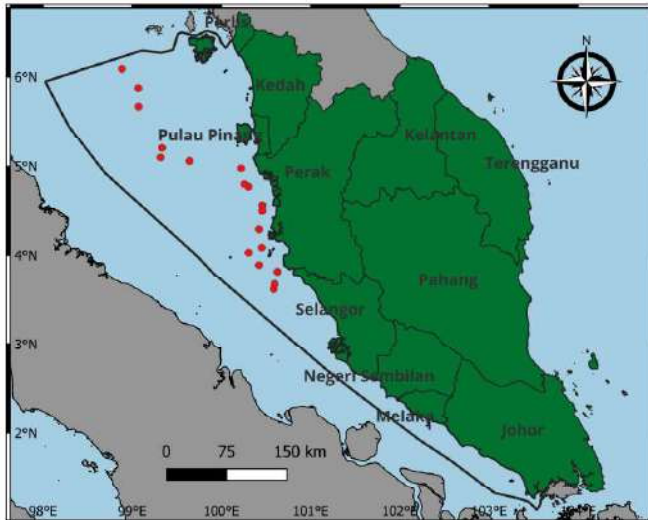
Nama saintifik	: <i>Uroteuthis singhalensis</i> (Ortmann, 1891)
Nama sahah	: -
Nama tempatan	: Sotong panjang
Nama Inggeris	: <i>Long barrel squid</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Bento-pelagik
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Data Deficient (DD)</i>

FAMILI: Octopodidae

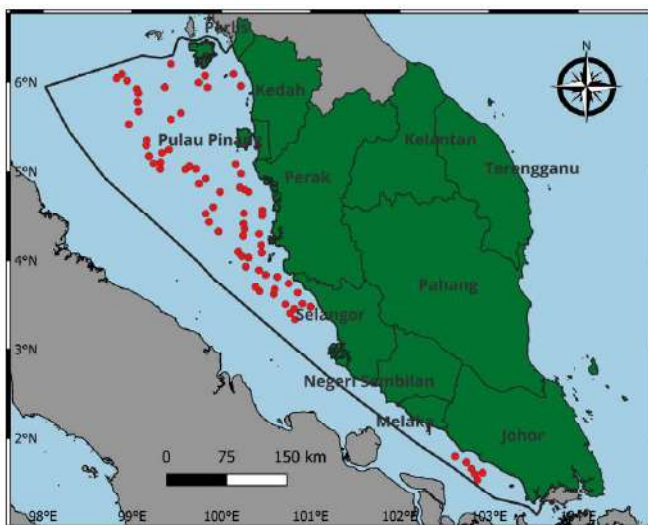

Nama saintifik	:	<i>Amphioctopus aegina</i> (Gray, 1849)
Nama sah	:	-
Nama tempatan	:	Sotong kurita
Nama Inggeris	:	<i>Sandbird octopus</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Least Concern (LC)</i>

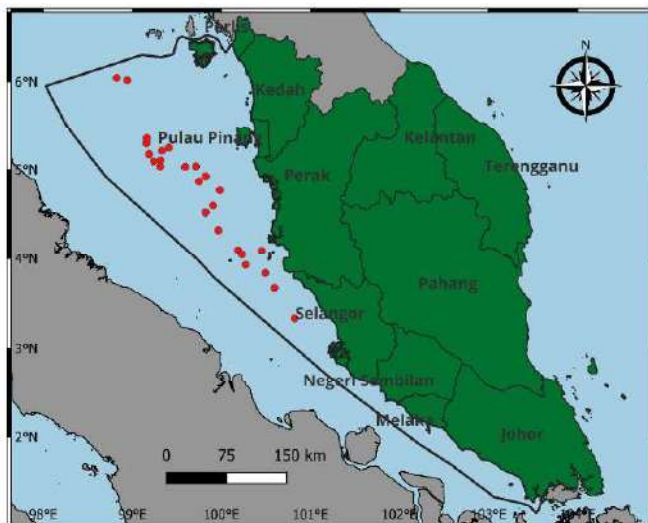
FAMILI: Sepiidae

Nama saintifik	: <i>Acanthosepion aculeatum</i> (A. d'Orbigny, 1835)
Nama sah	: -
Nama tempatan	: Sotong Katak
Nama Inggeris	: <i>Needle cuttlefish</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: -
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Data Deficient (DD)</i>

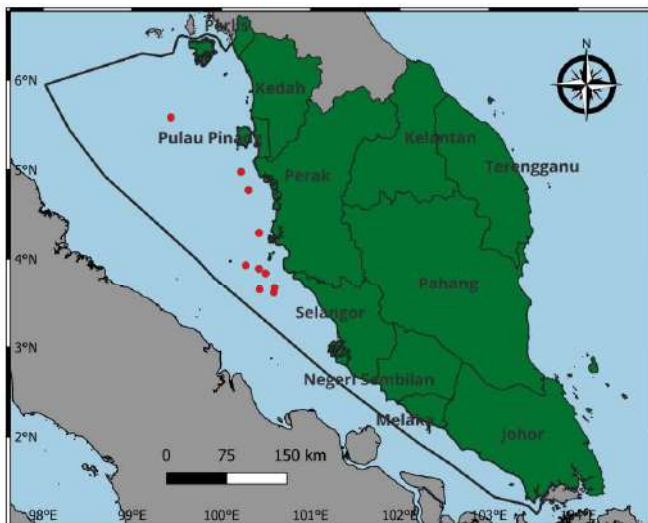
- Nama saintifik : *Acanthosepion pharaonis* Ehrenberg, 1831
- Nama sahii : -
- Nama tempatan : Sotong katak
- Nama Inggeris : *Pharaoh cuttlefish*
- Persekitaran : Marin
- Habitat : Hamparan rumput laut, pasir
- Status Senarai Merah IUCN : *Data Deficient (DD)*

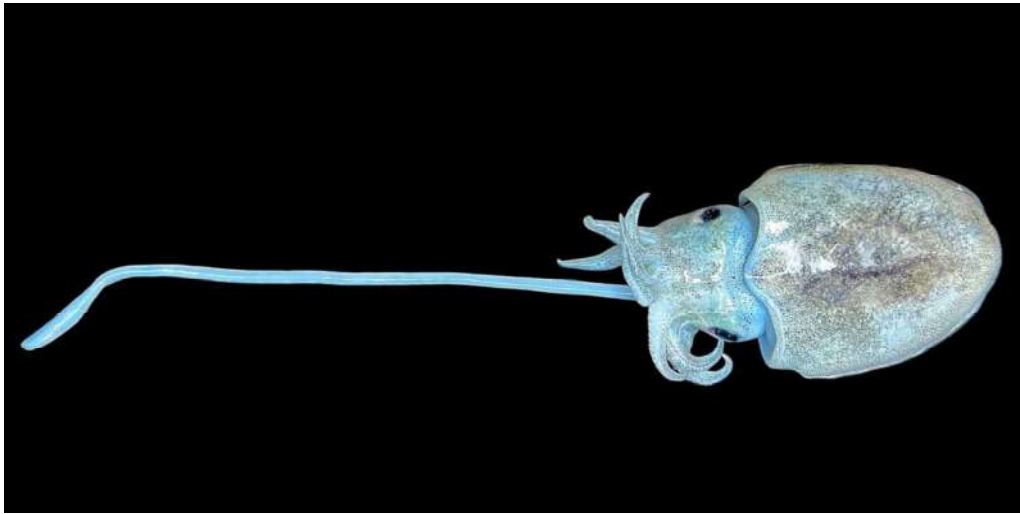

FAMILI: Sepiidae

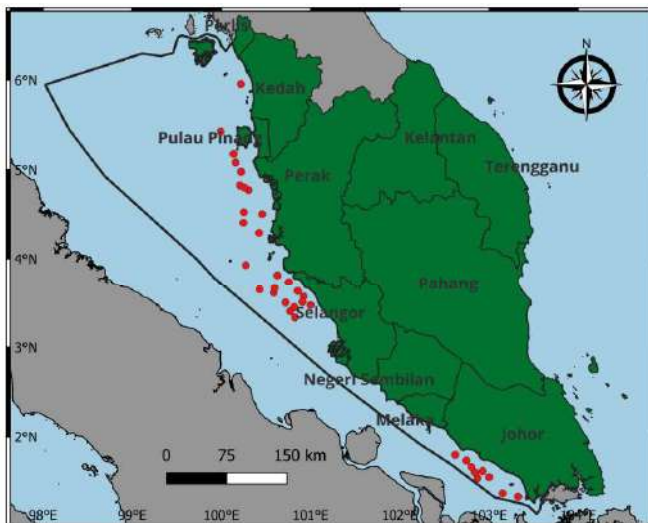

Nama saintifik	: <i>Euprymna morsei</i> (Verrill, 1881)
Nama sahah	: Sotong kurita kecil
Nama tempatan	: Sotong botol
Nama Inggeris	: <i>Mimika bobtail squid</i>
Persekitaran	: Marin
Habitat	: Pasir, lumpur
Status Senarai Merah IUCN	: <i>Data Deficient (DD)</i>

Nama saintifik	:	<i>Sepiella inermis</i> (Van Hasselt, 1835)
Nama sah	:	-
Nama tempatan	:	Sotong katak
Nama Inggeris	:	<i>Spineless cuttlefish</i>
Persekitaran	:	Marin
Habitat	:	-
Status Senarai Merah IUCN	:	<i>Data Deficient (DD)</i>

INDEKS

Indeks untuk Nama Saintifik

A

- Abalistes stellatus*, 11
- Acanthocephala abbreviata*, 35
- Acanthosepion aculeatum*, 175
- Acanthosepion pharaonis*, 176
- Acropoma japonicum*, 3
- Aesopia cornuta*, 130
- Alectis ciliaris*, 18
- Alectis indica*, 20
- Alepes djedaba*, 19
- Alepes kleinii*, 21
- Alepes melanoptera*, 22
- Aluterus monoceros*, 82
- Amphioctopus aegina*, 174
- Apogonichthys ocellatus*, 5
- Arothron stellatus*, 142
- Atropus armatus*, 23
- Atropus atropos*, 24
- Atule mate*, 25

B

- Bleekeria kallelepis*, 4
- Branchiostegus japonicus*, 79
- Bregmaceros mccllellandi*, 14
- Brevitrygon walga*, 42

C

- Caesio cuning*, 16
- Calappa bilineata*, 149
- Calappa clypeata*, 150
- Callionymus meridionalis*, 17
- Centriscus scutatus*, 34
- Charybdis affinis*, 151
- Charybdis feriata*, 152
- Chiloscyllium indicum*, 64
- Chiloscyllium punctatum*, 65
- Choerodon robustus*, 66
- Coilia dussumieri*, 48
- Cynoglossus arel*, 40
- Cynoglossus puncticeps*, 41

D

Dendrophysa russelii, 113
Diodon holocanthus, 45
Diploprion bifasciatum, 59
Dorippe quadridens, 156
Drepane longimana, 46
Drepane punctata, 47

E

Elates ransonnetti, 100
Eleutheronema tetradactylum, 104
Engyprosopon grandisquama, 13
Epinephelus areolatus, 123
Epinephelus heniochus, 124
Epinephelus sexfasciatus, 125
Eubleekeria splendens, 69
Euprymna morsei, 177

F

Fistularia petimba, 53

G

Ganjampenaeopsis uncta, 158
Gazza minuta, 70
Gerres erythrourus, 54
Gerres filamentosus, 55
Gerres oyena, 56
Grammonus robustus, 15

H

Harpiosquilla harpax, 167
Heteromycteris oculus, 131

I

Ilisha elongata, 37
Ilisha melastoma, 38
Inegocia japonica, 101
Iniistius evides, 67
Inimicus didactylus, 137

J

Jaydia ellioti, 6
Johnius carouna, 114
Johnius carutta, 115
Johnius dussumieri, 116

L

Lactarius lactarius, 68

Lagocephalus inermis, 143
Lagocephalus lunaris, 144
Lagocephalus spadiceus, 145
Laiopteryx novaezeelandiae, 36
Leiognathus equula, 71
Loliolus uyii, 170
Lophiomus setigerus, 73
Lutjanus johnii, 74
Lutjanus lutjanus, 75
Lutjanus russellii, 76
Lutjanus vitta, 77

M

Megalaspis cordyla, 26
Megalops cyprinoides, 80
Megokris granulatus, 163
Mene maculata, 81
Metapenaeopsis stridulans, 162
Metapenaeus affinis, 159
Metapenaeus ensis, 160
Metapenaeus lysiana, 161
Miyakella nepa, 168
Muraenesox cinereus, 88

N

Nemipterus bipunctatus, 89
Nemipterus japonicus, 90
Nemipterus marginatus, 92
Nemipterus mesoprion, 93
Nemipterus nematophorus, 94
Nemipterus peronii, 91
Nemipterus zysron, 95
Neotrygon orientalis, 43
Netuma thalassina, 9
Nibeas soldado, 117

O

Odontamblyopus rubicundus, 58
Osteogeneiosus militaris, 10
Ostorhinchus fasciatus, 7
Otolithes ruber, 118

P

Pampus chinensis, 135
Pampus minor, 136
Paramonacanthus frenatus, 83
Paramonacanthus pusillus, 84

Parapenaeopsis hardwickii, 164
Parapercis alboguttata, 99
Parascolopsis aspinosa, 96
Parastromateus niger, 27
Parupeneus heptacanthus, 85
Penaeus merguensis, 165
Pennahia aneus, 119
Pentaprion longimanus, 57
Photopectoralis bindus, 72
Platax teira, 52
Platycaranx malabaricus, 28
Platycephalus indicus, 102
Plectorhinchus lessonii, 60
Podophthalmus vigil, 153
Polydactylus sextarius, 105
Pomadasys argyreus, 61
Pomadasys kaakan, 62
Pomadasys maculatus, 63
Portunus pelagicus, 154
Portunus trituberculatus, 155
Priacanthus blochii, 109
Priacanthus macracanthus, 107
Priacanthus tayenus, 108
Pristipomoides multidens, 78
Pristotis obtusirostris, 106
Psettodes erumei, 110
Pterois russelii, 120

R

Rachycentron canadum, 111
Ratabulus tuberculatus, 103
Rhynchostracion nasus, 98

S

Sardinella fimbriata, 39
Saurida undosquamis, 138
Scatophagus argus, 112
Scolopsis japonica, 97
Scomberomorus guttatus, 121
Sebastiscus marmoratus, 122
Selar crumenophthalmus, 29
Selaroides leptolepis, 30
Sepiella inermis, 178
Sepioteuthis lessoniana, 171
Seriolina nigrofasciata, 31
Setarches guentheri, 126
Setipinna taty, 49

Siganus canaliculatus, 127
Siganus javus, 128
Sillago sihama, 129
Sphyraena jello, 133
Sphyraena putnamae, 134

T

Telatrygon zugei, 44
Terapon jarbua, 140
Terapon theraps, 141
Thenus orientalis, 166
Thryssa dussumieri, 50
Thryssa mystax, 51
Trachinocephalus myops, 139
Trichiurus lepturus, 147
Trixiphichthys weberi, 146
Turram coeruleopinnatum, 32

U

Upeneus japonicus, 86
Upeneus moluccensis, 87
Uraspis uraspis, 33
Uroteuthis duvaucelii, 172
Uroteuthis singhalensis, 173

V

Verulux cypselurus, 8

X

Xiphasia setifer, 12

Z

Zebrias zebra, 132

RUJUKAN

- Abu Talib, A. & Mahyam, M.I. 1986. Panduan mengenal-pasti jenis-jenis udang laut dagangan di Malaysia. Buku Panduan 1/87. Jabatan Perikanan Malaysia. Penerbitan Adabi Sdn. Bhd. Kuala Lumpur. 84 ms.
- Akhilesh, K.V., K.S.S.M. Yousuf, S.J. Kizhakudan & P.U. Zacharia, 2019. Redescription of *Bleekeria kallelepis* (Actinopterygii: Perciformes: Ammodytidae) from Chennai, eastern Indian Ocean. *Acta Ichthyol. Piscat.* 49(1):95-99.
- Department of Fisheries Malaysia. 2009. Valid local names of Malaysian marine fishes. Ministry of Agriculture and Agro-Based Industry. 180 ms.
- Froese, R. & D. Pauly. Editors. 2025. FishBase. World Wide Web electronic publication. www.fishbase.org, version (04/2025)
- Lim, A.P.K., Ahmad, A., Nor Azman, Z. & Mohd Saki, N. 2018. Field guide to fishes and crustaceans of the Southeast Asean region. SEAFDEC/MFRDMD/39. 246 ms.
- MyBIS. 2025. Malaysia Biodiversity Information System. Published on the Internet <https://www.mybis.gov.my/>, Ministry of Natural Resources and Environmental Sustainability, Malaysia Biodiversity Centre & Forest Research Institute Malaysia. (Dilawati 27 August 2025).
- Palomares, M.L.D. & D. Pauly. Editors. 2025. SeaLifeBase. World Wide Web electronic publication. www.sealifebase.org, version (04/2025).
- WoRMS Editorial Board (2025). World Register of Marine Species. Available from <https://www.marinespecies.org> at VLIZ. Dilawat Ogos 2025. doi:10.14284/170
- Yusri A., Hamdan J. & Abdul Rahman a.m. 2010. Ikan laut Malaysia glosari nama sahah spesies ikan. Dewan Bahasa dan Pustaka. 290 ms

Khazanah Hidupan Marin Selat Melaka

menghimpunkan koleksi gambar ikan, ketam, udang dan sotong yang terdapat di perairan Selat Melaka. Setiap helaian menampilkan keunikan bentuk, warna dan identiti spesies yang jarang didokumentasikan secara visual. Buku ini disusun khusus bagi memudahkan pembaca mengenali nama serta rupa spesies yang mendiami dasar laut. Dengan pendekatan bergambar, ia sesuai dijadikan rujukan ringkas oleh pelajar, nelayan, penyelidik, mahupun pencinta alam. Koleksi ini bukan sekadar paparan, tetapi juga satu usaha menghargai kekayaan sumber laut negara.

KHAZANAH HIDUPAN MARIN SELAT MELAKA

ISBN 978-629-95455-5-2

**INSTITUT PENYELIDIKAN PERIKANAN
KAMPUNG ACHEH**